Petre Sălcudeanu

DETECTIV LA PAISPREZECE ANI

Editura Ion Creangă

PETRE SĂLCUDEANU

DETECTIV LA PAISPREZECE ANI

BIBLIOTECA CONTEMPORANA

EDITURA ION CREANGĂ 1971

COPERTA DE DONE STAN

Ce-i trebuie unui detectiv, ţintuit la pat, pentru a-i scoate din cap gândurile negre? O crimă, se înţelege. Căpitanul Alexiu pune la dispoziţia Bunicului—bătrânul detectiv bolnav— pe cei trei copii ai săi şi un dosar mai mult decât interesant. Va reuşi Bunicul, cu ajutorul celor trei copii ai căpitanului Alexiu, să

prindă pe făptași? Va reuşi detectivul să scape cu viaţă, învingând toate greutăţile şi propria lui boală? Aceste întrebări îşi află răpuns în palpitantul roman Detectiv la paisprezece ani, carte care se adresează, deopotrivă, tinerilor şi vârstnicilor.

1

În biroul lui, de la etajul patru al Miliţiei Municipale, căpitanul Alexiu se plimba. Făcea câţiva paşi până la fereastră, cu mâinile la spate, se uita câteva clipe la forfota de oameni de pe Calea Victoriei, apoi îşi relua plimbarea până la uşă. Îl aştepta pe doctorul Dobrescu de la secţia criminalistică şi acesta întârzia.

Niciodată căpitanul Alexiu nu fusese atât de nervos. Bunicul, vechiul lui prieten, veteranul detectivilor, se afla acasă, în pat, cu un picior în ghips. Într-o misiune, osul de la piciorul drept fusese atins de un glonţ şi cu toată strădania medicilor, sănătatea lui continua să se înrăutăţească. Stătuse trei luni de zille în spital. Operaţia reuşise. La început, Bunicul dăduse semne că se simte mai bine, rana se închisese, ca apoi un vechi diabet, netratat, să înceapă să-şi spună cuvântul. Avea şaptezeci şi doi de ani şi, după părerea lui Dobrescu, se părea că bătrânului îi intrase în cap să moară. Era singur, soţia decedase cu cincisprezece ani în urmă, copii n-avea, iar singurul şi nedespărţitul lui prieten, Alsacianul, un câine lup, îmbătrânit peste măsură, dădea şi el semne vădite de oboseală. Avea şaisprezece ani Alsacianul şi era singurul supravieţuitor din generaţia lui.

Alexiu era supărat la gândul că, în colaborarea lui cu Bunicul, care dura de vreo cincisprezece ani, probabil nu se purtase totdeauna faţă de el aşa cum s-ar fi cuvenit. Acest sentiment îl chinuia.

Doctorul Dobrescu intră pe uşă. În mână avea trusa de consultaţii.

Căpitanul Alexiu se întoarse brusc de la fereastră şi, fără sa spună nimic, se uita la chipul medicului. Faţa acestuia nu arăta de loc încurajatoare.

Medicul îşi şterse fruntea transpirată, îşi aşeză geanta pe biroul din apropiere şi, frânt de oboseală, se aşeză pe scaun.

— Ce veşti, Dobrescule? întrebă Alexiu, cu toate că răspunsul acestuia îl bănuia din prima clipă.

— Cred că n-o mai duce mult, răspunse medicul şi, cu nişte gesturi leneşe, îşi scoase pachetul de ţigări din buzunar. Îşi aprinse o mărăşească cu filtru.

— E vina mea, îşi reproşă Alexiu. Nu trebuia să-l las să meargă neînarmat, cu toate că am martori că m-am rugat de el o jumătate de oră.

— Chiar dacă ar fi fost înarmat, situaţia nu s-ar fi schimbat cu nimic. Ştiţi foarte bine, tovarăşe căpitan, că Bunicul n-a tras în viaţa lui cu un pistol. Sincer cred că nici nu ştie să deosebească o Beretă de un Kolt. N-aveţi nicio vină. Aşa a fost să fie. Cine putea bănui că banditul o să aibă armă asupra lui.

— Trebuia să bănuiesc. Nu aveam dreptul să nu bănuiesc, spuse Alexiu, sincer convins că numai el era vinovat pentru toate cele întâmplate.

Alexiu se aşeză pe scaunul de la birou – avea puse pe el câteva perne de piele ca statura lui să nu pară atât de puţin împlinită – şi îşi trecu o mână peste chelia care începea de la frunte şi se termina undeva în partea de jos a cefii. „O chelie perfectă”, îşi spuse Dobrescu ca şi cum n-ar fi fost vorba de o chelie, ci de o crimă perfectă.

— Ceea ce îl va omorî, tovarăşe căpitan, nu este atât piciorul, ci lipsa lui de activitate, starea de captivitate în care se află. Un om care toată viaţa n-a stat o clipă locului, mai ales la anii pe care îi are, nu poate suporta acest calm. Singurătatea şi lipsa de activitate îl omoară. Piciorul bolnav îi va desăvârşi şi grăbi moartea, cu toate că după mine, dacă ar avea puţină voinţă, ar putea umbla foarte bine.

— Panaitescu nu era acolo?

— Nu, a fost de dimineaţă şi a plecat. Are şi el casa lui. Nu poate sta douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, răspunse doctorul, luând într-un fel apărarea lui Panaitescu, şoferul Bunicului, cu care bătrânul detectiv lucrase mai bine de patruzeci de ani.

Alexiu îşi aprinse şi el o ţigară. Începu să pufăie ca un copil. Nu era fumător. Când îşi aprindea câte o ţigară o făcea numai în stări sufleteşti deosebite. Căpitanul începu să tuşească, apoi, grăbit, se duse la dulapul metalic aflat pe unul din pereţii încăperii, îşi puse câteva anuare de telefon sub picioare, ca să poată ajunge în partea de sus a dulapului, apoi deodată renunţă şi, cu mâinile în buzunare, se reaşeză pe scaunul lui turnant de la birou.

— Ce-ar fi, Dobrescule, să-l ducem la spital? Acolo n-ar fi singur.

Dobrescu zâmbi uşor, apoi dădu din cap.

— Ştiţi că numai ghipsul l-a împiedicat să nu fugă. N-a avut niciodată de-a face cu spitalul. Profesional, a lucrat numai cu morga şi ştie, mi-a şi spus-o, că mai devreme sau mai târziu acolo va ajunge. Nu-i o soluţie. Dar ce s-a întâmplat? întrebă medicul, văzându-l pe căpitan schimbat la faţă.

În locul supărării întipărite până atunci pe chip, faţa lui Alexiu era acum întrebătoare, iar în colţul gurii îi înflorise unul din acele zâmbete copilăreşti, ivite pe neaşteptate atunci când prin cap îi trecea cine ştie ce năzbâtie de zile mari. Hotărât, ideea lui Alexiu nu era una de duzină. La ideile de duzină continua să stea bosumflat ca şi cum ar fi avut dureri de stomac.

Alexiu apăsă pe unul din butoanele aşezate sub muchia biroului, după aceea, voios, se ridică în picioare şi începu să se plimbe, dar altfel ca la început.

În încăpere îşi făcu apariţia un sergent. Se opri în faţa lui şi luă poziţia regulamentară de drepţi.

— Îmi aduci pe laborantul Prodan, pe fotograf, pe specialistul în trucaje, la scara să tragă o Volgă. Mai vreau patru aparate de emisie-recepţie cu centrală cu tot. Să vină şi arhivarul de la criminalistică. Rămâi doctore. Mă duc la tovarăşul colonel să-l informez. Într-o clipă sunt înapoi, mai spuse Alexiu şi ieşi primul pe uşă. Sergentul rămăsese perplex de viteza cu care plecase căpitanul.

2

Bunicul stătea lungit. Sub cap avea câteva perne. I le aşezase Panaitescu, pentru ca bătrânul să poată vedea prin fereastra deschisă pomii din grădină. Era în luna aprilie, mai exact la începutul lunii aprilie şi, în acel an, primăvara sosise mai devreme. Dar primăvara de acum nu-i mai dădea aceleaşi simţăminte de viaţă ca altădată. Nu mai avea putere să lupte.

Îşi închinase întreaga viaţă meseriei. Cincizeci de ani în care n-a ştiut ce-i odihna, cincizeci de ani din care, aşa cum îşi făcuse socoteala, douăzeci îi dormise prin hoteluri şi gări, prin beciuri, cum îi dictaseră împrejurările şi munca lui plină de primejdii. Lângă el avea caietul în care îşi făcuse toate aceste socoteli. De

obicei scria pe nişte cartoane, anume pregătite, dar de data aceasta cartoanele nu i-ar fi ajuns. Participase la patru sute douăzeci şi cinci de misiuni, din care rezolvase cu bine patru sute cincisprezece. Oricine s-ar fi putut lăuda cu un asemenea bilanţ, dar Bunicul nu era omul care să se laude. Trebuia să pună punct, o ştia prea bine, căci un detectiv cu un picior infirm, nu mai e detectiv, ci un infirm. Principiile lui de viaţă, severe, se dovedeau şi de data asta, când era vorba de propriul lui trup, la fel de severe. Socotea că n-are rost să-şi târască viaţa fără niciun folos, în locul unei tragedii lente, prefera o tragedie imediată, înscrisă însă în limitele demnităţii şi aceste limite ale demnităţii îi dictau să moară paşnic, mai mult, să-şi impună moartea. Ştia că sufletul care nu mai vrea să trăiască obligă trupul să-l urmeze, iar Bunicul de data asta îşi simţea şi sufletul şi trupul vlăguit.

Se uită la Alsacianul tolănit într-un colţ, pe o pernă, cu mâncarea din faţă neatinsă. Câinele privea cu ochiul lui de sticlă albastră – rămăsese dintr-o încăierare fără un ochi şi Bunicul îi adusese de la Viena unul de sticlă – undeva înainte, iar cu ochiul cafeniu, sănătos, îl urmărea din când în când pe bătrân cu o tristeţe omenească.

— Asta ne-a fost, Copile, spuse Bunicul uitându-se la câine. Nici tu n-ai s-o duci mult după mine. Trebuie să ne cărăm din această lume, aşa cum am trăit, fără păreri de rău. Avem dreptul. Şi tu şi eu ne-am făcut datoria. Păcat de această primăvară şi de fasolea lui Panaitescu. O fasole ca a lui, cu carne afumată, n-am să mai mănânc niciodată. Ar fi grozav, Copile, se adresă Bunicul în continuare câinelui, ca dincolo să existe altă lume. Ne-am mai vedea din când în când. M-aş mai duce pe la Panaitescu, aş juca o carte, aş mânca o dulceaţă, aş bea un pahar cu apă rece… Dar lumea cealaltă nu există şi chiar dacă ar exista, şmecherul de Panaitescu are s-o mai lungească vreo douăzeci de ani. Or, ce mai viaţă ar fi pentru mine în lumea cealaltă, fără fasolea lui Panaitescu. M-aş plictisi groaznic. De altfel, Copile, te asigur, nici nu există altă lume. Oamenilor place să se amăgească.

Telefonul, aşezat pe un taburet cu rotile, undeva lângă uşa băii, ţârâi de câteva ori şi bătrânul detectiv tresări, mai mult din ochi, la auzul soneriei. Alsacianul se ridică, greoi pe labele dinainte, apoi le ridică şi pe cele din spate şi se îndreptă spre

taburet. Îl împinse spre Bunic şi acesta, cu o mână tremurândă, luă receptorul.

— Am o misiune pentru dumneata, Bunicule, auzi bătrânul o voce la celalalt capăt al firului şi, înainte de a putea răspunde, se auzi clicul receptorului aşezat în furcă. Bunicul se încruntă. Crezu la început că cineva, fireşte nu un prieten, voise să-şi bată joc de el. Ce misiune mai putea îndeplini el? Cel mult una pe care să o ducă la capăt pe lumea aceea de care îi amintise Alsacianului. O clipă rămase dus pe gânduri. Telefoane de ameninţare primise, nu o dată. Ştia că veneau de la foştii lui condamnaţi pentru care moartea lui ar fi însemnat, fără îndoială, o mare bucurie. Cu câteva zile înainte, tot aşa, îl sunase cineva, dorindu-i moarte grabnică. Îşi spusese şi numele. Voise să-i amintească lui Alexiu, dar până la urmă renunţă. Viaţa lui nu avea să mai dureze mult, aşa că n-avea niciun motiv să se supere că celălalt îi spusese ceea ce simţea şi el.

Uită de telefon. I se păru totuşi că vocea îi sunase în ureche destul de cunoscut. O clipă. În fereastră începu să se mişte o cracă înflorită de cais şi Bunicul îşi umplu sufletul de rozul acela pal cu care îşi încântase ochii în atâtea primăveri. Viaţa era afară. Viaţa continua şi avea să continue şi fără el. Socotea mersul lumii înainte în firea lucrurilor şi nu se emoţiona de loc că n-avea să meargă şi el mai departe cu ea. Voi să se ridice, să vadă maşinile cum circulă pe străzi, dar la mişcarea pe care o făcu din mijloc, simţi un junghi la inimă şi renunţă lăsându-se uşor pe pernă. Se uită iar la craca înflorită, apoi îşi aduse aminte de fosta lui nevastă, de anii petrecuţi împreună şi conchise că n-a dus-o de loc rău cu ea, cu toate că soția lui nu fusese ultima cicălitoare de pe lume. Auzi pe stradă frâna unei maşini. Mai mult ca sigur că era maşina lui Alexiu. Numai maşina lui scârţâia în asemenea hal. O portieră se trânti şi peste puţin timp sună cineva la uşă. Alsacianul se ridică greoi, după ce se uită întâi la stăpânul lui şi, primind încuviinţarea, se duse la masă şi cu o labă apăsă pe un buton aşezat într-o casetă. Uşa se deschise şi înăuntru îşi făcu apariţia Alexiu, transpirat la faţă. Şi cu un dosar voluminos sub braţ.

— Bunicule, eu te-am sunat, dar nu ştiu cine mi-a tăiat legătura. În loc să mai sun o dată, mi-am zis că mai bine viu. Iată-mă-s.

Alexiu îşi aruncă chipiul pe o canapea, îşi desfăcu vestonul la gât – meseria i s-ar fi părut de o mie de ori mai uşoară dacă n-ar fi trebuit să-şi ţină gâtul prins în guler – şi respiră uşurat. Se aşeză pe pat, lângă Bunic şi îşi puse dosarul cu coperţi albastre pe genunchi.

— Cum te simţi, Bunicule? întrebă Alexiu, şi ştiind dinainte răspunsul bătrânului, care nu avea obiceiul să se plângă niciodată, îşi şi pregăti replica.

— Admirabil, domnule căpitan, admirabil.

— Ştiam, Bunicule, mi-a spus Dobrescu şi dacă te simţi admirabil, cred că e timpul să nu mai lâncezeşti.

Bunicul îşi luă bastonul aşezat lângă el, la marginea patului, şi cu vârful lui îşi lovi piciorul înfăşurat în ghipsul tare ca piatra.

— Bunicule, cu chestii de-astea pe mine nu mă impresionezi. Am adus un dosar şi în acest dosar se află un caz pe care numai dumneata îl poţi dezlega.

Bunicul zâmbi. Ştia felul de a fi al căpitanului, nu-l cunoştea de ieri de azi, de aceea se mulţumi doar să zâmbească, neluând în serios nioi o iotă din spusele lui.

— Domnule Alexiu, tot nu te laşi de glume..

— Mă las, Bunicule, mai ales dacă ai sa-mi spui „tovaraş'' şi dacă ai să mă asculţi.

De ani de zile Alexiu îi cerea Bunicului să-l numească „tovarăş” şi tot de atâţia ani bătrânul îl numea „domn”. Numai când se supără, Bunicul îl numea pe Alexiu aşa cum dorea acesta, dar acum n-avea niciun motiv să fie supărat.

— Bunicule, ce mai tura-vura. Sunt într-o mare încurcătură. Te rog să mă înţelegi şi să mă ajuţi, spuse Alexiu, de data asta pe cel mai serios ton cu putinţă, şi ca să nu-i dea bătrânului posibilitatea să replice, îşi deschise dosarul. Bunicul putea rezista la toate curiozităţile de pe lume, numai la un dosar deschis nu, mai ales atunci când în el se ascundeau cine ştie ce taine.

Alexiu îi arătă câteva fotografii, apoi îi întinse un proces-verbal.

Bunicul făcea eforturi vizibile ca să poată citi, dar Alexiu nu voi să-l cruţe.

— Interesant, interesant, mormăi bătrânul, care numai cu câteva minute înainte se gândise cu atâta linişte la moarte.

— Când a fost omorâtă?

— Acum patru zile, răspunse Alexiu, privind şi el la fata din fotografie care, după semnalmente să tot fi avut opt, sau nouă ani.

— Răscumpărarea a fost trimisă?

— Trimisă.

— Porcii…

— Un alt termen nici nu li s-ar potrivi, spuse Alexiu, ştergându-şi transpiraţia de pe frunte.

— Cine credeţi că sunt asasinii?

— Dacă aş fi ştiut, Bunicule, nu veneam să te deranjez. Destul doar că oamenii mei au dat chics. Ceva n-a fost în regulă atunci când s-au înmânat banii. Ăia s-au răzbunat pe bietul copil. Tovarăşul colonel e în culmea furiei. Cred că o să-mi pierd pâinea, mai spuse Alexiu şi-l privi pe bătrân cu tristeţe.

Pe obrajii Bunicului apăru o uşoară culoare roşie.

— Bine, domnule căpitan, dar nu înţeleg. În meseria noastră se mai întâmplă şi insuccese. Aproape că nu-mi vine să cred că domnul colonel Leonte te-a ameninţat atât de grav, spuse Bunicul şi pe chipul lui se putea lesne citi indignarea.

— Eh, Bunicule, ştii şi dumneata cum sunt oamenii.

Pentru câtva timp Bunicul uită de Alexiu şi cercetă piesele de la dosar cu atenţie. Luă creionul şi, nemulţumit de caietul pe care îşi făcuse până atunci alte socoteli, îl aruncă jos şi îi ceru căpitanului să-i aducă de pe bufet cartoanele dreptunghiulare.

Căpitanul se execută ca un subordonat docil şi Bunicul îşi notă câteva date mai importante.

— Interesant, interesant, spuse din nou, obosit, uitându-se undeva în gol.

— Ce crezi, Bunicule? îl întrebă căpitanul, văzându-l pe bătrân că ţinteşte cu privirile tavanul.

— Cred că n-am să te pot ajuta cu nimic, domnule căpitan. O asemenea misiune cere un organism sănătos, picioare zdravene, ori după cum puteţi observa, eu sunt… Se cer o seamă de investigaţii pe teren, interogatorii, într-un cuvânt sunt necesare foarte multe lucruri pe care eu, în starea în care mă aflu, nu le pot face…

Alexiu se ridică de pe pat, îi făcu Bunicului un semn ştrengăresc cu ochiul şi îndreptându-se spre fereastră îşi scose din buzunar un fluier mic, de argint, pe care Bunicul i-l făcuse cadou de ziua lui de naştere, cu foarte mulţi ani în urmă. Fluieră

o dată lung şi de două ori scurt. Portiera maşinii se auzi izbită de câteva ori. Bunicul înţelese imediat că nu era vorba de una şi aceeaşi portieră.

În casă îşi făcură apariţia, spre stupoarea bătrânului, un băiat şi o fată, iar în urma lor, cu o sacoşă în mână, un băieţandru care, după toate datele exterioare, nu părea să aibă mai mult de opt ani.

— Copiii mei, Bunicule, spuse mândru Alexiu. Mai bine zis, trei din cei şapte pe care îi ştii. Doru, spuse el arătând cu degetul spre tânărul bine legat, cu un cap mai înalt decât tatăl lui, cu ochi albaştri, îmbrăcat numai în pantaloni şi cămaşă. Alina, arătă Alexiu de data asta spre fata care semăna mai mult decât izbitor cu băiatul, cu singura deosebire că părul ei era blond iar ochii aveau culoare neagră de funingine. Fata făcu o mică reverenţă şi zâmbi, arătându-şi dinţii albi şi puternici. Piciul e Andrei, completă Alexiu, fără să insiste prea mult cu degetul asupra mezinului.

Bunicul nu mai înţelegea nimic. Alexiu venise la el cu un dosar ale cărui piese se dovedeau mai mult decât complicate chiar şi pentru un om cu experienţa lui; îi mărturisise căpitanului că nu-l putea ajuta cu nimic şi, drept răspuns, Alexiu îşi introdusese în încăpere o parte din numeroasa lui progenitură fără să-i explice nimic. Hotărât, colonelul Leonte îl criticase pe căpitan mult prea aspru din vreme ce acesta îşi pierduse capul în asemenea hal încât nici nu mai ştia ce face.

— Nu înţeleg, tovarăşe căpitan, dar nu înţeleg absolut nimic.

— Nu te supăra, Bunicule. Îţi explic imediat. Cei doi mai mari sunt gemeni, au împlinit acum o săptămână paisprezece ani. Cel mic, dar pe cel mic să-l lăsăm la o parte…

— Da’di ce să mă laşi la o parte, că mata totdeauna mă laşi la o parte, răspunse piciul revoltat, cu o umbră de tristeţe în glas şi priviri.

Alexiu se încruntă la mezin şi acesta, supărat, lăsă sacoşa din mâini cu oarecare ostentaţie şi se apropie de Alsacian. Începu să-l scarpine între urechi şi, lucru nemaipomenit, câinele se lăsă scărpinat fără să dea nici cel mai mic semn de nervozitate.

Bunicul se uită la câine, apoi la copil. Tocmai se pregătise să-i spună puştiului să nu se apropie de dulău, intuind pentru băiat consecinţe grave, dar Andrei acţionase mai repede şi Bunicului

nu-i mai rămânea decât să privească cum Alsacianul, bucuros de această nouă tovărăşie, lingea mâna copilului.

Alexiu îi mai făcu bătrânului un semn ştrengăresc cu ochiul, apoi se îndreptă spre Doru. Voi să-l lovească pe tânăr pe nepregătite, dar băiatul atent la pumnul tatălui său, îi prinse acestuia mâna, i-o răsuci şi dintr-o mişcare îl aruncă pe Alexiu de podea. Se auzi o bufnitură şi din covorul de Bukhara se ridică în sus o undă uşoară de praf. Alexiu îl fixă pe băiat cu severitate şi începu să-şi frece dosul cu o mână.

— Te rog să mă ierţi, tată, dar nu-ţi cunoşteam intenţia, răspunse Doru şi obrajii îi deveniră palizi.

— Te-ai ras de bani de cinema, spuse tăios Alexiu şi, ridicându-se cu greu, îi făcu Alinei un semn.

Alina înţelese imediat despre ce e vorba, îi puse fratelui ei o piedică, îl răsuci apoi pe o parte şi Doru urmă exact aceeaşi traiectorie pe care numai cu câteva clipe înainte o urmase şi Alexiu.

— Mulţumesc, fata tatii. De totdeauna am ştiut că tu mă iubeşti mai mult, zise Alexiu pe un ton egal şi convins.

Bunicul rămase perplex. Se şterse de câteva ori la ochi, apoi îşi privi musafirii pe rând. Pur şi simplu nu mai ştia ce să creadă. Toate lucrurile începeau să i se pară cu susul în jos. Andrei, mezinul, se culcase lângă câine şi i se uita acum în gură, iar Alsacianul mârâia de plăcere. Temutul căpitan Alexiu, de judiciară, spaima bandiţilor şi criminalilor, pentru care şi el, Bunicul, avea o stimă aproape sfântă, fusese trântit la podea de propriul lui copil şi, culmea culmilor, fata căpitanului, gingăşia întruchipată, îşi trântise la rândul ei fratele de parchet cu uşurinţa cu care un hamal şi-ar fi aruncat de pe umeri un sac de ciment.

— Ce zici, Bunicule? întrebă Alexiu, zâmbind fericit de spectacolul pe care i-l oferise bătrânului.

Bunicul continua să-şi ţină gura deschisă, nefiind în stare să articuleze niciun cuvânt şi atunci Alexiu, considerând că Bunicul nu e suficient de convins de ceea ce văzuse, scoase dintr-o sacoşă o bucată de scândură, o aşeză pe speteaza a două scaune şi Doru, printr-un gest scurt, izbi cu muchea mâinii cu atâta forţă încât scândura se rupse în două.

Grăbit, Alexiu scoase din aceeaşi sacoşă o cărămidă, o puse în locul scândurii şi Alina, zâmbind, repetă mişcarea fratelui ei,

fără crisparea acestuia însă şi cărămidă căzu pe podea înjumătăţită.

Alexiu le întinse copiilor un prosop şi, căutându-se în buzunare, dădu peste ceea ce căutase. Înmână Bunicului două carnete.

Bătrânul, încet-încet, începea să înţeleagă. Se uită la cele două carnete învelite în hârtie albastră, crezând că înăuntrul lor se ascund cine ştie ce mistere, dar spre surprinderea lui nu văzu decâtt nişte note, ce-i drept remarcabile, dar nimic mai mult.

— Alina: media nouă cincizeci pe trimestrial doi; Doru numai nouă, dar eu, Bunicule, mă declar mulţumit. Bunicule, astea sunt ajutoarele dumitale principale, cum s-ar spune, picioarele dumitale, care acum, din păcate, nu pot umbla. Dorule, aparatele, comandă Alexiu, şi tânărul scoase din geanta lui mare câteva aparate de radio emisie- recepţie şi o centrală pentru aparatele respective, nu mai mare ca o carte.

— Cu astea veţi comunica, spuse Alexiu şi scoţându-şi fluierul de argint, scoase un mic semnal imperativ.

Andrei, ocupat până atunci cu Alsacianul, insensibil la trânta celor mari, se ridică grăbit şi veni în faţa lui Alexiu.

— Spune-i, te rog, Bunicului ce ştii să faci.

— Nene, eu sunt elevul Andrei Alexiu dintr-a doua, ştiu să fac curat, să curăţ pantofii, să prăjesc cartofi şi ochiuri fac, şi cu câinii mă împrietenesc cât ai zice peşte, şi trag cu praştia mamă-mamă.

Andrei rostise toate aceste cuvinte cu o grabă nemaipomenită şi, după ce-şi încheie discursul, fugi din nou spre Alsacian, care, de data asta, îi veni în întâmpinare dând din coadă.

— Ei, ce zici, Bunicule? îl chestionă căpitanul Alexiu pe bătrânul detectiv, mirat în continuare de toate surprizele la care fusese martor.

— Domnule Alexiu, dar este nemaipomenit, nemaipomenit…

— Bunicule, din păcate numai ăştia vor să-mi urmeze meseria. Ceilalţi patru seamănă cu nevastă-mea, doctori, chestii, constructori. Poeţi, ce mai. Eu i-am antrenat… Vara, în vacanţe, urmează cursurile de iniţiere de la noi. Doru are la activ patru misiuni reuşite, Alina, două. Ăsta mic…

— Eu dresor mă fac, nene, spuse Andrei, fără să-i pese de semnul oarecum dispreţuitor, făcut de Alexiu cu degetul arătător.

— Vor locui la dumneata, Bunicule. Alina va face şi de mâncare, ăsta mic va vedea de curăţenie. De produse să nu duci grijă, mă ocup eu. Alina, Doru, aşezaţi-vă. Andrei, ia mai lasă joaca şi vino şi tu, aici.

Bunicul ar fi vrut să riposteze. În casă, în afară de patul lui, nu mai era decât o canapea, unde să-i culce pe toţi?...

— Nu-ţi fă griji, Bunicule, îi ghici parcă gândurile Alexiu. Sunt în vacanţă, deci cu asta e în regulă. Doru va dormi jos, lângă uşă, Alina pe canapea, cu ăsta micul. În felul acesta îţi asigur şi paza. Din toate datele reiese că răufăcătorii au acţionat în acest cartier. Deci cartierul general trebuie să fie în apropiere. Am hotărât să fie la dumneata. Te vor deranja, fireşte, de la tabieturile dumitale, dar asta, după mine, nu-ţi strică. Şi acum la treabă! mai spuse Alexiu şi desfăşură pe masă piesele de la dosar.

— Dar bine, tovarăşe Alexiu, eu ml pregăteam să..., zise Bunicul, nereuşind să spună până la capăt ce anume se pregătea să facă.

— Amână şi dumneata, Bunicule, ce naiba, tocmai acum. Te gândeşti la prostii când eu sunt într-o asemenea situaţie? Nu merit eu din partea dumitale un ajutor? Eu zic să amâni, Bunicule, pentru moarte omul are totdeauna timp.

3

Aşezat pe canapea, Alexiu asista surâzător şi mândru la priceperea cu care cei trei copii ai săi răsturnau locuinţa Bunicului cu susul în jos, în dorinţa de a face ordine şi a-l scoate pe bătrân din starea de apatie în care îl găsiseră. Căpitanul îşi tamburina pântecul cu două degete de la mâna dreaptă, în timp ce în mâna stângă ţinea o ţigară, mai mult de formă. Bunicul, ridicat în şezut, cu haina de la pijama scoasă, suporta frecţia cu spirt a Alinei, fulgerându-l din când în când pe Alexiu cu nişte priviri de ucigaş. Doru pregătea masa pe care avea să fie pusă centrala pentru aparatele de emisie-recepţie. Odată curăţenia terminată, masa urma să fie aşezată pe pat, ca bătrânul detectiv să-i poată mânui butoanele şi manetele fără o prea mare greutate. În baie, Andrei îl spăla pe Alsacian, singurul

fericit de această deparazitare neaşteptată. Câinele nu mai făcuse baie de ani de zile şi apa călduţă, ca şi săpunul, avură de la început asupra lui o influenţă mai mult decât binefăcătoare. Nu putea să-şi manifeste plăcerea în vreun fel, aşa că se mulţumea să mârâie satisfăcut, scuturându-se din când în când şi umplându-l pe Andrei cu apă din cap până în picioare. Operaţia de înviorare a încăperii terminată, bătrânul detectiv respiră uşurat şi se aşeză pe pernele mari, cu monograme în colţuri, şi începu să-şi mişte falangele de la degete. Spre surprinderea lui, degetele îi dădeau ascultare. Sângele, care circula acum cu o oarecare vioiciune în corpul lui vlăguit, îi schimbase culoarea feţii din pală în roşie.

Alexiu pregăti cafeaua şi Bunicul trase de câteva ori pe nări, întâi cu neîncredere apoi cu plăcere, aroma deosebită a fierturii.

— Domnule Alexiu, doctorul a zis să nu beau cafea, îngână Bunicul neconvins nici el de spusele medicului, primind însă cu plăcere ceaşca aburindă din mâna căpitanului.

— Bunicule, ştii cum sunt doctorii. După ei, omul căzut la pat nu mai are voie decât să moară. Uite, eu n-am ascultat niciodată de medici şi iată-mă-s. Gata, Dorule?

— Gata, tată! răspunse tânărul şi aşeză masa cu picioarele scurte sus, pe pat, în faţa Bunicului.

Ochii bătrânului detectiv străluceau de plăcere. Cu toate acestea ofta din când în când, trăgând cu coada ochiului la fata blondă, mult mai dezvoltată decât anii pe care îi avea şi care, aşezată pe pat lângă el, îi ascuţea câteva din multele creioane cu care Bunicul avea obiceiul să lucreze.

Alexiu, după ce strânse de pe jos resturile de cărămidă spartă şi aşchiile de scândură, luă din nou dosarul şi se apropie de pat.

— Deci, Bunicule, să recapitulăm. Pe data de unu aprilie a dispărut de la casa părinţilor copilul, de sex feminin, Argentina Vlad.

— Cine sunt părinţii ei? întrebă Bunicul şi căpitanul, când îl văzu pe bătrân cu câtă poftă se uită la ţigara lui, i-o trecu detectivului. Acesta o înhăţă grăbit şi fără niciun fel de comentariu, trase repede câteva fumuri.

— Inginer constructor.

— Nu se ştie nimic despre răpitori?

— Absolut nimic. Se bănuie doar că ar fi nişte zileri care au lucrat câtva timp la o construcţie.

— Ce fel de construcţie? întrebă bătrânul pe căpitan.

— Inginerul îşi clădea o locuinţă personală, interveni Doru citind una din hârtiile dosarului. Din spusele vecinilor, inginerul n-a plătit salariile zilierilor. S-ar putea să fie la mijloc o răzbunare.

— Există legi, tribunale, nimeni nu le dă dreptul să-şi facă de cap. Unde am ajunge dacă fiecare şi-ar face dreptate singur? se băgă în vorbă Alina, aşezând un creion ascuţit pe masă.

Bunicul urmări explicaţiile celor doi cu o oarecare neîncredere şi nu păru prea mulţumit că se amestecau în treburi care nu erau de nasul lor. Demonstraţia de forţă a lor nu-l convinsese pe bătrân. Era împotriva forţei în general, metodele deductive fiind, după părerea lui, singurele care puteau şi trebuiau să stea la baza unei anchete moderne şi civilizate.

— Aveţi dreptate, domnişoară Alina, aveţi foarte mare dreptate, spuse totuşi Bunicul când văzu pe chipul fetei un surâs fermecător care, fără îndoială, nu putea să-i fie adresat decât lui.

— Bănuiala mea este că tinerii ăştia de la construcţie au luat-o pe fata inginerului. Au venit să-şi recupereze banii şi în acelaşi timp să câştige şi ceva pe deasupra, interveni Alexiu. Pentru asta m-am şi gândit la Doru şi la Alina. Ei pot pătrunde mai uşor în lumea acestor tineri, fără să fie observaţi. Zilerii, se pare, nu sunt cu domiciliu permanent în capitală. Au venit în căutare de lucru din comunele învecinate. M-am gândit că Doru şi Alina sunt cei mai nimeriţi pentru începerea investigaţiilor.

— Interesant, interesant, spuse Bunicul şi mulţumi din cap fetei pentru cel de-al doilea creion ascuţit ireproşabil.

Din baie se auziră zgomote nedefinite, apoi uşa se deschise şi apăru Alsacianul. Nu era de recunoscut. Andrei nu se mulţumise să-i facă numai baie, îl şi pieptănase, şi îl pieptănase în aşa fel încât Bunicul, cu toată suferinţa pricinuită de piciorul bolnav şi cu toţi nervii pe care şi-i stăpânea cu greu, nu se putu abţine să nu râdă. Pe o parte a şirii spinării, câinele era pieptănat într-un fel, în cealaltă parte altfel, iar în cap, Andrei îi făcuse Alsacianului un breton demn de invidiat şi de Alina.

Câinele se apropie de farfuria unde se afla mâncarea de care nu voise să se atingă până atunci şi începu să înghită cu poftă.

— Nesimţitule, spuse Bunicul încet, adresându-se câinelui şi îşi văzu mai departe de ale lui.

Se auzi zbârnâind telefonul. Alexiu se grăbi să răspundă. La celălalt capăt al firului se afla colonelul Leonte.

— Bunicule, eu trebuie să plec. Cred că ajutoarele mele, devenite acum ale dumitale, nu mă vor face de râs. Pa, copii, spuse el, şi luându-şi geanta cu resturile de la cărămida şi scândura spartă, ieşi grăbit pe uşă.

După plecarea lui se aşternu o pauză stânjenitoare. De-abia acum Bunicul îşi dădu seama că, fără voia lui, intrase într-o treabă care îi încurca socotelile. Alina îi zâmbi din nou şi zâmbetul acela senin şi curat îl făcu pe bătrân să-şi mai domolească nemulţumirea şi să lase de o parte gândurile legate de lumea aceea atât de nepământeană la care se gândise nu puţin în vremea din urmă.

— Domnule Doru, tatăl dumitale n-a fost bolnav în vremea din urmă? întrebă Bunicul, încruntându-se uşor.

Băiatul îşi trecu o mână prin părul negru.

— Nu, Bunicule, tata n-a avut niciodată timp pentru aşa ceva.

— Semeni cu mama dumitale, domnule Doru.

— Asta să nu i-o spuneţi tatii. Vă faceţi un duşman de moarte. După părerea lui, eu sunt căpitanul Alexiu, doar la altă vârstă.

— Bine, dar dumneata eşti cu un cap mai înalt ca el, răspunse contrariat Bunicul.

— Tata, de câte ori se măsoară, zice că el e mai înalt. Doru totdeauna îl şmechereşte îndoindu-se de spate, interveni Alina.

— Nene, pot să fac…? întrebă Andrei care, până atunci, delicat, tăcuse frecându-şi genunchii unul de altul. Îi fusese teamă să spună că de câteva ori era cât pe-aci să facă pe el. Aşa se întâmpla de fiecare dată când se juca cu apa. Acasă, mamă-sa îi spusese să fie atent şi să n-o facă de ruşine, dar Andrei uitase de sfaturile ei şi acum, de jenă, era gata-gata să-şi dea drumul la lacrimi.

— Copile, se adresă bătrânul câinelui, prietenul dumitale vrea să facă pipi.

Câinele îşi linse botul, deschise cu o labă uşa de la W. C. Toţi aşteptară în tăcere. După niciun minut se auzi apa trasă şi Andrei, radios, urmat de Alsacian, îşi făcu apariţia în încăpere…

— Domnule Doru, să nu te superi că am să te supun unui examen sumar. Am vaga impresie că ceva nu e în regulă. Nu ştiu anume ce. Graba cu care aţi apărut, graba cu care se cere rezolvat acest caz despre care acum aud pentru prima dată, în

sfârşit, ai putea să-mi spui care este tehnica descrierii trăsăturilor exterioare ale unei persoane? Să zicem că dumneata trebuie să-mi transmiţi prin aparatele astea, în care nu am avut niciodată încredere, forma generală a feţei unui inculpat sau prezumtiv inculpat. Cum te orientezi? Te rog să nu te superi, dar părinţii au de obicei o părere mult prea bună despre copiii lor. Aş vrea să verific, de pe acum, dacă vom reuşi să facem ceva sau nu.

Doru zâmbi uşor şi zâmbetul lui, superior, nu-i conveni bătrânului.

— Forma feţei se determină în principiu prin proporţiile lăţimii feţei în trei segmente orizontale. Zona oaselor parietale, zona oaselor zigomatice, zona dintre extremităţile mandibulei. În afară de asta se are în vedere şi raportul dintre înălţimea şi lăţimea feţei şi…

— Şi conturul liniei inferioare a bărbiei, se grăbi să adauge Alina, în timp ce, în faţa oglinzii, îşi pieptăna părul ajuns în dezordine din pricina treburilor gospodăreşti pe care le făcuse până atunci.

— Alina, ţi-am mai spus, dacă vrei cu orice preţ să pari mai deşteaptă…

— Copii, vă rog, interveni blând Bunicul. Dar, domnişoară, pentru că tot v-aţi întrerupt fratele, mi-ar face o deosebită plăcere să-mi spuneţi cum se descriu ochii. Vreau să menţionez că ochii în meseria aceasta au o importanţă cu totul şi cu totul deosebită.

— Tata a zis că, întâi şi-ntâi, după culoare, apoi după felul cum sunt aşezaţi. După aceea se are în vedere tot ce e normal şi anormal la ei…

— Anomalii, tu, deşteapto, aşa a zis tata. Bunicule, ea numai se fandoseşte că aseară am văzut-o că s-a dat pe ochi cu vopsea. Mi-a dat un leu că altfel o turnam, spuse Andrei care, aşezat lângă Alsacian, se juca cu o ureche a acestuia.

— Copii, vă rog nu vă supăraţi şi să nu mă supăraţi, spuse Bunicul conciliant, înviorat de discuţia cu cei trei copii. Am impresia că n-aţi pierdut vremea de pomană şi că tatăl dumneavoastră nu s-a lăudat în zadar. Vreau însă să vă atrag atenţia că ne angajam într-o misiune de mare risc în care factorii principali veţi fi voi. N-aş vrea să cred că tatăl dumneavoastră n-a fost suficient de responsabil când v-a ales

pentru rezolvarea acestui caz. Oricând putem întrerupe acţiunea, deşi, ca să fiu sincer, mi-ar părea rău ca tocmai eu să fiu acela care să vă dezamăgesc. Sunt convins că domnul Alexiu v-a spus că mi-am început cariera la vârsta pe care o aveţi acum şi mi-am început-o cu succes. Dar pe atunci erau alte vremuri. Trebuia să trăiesc. Trebuia să-mi câştig pâinea singur. Un vecin, care era detectiv, mi-a cerut să-i fac câteva servicii. Le-am făcut destul de uşor, fără să ştiu exact ce fac. Mi-a mărturisit că voi fi un bun detectiv şi m-a rugat să colaborez cu el în schimbul unei anumite sume de bani. Eram singur, fără părinţi. Am lucrat şi am învăţat în acelaşi timp. Vă spun acest lucru ca să înţelegeţi că nu mă îndoiesc de capacităţile dumneavoastră, dar în acelaşi timp nu înţeleg de ce tatăl dumneavoastră vă împinge…

— Bunicule, să nu te superi că te-am întrerupt. Dar tata nu o dată ne-a vorbit de dumneavoastră… Pentru noi…

—Hă, hă, hă, că a uitat ce vrea să spună. Mincinoasa, că ea şi minte, nene, că acu’ două zile un băiat de la ea de la şcoală mi-a dat să-i duc un bilet şi eu l-am dat tatii…

— Pârâciosule, zise Alina şi ochii i se înceţoşară uşor.

— Andrei, nu-i frumos să pârăşti, îl apostrofă uşor Bunicul, nemulţumit că ochii atât de limpezi ai Alinei erau gata să lăcrimeze din pricina intervenţiei răutăcioase a puştiului.

— Eu nu pârăsc, nene, eu informez, că aşa a zis tata, să-l informez în fiecare zi. Da tata zice aşa în glumă. Eu şi pe dumneavoastră vă informez, nene, dacă mă lăsaţi să mă joc cu câinele, că eu de pomană nu informez.

— Interesatule, că nici nu ştii, Bunicule, că el are cei mai mulţi bani, că dacă nu-i dai bani, el tot spune, adăugă Alina şi, fără să-şi dea seama, îl prinse pe Bunic de mână ca şi cum ar fi cerut din partea acestuia apărare.

— Andrei, nu-i frumos ce faci. Eu n-am nevoie să fiu informat şi te rog, atâta timp cât stai aici, sa fii cuviincios şi să nu-ţi jigneşti nici sora, nici fratele. Toţi trei sunteţi datori să ascultaţi de mine. Într-o misiune se cere seriozitate şi disciplină. Fără disciplină şi ordine nu se poate face nimic bun. Dimpotrivă, numai rău.

— Da’ mă lăsaţi să mă joc cu câinele?

— Dacă eşti cuviincios te las.

— Bine, nene, atunci nu informez, da pe ea tot o s-o spun mamei că ea, nene, de-abia a aşteptat să plece de-acasă. Eu ştiu că se întâlneşte cu un băiat şi uite ce mică e. Acum am tăcut, zău. Dorule, să nu mă baţi că nenea nu-ţi dă voie, că nenea e pretenul lui tata şi eu îs cel mai mic. Că eşti laş dacă dai într-unul mai mic ca tine, că aşa a zis tata, spuse Andrei când văzu că Doru îşi încleştează pumnul.

— Copile, du-te cu Andrei la plimbare, spuse Bunicul şi câinele, prinzându-l uşor pe Andrei cu dinţii de mâneca hainei, ieşi cu el afară spre bucuria „pârâciosului", care făcuse zgomotul tocmai ca bătrânul să se debaraseze cât mai repede de el. Nu era pentru prima dată când Andrei proceda aşa şi nu era pentru prima dată când metoda dădea rezultatele aşteptate.

Bunicul oftă prelung. Niciodată nu fusese obligat să vorbească atât de mult şi, mai ales, să-şi împartă atenţia în trei părţi deodată. Dacă la început nu putuse spune nimic în privinţa noii misiuni – Alexiu îl luase pe nepregătite – acum avea un sentiment de nemulţumire interioară pe care cu greu şi-l putea ascunde. Cu toată frecţia făcută de Alina, se simţea obosit, dacă nu chiar vlăguit. Era însă pentru prima dată, după atâtea zile de şedere în pat, că putea să stea în şezut. Era un câştig al sănătăţii, dar el acest câştig nu-l dorise. Alina îl cerceta pe bătrân cu atenţie. Poate îi ghicise gândurile, deoarece cu un gest calm începu să mângâie fruntea încreţită a Bunicului. Mâna caldă a fetei îl linişti pe bătrân. Cât de mult dorise în tinereţe să aibă şi el un copil. Soarta însă hotărâse altfel lucrurile. Nu-i rămânea decât să se uite cu jind la gemenii lui Alexiu, frumoşi, bine făcuţi, de parcă tatăl lor n-ar fi fost pirpiriul de Alexiu ci un Hercule necunoscut.

Doru se duse în baie. Făcu o limonada dintr-o lămâie. Bunicul sorbi lichidul cu plăcere. Dacă ar fi avut un asemenea băiat atunci viaţa lui mai mult ca sigur ar fi avut alte dezlegări, alte sensuri, poate atunci nu s-ar fi gândit atât de senin la doamna în negru care, în imaginaţia lui, îl vizitase în ultima vreme atât de des.

— Doreşti ceva, Bunicule? întrebă Doru şi bătrânul dădu din cap, mulţumindu-i tânărului pentru întrebare.

Netezi pătura ca Alina să se poată aşeza lângă el şi făcându-i semn tânărului să urmeze exemplul sorei lui, Bunicul îşi luă unul din cartoanele pe care îşi notase câteva date.

— Ce părere ai, domnule Doru? Cred că ai luat cunoştinţă de dosar înainte de a veni aici!

— Da, Bunicule. Cu toate astea nu vreau să mă... N-aş vrea să zic încă nimic, fără câteva probe e greu să emit...

— Păreri, îl completă Alina, zâmbind fără răutate. Ştii, Bunicule, de mic nu prea putea să vorbească curgător. După ce o să se încălzească, o să-i treacă.

— Nu te-am rugat să mă ajuţi, ripostă tânărul, înroşit până în vârful urechilor.

— Dragii mei, în felul acesta n-o să reuşim niciodată să intrăm în fondul problemei. Viaţa unei tinere fete a fost răpusă, în asemenea momente grave, micile animozităţi familiale trebuie să dispară în folosul cauzei comune. Cauza noastră o ştiţi. Până mai acum o oră era numai a dumneavoastră. Acum e şi a mea. Te rog, Dorule.

Tânărul inspiră adânc. Se vedea cât de colo că pentru el era cu mult mai uşor să doboare un om cu pumnii decât să scoată câteva vorbe.

— Bunicule, cred că ar trebui neapărat să stau de vorbă cu tinerii care au lucrat la... construcţia cu pricina. Pe urmă vreau să interoghez părinţii Argentinei. Comparăm părerile şi...

— Dumneata ce părere ai, Alina? Înainte de a-mi da un răspuns să nu te superi dacă îţi fac o observaţie. Într-o meserie ca aceasta nu este bine ca cel ce anchetează să iasă în vreun fel din comun. Fusta dumitale este mult prea scurtă, mult prea uşor de remarcat. Ca detectiv, este necesar să te strecori cât mai neobservat.

Alina se înroşi uşor şi îşi trase, atât cât putu, fusta peste genunchi. Cu toate observaţiile Bunicului, nu se fâstâci şi înclinând uşor din cap, în semn că-i dă bătrânului detectiv dreptate, începu să-şi expună părerea.

— Bunicule, pe cuvânt, nu cred că tinerii aceia zilieri sunt de vină. În general se crede că tinerii sunt aşa şi pe dincolo. Eu nu cred.

— Tu totdeauna ţii partea alor tăi... În privinţa tinerilor, eu sunt de părerea tatei. Mai sunt încă multe de făcut.

— Desigur, dacă toţi ar fi aşa de blegi ca tine şi de... Bunicule... el încă n-a stat de vorbă cu o fată. Toată ziua sparge cărămizi şi rupe scânduri. N-are prieteni, în afară de tata. Nici nu ştie să danseze. Mormăie toată ziua ca un bătrân pensionar. Şi

are curajul să se pronunţe în privinţa tinerilor. Într-o zi au venit la mine nişte colege…

— Alina, te rog să nu…

— De ce să nu?

— Nu-ţi dau voie să te amesteci!…

— Ştiu placa. În viaţa ta… Dar atunci tu de ce vrei să te amesteci în viaţa altora? Bunicule, colegele mele s-au purtat foarte frumos. Poţi dacă vrei s-o întrebi pe mama. Dorina, o prietenă de-a mea, s-a uitat la el mai nu ştiu cum. E un băiat frumos, nu-i aşa… Ei, crede-mă, s-a purtat ca un sălbatic. Dorina i-a cerut un pahar cu apă şi el i-a întors spatele. Zicea, pe urmă, că el nu admite să se uite fetele la el. Ursul… Că eşti un urs…

— Dacă ar fi după tine, la paisprezece ani fiecare fată ar trebui să se logodească.

— N-am zis asta.

— Dar aşa gândeşti.

— Hai, dă-i drumul, spune-i Bunicului cât de greu au dus-o înaintaşii, cum trăia mama şi tata într-o singură cameră, cum dormeam câte trei într-un pat… Hai să ne întoarcem în era de piatră şi să ne comportam cum se comportau ăia.

— Dragii mei, dar văd că între voi există divergenţe serioase în probleme de fond, mărturisi Bunicul, plăcut surprins de discuţia aprinsă dintre cei doi gemeni care gândeau, cu toate astea, atât de diferit. Din păcate eu nu vă pot fi mediator în aceste probleme. Nici nu vreau să vă dau exemple ilustre în această privinţă. N-am…

— Ea crede că socialismul s-a făcut aşa, fără trudă, interveni Doru, încurajat de faptul că Bunicul se ferea să-l apostrofeze. Ea crede că totul s-a născut de-a gata şi datoria ei este numai să se înfrupte din truda altora.

— Minţi. N-am zis niciodată aşa. Am spus că nu pot fi nici ca mama şi nici ca tata. Nu pot fi decât aşa cum sunt. În schimb, tu, parcă ai avea vârsta tatei şi tot ce faci, faci ca el. Nici nu-ţi dai seama că-l copiezi tot timpul, că n-ai pic de personalitate. În plus, faţă de el, eşti şi mojic…

— Alina, nu-ţi permit. Bunicule…

— Copii, dar vă rog, stăpâniţi-vă. Cu toate că trebuie să recunosc că nu-mi displace această discuţie. A trecut atâta timp de când n-am mai auzit oameni de vârsta dumneavoastră vorbind, încât încerc un sentiment de plăcere şi de invidie

totodată. Adevărul nu poate ieşi la iveală decât atunci când se exprimă puncte de vedere diferite. Practica este aceea care va infirma sau afirma ceea ce spuneţi fiecare. Datoria noastră este însă să intervenim în rigorile practicii şi să o prevenim.

— Bunicule, dumneata ai putea să vii la noi la şcoală şi să ne vorbeşti la orele de dirigenţie. Zău. Profesoara noastră nici nu ne lasă să deschidem gura. E una bătrână şi nemăritată. Cred că n-a avut în viaţa ei nicio bucurie, de aceea nu vrea să avem nici noi. După mine, aş pune profesori de dirigenţie numai oameni care iubesc tineretul, care se simt apropiaţi de el…

— Dragii mei copii, văd că nu înaintăm de loc în problemele noastre. Asta e trist. Reţin un singur lucru important, pentru „cazul“ nostru, şi anume că dumneata, domnule Doru, crezi că tinerii care au lucrat la construcţia lui Vlad sunt de vină, în timp ce sora dumitale susţine contrariul. Fiecare e dator să-şi verfice ipoteza. Dumneata, domnule Doru, ai să te ocupi de tinerii în cauză. Alina va culege date despre familia Vlad. Mie îmi rămâne sarcina să totalizez datele şi să trag pe urmă, împreună cu dumneavoastră, concluziile necesare. Vreau să vă spun de la început că eu merg pe alte ipoteze. După cum vedeţi, fiecare credem altceva. Într-un cuvânt, mergem pe pista pe care ne-am ales-o. Ca procedeu de lucru aş propune să alegem următoarea cale. Introduceţi aparatele de emisie-recepţie într-un loc ascuns, să nu fie văzute. Înainte de a începe orice discuţie, îmi transmiteţi locul unde vă aflaţi. Faceţi o mică descriere topografică. Apoi discutaţi în aşa fel încât aparatele dumneavoastră să poată comunica discuţia. Dacă aveţi ceva de întrebat, descotorosiţi-vă pentru câteva clipe de interlocutor. Comutatoarele de la aparatul meu vor rămâne deschise. În acelaşi timp, voi fi într-o permanentă legătură cu tatăl dumneavoastră. În caz de urgenţă, îi voi comunica unde vă aflaţi şi ce măsuri sunt de luat. Andrei şi Alsacianul vor constitui elementele de legătură. Ori de câte ori va fi nevoie, am să-i trimit la dumneavoastră cu câte un mesaj scris. Prezenţa unui copil de vârsta lui Andrei nu va fi băgată în seamă. De acord?

— Da, Bunicule, răspunse Doru, în felul lui morocănos.

Alina tăcu. Se duse la geanta ei de voiaj, scoase de acolo un trandafir de culoare roşie şi i-l întinse Bunicului. La vederea lui, bătrânul se înroşi ca un adolescent şi o clipă fu chiar tentat să-i sărute Alinei mâna pentru gestul la care nu s-ar fi aşteptat

pentru nimic în lume. Însemna că Alexiu o pusese cu multe lucruri la curent privind viaţa şi obiceiurile lui ciudate de moşneag. Un moşneag permanent atent însă la frumos.

Doru strânse din buze. Puse atenţia Alinei pe seama felului ei linguşitor de a se purta şi nu încercă niciun sentiment de invidie. Virtuţile lui stăteau în altă parte şi cu siguranţă că Bunicul, înclinat să-i dea ei mai multă atenţie, avea până la urmă să se convingă care din ei, în misiunea pe care o aveau de îndeplinit, era mai valoros.

— Bunicule, îmi dai voie să mă schimb în baie?

— Da, draga mea, cu plăcere, răspunse bătrânul şi rămase mirat când văzu că fata scoate din geantă un pulovăr uzat şi o fustă, care, cum avea să se convingă mai apoi, trecea cu mult peste genunchi.

— Asta e fusta de şcoală, cealaltă scurtă, de stradă, o ironiză Doru.

— Un detectiv trebuie să fie un om cu vaste posibilităţi de deghizare, răspunse Alina şi scoase limba la fratele ei.

— Cu singura condiţie să nu fie…

— Duplicitar, îl completă Alina şi Doru îşi muşcă buza de jos din pricina acestui mod neprietenesc de a se purta al surorii lui.

Pe uşă intră Panaitescu. Când îl văzu pe Bunic cu măsuţa aşezată pe pat, cu aparatele şi hârtiile deasupra, când îi văzu pe cei doi tineri care umblau ca la ei acasă, se şterse la ochi, nu înainte însă de a se aşeza pe un scaun cu cratiţa cu care venise.

— Maestre, dar nu mai înţeleg nimic, spuse şoferul care îl lăsase dimineaţa pe bătrân într-o dispoziţie sufletească mai mult decât proastă.

Bunicul adulmecă din zbor mirosul plăcut care venea din cratiţă şi se mulţumi să constate:

— Panaitescule, am impresia că aş mânca două boabe de fasole şi o felie mică de cârnat afumat..

Panaitescu se lăsă pe canapea. Spusele Bunicului aproape că îl aduseseră într-o stare de preinfarct.

Bunicul, întins pe pat, rezemat cu capul de trei perne mari, urmărea luminile semnalizatoare de la centrala de emisie-recepţie. Trecuse mai bine de o oră de la plecarea celor doi tineri, dar aparatele continuau să tacă într-o muţenie care-l deranja pe bătrân. Era pentru prima dată în viaţa lui că uza de asemenea metode de investigaţie. Noutatea îl deranja tot atât cât îl şi atrăgea. I se părea însă ciudată atitudinea lui Alexiu care îi lăsase copiii pe cap şi apoi plecase fără să-i mai dea niciun semn de viaţă, cum în general i se părea puţin nelalocul ei întreaga misiune. Spusele căpitanului, că oamenii lui au dat greş în prinderea răufăcătorilor, i se părură la început neverosimile, cum ieşită din comun i se părea şi angrenarea propriilor lui copii într-o treabă plină de nenumărate riscuri. Era convins că atât Doru cât şi Alina erau bine pregătiţi pentru această meserie, dar în acelaşi timp, dacă el ar fi fost tată, în locul lui Alexiu, nu le-ar fi stricat copiilor bucuria unei vacanţe. Şi pe urmă, Alexiu, de ce nu-i trimisese nişte agenţi experimentaţi? Motivul că nişte agenţi în vârstă nu s-ar fi putut strecura printre tinerii zileri îşi avea doza de adevăr, dar o doză de adevăr nu justifică totdeauna adevărul în întregime. Se gândi câtva timp că la mijloc era vorba de altceva, dar acest altceva nu se lăsa uşor descoperit. Dacă ar fi putut umbla pe picioarele lui i-ar fi fost cu mult mai simplu, dar aşa?

Intră Andrei, urmat de Alsacian. Copilul avea obrajii îmbujoraţi, iar Alsacianul dădea din coadă şi îşi ciulea urechile într-o veselie pe care numai el, Bunicul, o putea înţelege. Aproape că era gelos pe puştiul care reuşise numai în câteva ore să facă din bătrânul câine un fel de jucărie şugubaţă cu urechi şi coadă, căci Alsacianul, la urma urmei, în noua lui ipostază, asta şi era, o jucărie. Freza câinelui se păstra intactă şi caraghioasă şi Bunicul îşi zise că din câine poliţist Alsacianul se transformase într-un fel de Hippy al rasei canine.

Câinele se ridică în două labe şi se apropie cu botul jilav de mâna bătrânului. O linse în tăcere. Bunicul îşi schimbă pe dată părerea despre câine. Lăsându-şi observaţiile la o parte, începu să-l mângâie pe bot, apoi să-l scarpine între urechi.

— Nene, cine-i nenea ăla cu burta ca un sac, de-a ieşit de-aici?

— Andrei! Cum poţi vorbi aşa de şoferul cu care am lucrat aproape patruzeci de ani şi pe care îl preţuiesc în mod deosebit?

— Matale îl preţuieşti? întrebă puştiul şi se strâmbă într-un fel din care Bunicul înţelese că piciul n-avea pentru şoferul lui nici cea mai mică umbră de stimă. Păi matale l-ai văzut ce caraghios umblă? Uite aşa îşi ţinea umerii, de parcă ar fi un Cassius Cley. Eu cred că are un vagon de vată la umerii hainei.

Bunicul se încruntă. Nu pentru că afirmaţia copilului l-ar fi supărat, ci pentru că era adevărată. Ca să pară mai solid, Panaitescu îşi punea vată cu kilul la umerii hainei, dar ca un copil să fie în stare să observe un asemenea lucru i se păru bătrânului mai mult decât remarcabil. Hotărât, copiii lui Alexiu aveau un spirit de observaţie demn de toată lauda. Andrei se aşeză pe canapea, apoi fu nemulţumit de cum stătea şi se apropie de patul Bunicului. Se căţără până ajunse la piciorul de ghips al bătrânului detectiv şi curios, îl descoperi.

— Te doare, nene?

— Nu mă doare, Andrei.

— Faci mata pe grozavul, dar te doare. Las' că ştiu eu.

— De unde ştii că mă doare?

— Păi ce, tata n-a fost împuşcat o dată în mână! Tot aşa făcea pe grozavul faţă de noi. Da io nu l-am crezut. Ştiam că minte. M-am dus într-o seară în camera lor şi l-am văzut cum plânge pe umărul mamii. Dacă vrei poţi să plângi, să ştii, nu te spun.

Bunicul zâmbi cu o oarecare jenă. Nu-i plăcea ca prin copii să afle prea multe despre căpitan şi mai ales lucruri care, mai mult ca sigur, acesta n-ar fi vrut să se afle. Voi să-i atragă atenţia lui Andrei, dar acesta i-o luă înainte.

— Tata zice că mata eşti cel mai mare detectiv, cu toate că eşti cam retrograd.

Bunicul se încruntă de-a binelea.

— Cum retrograd?

— Aşa. Adică până te-ai dat cu comuniştii n-ai lucrat.

— Cum, eu n-am lucrat? Sau ei n-au vrut să lucreze cu mine. Asta-i culmea! Ei m-au ţinut pe tuşă.

— Da' acum ai pensie mare, că aşa i-a zis tata mamei.

— Hm! se mulţumi să îngâne bătrânul.

— Să nu te superi, pentru tata dumneata eşti ca un... da, ca un Dumnezeu al detectivilor. Că dumneata nici nu ştii că tata are o poză mare, de-a dumitale, pe perete. Şi tata e pe poză. Se vede ca e mândru că te-ai pozat cu el. Da' dumneata de ce n-ai

copii? întrebă Andrei, nedându-i posibilitatea Bunicului să se apere de prima învinuire.

— Așa s-a întâmplat…

— Păi la noi de ce s-a întâmplat să fim şapte, că acu’ mama a zis că o să mai avem un frate. Că e mai bine să n-ai copii, nene, zău. Pe mine toţi mă bat, de-aia îi şi pârăsc. Unul vrea să-i aduc apă, altul să-i fac ghetele. Adică eu sunt un fel de slugă. Aşa că eu zic că e mai bine să n-ai copii. Când o să fiu mare n-o să am.

— Aşa gândeşti acum, Andrei, dar când ai să fii mare o să-ţi schimbi părerea.

— N-o să mi-o schimb, că eu vreau să merg în univers şi mai departe.

— Unde mai departe?

— Dincolo de univers.

— Dincolo de univers e tot univers, spuse Bunicul zâmbind, mai ales că tema discuţiei îl înveselea.

— He, he, he! S-o crezi mata. Sunt mai multe universuri.

— Nu există decât unul, întări Bunicul.

— Cine vrea zice aşa, cine vrea zice aşa. Eu zic aşa.

— Nu poţi să afirmi decât ceea ce afirmă şi realitatea. Ori realitatea vorbeşte de existenţa unui singur univers.

Andrei ramase cu gura căscată.

— Mata citeşti ziarele?

— Nu prea. Ascult radioul.

— Păi de-aia nu ştii că sunt mai multe universuri. Că într-o zi Doru mi-a tras una cu pumnul la univers de-am văzut stele verzi. Adică la burtă, că eu acolo am universul, că eu mănânc mult şi aici miroase a fasole.

Bunicul râse cu poftă.

— Uite acolo cratiţa, în dulap ai pâine. O asemenea fasole ca Panaitescu nu face nimeni pe lumea asta.

— Nenea ăla e un şmecher. L-am văzut după ochelari. Nu era soare, dar şi-a pus ochelari de soare. Înseamnă că e şmecher.

— Nu e şmecher, Andrei, pe cuvântul meu, spuse bătrânul, voind să-l convingă pe puşti că Panaitescu nu era un şmecher.

— Cine vrea zice aşa, cine vrea zice aşa, spuse Andrei, rezervându-şi în felul acesta dreptul să-şi menţină părerea, iar Bunicul pe a sa.

Andrei se uită la cratiţa cu mâncare, o mirosi, dădu satisfăcut din cap, apoi se îndreptă mai mult din instinct spre bufet Nu greşise. Acolo erau aşezate într-o ordine perfectă tacâmurile.

Bunicul îl urmări pe puşti cu atenţie şi rămase plăcut impresionat de grija şi priceperea cu care Andrei mânuia vesela. Se vedea cât colo că nu era străin de bucătărie. Cu siguranţă că acasă la el nu o dată fusese obligat să spele vasele sau să aşeze masa pentru cei mari. Andrei se aşeză comod la masă şi punându-şi un şervet la gât, începu să mănânce, folosind cuţitul şi furculiţa.

„Parcă ar fi un fiu de conte", îşi spuse Bunicul, urmărind copilul cum mânca.

Deodată Bunicul observă pe pat un rest din cărămida sfărâmată de Alina cu muchia palmei. Îl luă în mână şi se uită la el cu atenţie. Scoase din noptiera aflată la capul patului lupa şi cercetă cu atenţie maximă bucata roşietică de pământ. Dădu de câteva ori din cap.

— Andrei, nu vrei să fii amabil şi să-mi dai soluţia aceea galbenă din vitrină?

Cum să nu vrea Andrei aşa ceva. Voia din toată inima. Doar pentru asta venise. Să-l ajute pe bătrânul detectiv.

Bunicul turnă într-un recipient câteva picături din soluţia adusă, introduse bucata de cărămidă în ea şi se uită atent la reacţie. În recipient se făcu o spumă albă.

— Interesant, interesant, spuse Bunicul şi îţi ţuguie buzele.

— Ce-i interesant, nane? Că eu nu văd nimic interesant.

Bătrânul voi să spună ceva, dar nu mai avu timp. Centrala scotea un zgomot cunoscut. Un bec verde se aprinse şi începu apoi să pâlpâie. Doru se afla pe emisie. Bunicul apăsă pe o manetă şi din locul unde se afla tânărul veniră pe calea undelor, până în casa Bunicului, primele cuvinte.

— Aici D.K.I., trec pe recepţie.

— Trecut pe emisie, spuse Bunicul, apăsând pe un alt buton.

— Se aude perfect, constată Doru.

— Şi eu te aud foarte bine, răspunse Bunicul.

Bunicul trecu din nou pe recepţie.

— Aici D.K.I. Mă aflu pe şantierul numărul trei, construcţii particulare. Am vorbit cu meşterul de serviciu. Are angajaţi trei tineri care au lucrat la inginerul Vlad. Doi au lucrat doar câteva

zile. Am stat cu ei de vorbă. N-am aflat nimic important. Au fost plătiţi la timp. Nu ştiau că inginerul are o fată şi că a dispărut.

— Treci pe recepţie, Dorule, spuse Bunicul şi apăsă pe butonul de emisie.

— Trecut pe recepţie, comunică tânărul.

— Încearcă să stai de vorbă cu al treilea tânăr. Foloseşte-te de legitimaţie. Mă interesează trei lucruri. În primul rând, ce ştie despre familia Vlad. În al doilea rând, dacă a fost plătit. În al treile rând, de ce a plecat de pe şantier. Sunt necesare de asemenea câteva amănunte. Domiciliul stabil al tânărului. Trec pe recepţie.

—Înţeles indicaţiile, Bunicule. Voi lăsa tot timpul aparatul deschis. Te rog… Ştii ceva de Alina? Trec pe recepţie.

— Nu mi-a comunicat încă nimic. Aştept. Trec pe recepţie.

— Să nu se afle la…

— Unde să se afle? întrebă Bunicul.

— La plimbare cu vreun…

— Prieten, vrei să spui, îl completă Bunicul.

— Da. Nu mai pot vorbi. Se apropie de mine meşterul.

— Am trecut pe recepţie.

Urmă o pauză, apoi în aparatul ultra-sensibil se auziră zgomote a căror provenienţă Bunicul nu o putu stabili. Din aparat se auzi din nou vocea lui Doru.

— Cum te numeşti?

— Victor Balaban. Da’ mă rog, ce vrei de la mine? se auzi vocea celui interogat de Doru, oarecum supărată.

— Nu ţi-a spus meşterul? întrebă Doru.

— Ba mi-a spus. Da’ să ştii că eu n-am niciun amestec. A mai fost la mine un tovarăş miliţian. Avea chiar şi galoane, nu era aşa tânăr ca dumneata şi în civil.

— Cât timp ai lucrat la inginerul Vlad? intră Doru direct în întrebările pe care şi le pregătise conform indicaţiilor Bunicului.

Urmă o pauză. În aparat, Bunicul auzi o respiraţie grăbită, apoi o tuse seacă, tabagică, cum o defini el.

— Am lucrat o lună de zile.

— Dumneata ai buletin de Bucureşti?

— Nu. Sunt din Videle. Am flotant, tot la trei luni. Noi suntem mulţi acasă şi tata a căzut bolnav. A făcut un preinfarct, apoi un infarct. Suferă de miocardită. Aşa că am plecat să câştig eu.

— Câţi ani ai?

— Şaptesprezece. Sunt cel mai mare. M-am rugat să mă angajeze. La început au zis că angajează numai de la optsprezece ani. Pe urmă inginerul Vlad a zis că deşi nu e legal, pot să lucrez la el, dar o să mă plătească mai puţin ca pe ceilalţi. Ce era să fac? Am zis că tot umblu fără bani…

— Lucraţi mai mulţi tineri, sau erai singur?

— Lucram mai mulţi.

— Ce vârstă aveau ceilalţi?

— Unii aveau chiar mai puţin decât mine. Pe urmă am înţeles că Vlad dinadins angaja tineri sub optsprezece ani ca să zică apoi că îi plăteşte mai puţin.

— Ce muncă făceai pe şantier?

— Nici nu era aşa cine ştie ce şantier, îşi făcea el casă. O casă cu un cat şi garaj. Lucram de dimineaţa de la ora şapte până seara târziu.

— Şi unde dormeaţi?

— Avea o magazie. Acolo dormeam. Buletinele le luase la el. A zis că are nevoie să ne pună viza de flotant.

— Ce pregătire şcolară ai dumneata?

— Am făcut elementara, apoi m-am înscris la liceu. Am reuşit într-a noua al patrulea. Pe urmă am renunţat. Cum v-am spus, eram mulţi copii acasă şi de lucrat, lucra numai mama. Trebuia să câştig. Indiferent de munca pe care trebuia s-o fac. Mie nu mi-e ruşine să muncesc. La toamnă voiam să mă angajez undeva la vreo fabrică şi să urmez serialul. Da’ dumneata chiar lucrezi la miliţie? Eu cred că sunteţi mai tânăr ca mine.

— Da, lucrez la miliţie. Uite legitimaţia. Există brigăzi de tineret. Paralel îmi urmez şcoala. Şi noi suntem mulţi acasă.

„Ce minte”, îşi spuse Bunicul şi urmări atent discuţia care se auzea atât de bine de parcă dialogul s-ar fi desfăşurat undeva în apropierea lui.

— Te-ai convins?

— Da, m-am convins, sună sec răspunsul lui Victor Balaban.

— Câţi inşi dormeaţi în magazia lui Vlad?

— Opt. Dormeam ca vai de noi. Tot el ne dădea şi de mâncare. Nevasta lui avea femeie de servici. Ne ţinea tot timpul într-o ciorbă de cartofi.

— Cu cât vă plătea pe zi?

— Păi asta-i, că nici nu ştim. Bani de la el n-am văzut niciodată. A zis, atunci când am cerut banii, că noi eram datori,

că mâncarea costa scump. Ne-a arătat o hârtie cu socotelile şi după hârtie într-adevăr se părea că noi, adică, eram datori. Da' eu n-am zis să ne dea de mâncare. În plus, nu eram prost să nu văd că mâncarea şi dormitul nu puteau costa atâta. Când i-am cerut socoteală, a zis că ne dă pe mâna miliţiei, că buletinele sunt la el, că de fapt noi nu aveam voie să locuim în Bucureşti.

— Şi ce-aţi făcut atunci?

— Păi zi şi dumneata, ce puteam face? Mi-am luat traista şi-am plecat.

— Cum, aţi plecat aşa, fără nicio discuţie? întrebă Doru.

Urmă o pauză lungă. Bunicul crezu că s-a defectat aparatul, dar, după câteva secunde, care bătrânului detectiv i se părură o veşnicie, discuţia se auzi din nou.

— Ca să se răzbune, câţiva dintre băieţi i-au dărâmat un zid şi i-au împrăştiat cimentul din câţiva saci.

— De ce-aţi procedat aşa? Există doar legi. Vă puteaţi adresa miliţiei. Vlad n-avea niciun drept să vă exploateze. Pentru că ce a făcut el exploatare se cheamă.

— Ne-a fost teamă. În plus, a zis că ne dă pe mâna miliţiei dacă vom face pe nebunii.

— Şi nu v-a fost frică după ce aţi dărâmat zidul?

— Nu, că după mine materialele de construcţii el le aducea de pe alte şantiere şi nu-i convenea să facă prea multa gălăgie. Asta ne-a spus-o Răchită, unul care lucra cu noi, dar era uns cu toate alifiile. Ieşise de puşcărie şi n-au vrut să-l angajeze nicăieri. Atunci s-a aciuiat şi el pe lângă noi, până putea să-şi aranjeze ceva mai bun.

— Ai cunoscut-o pe fata lui Vlad, pe Argentina?

— Am văzut-o de mai multe ori, am şi vorbit cu ea. Era o fătuţă tare plăpândă şi sperioasă. Nu prea voia să stea de vorbă cu nimeni.

— De ce crezi că era tăcută şi sperioasă?

— De câteva ori am văzut-o plângând. Mama ei era gravidă şi o bătea destul de des. O dată am văzut-o chiar cu vânătăi pe obraz. Atunci m-am dus la mamă-sa şi am zis că ar putea să-i fie ruşine că dă într-un copil. Noi acasă suntem unsprezece, dar eu nu ţin minte ca tata sau mama să ne fi bătut cu atâta furie. În plus, Vlad era om cu stare, ca doar un om fără stare nu se apuca să-şi facă casă. Şi maşină avea. În plus, nici apartamentul unde locuiau, lângă noua construcţie, nu era rău. Asta însemna

că aveau bani şi de toate, atunci de ce îşi bateau fata, că doar o fată aveau?

— Poate ştii dumneata, domnule Balaban, de ce o bateau, întrebă Doru.

— Eu de ştiut nu ştiu, şi te rog să mă laşi, că altfel nu-mi fac norma şi la sfârşitul lunii n-am din ce să mai trimit şi acasă.

— O singură întrebare pentru ziua de astăzi, domnule Balaban. Unde aş putea să-l găsesc pe Răchită? Nu trebuie să uiţi că o fată a fost omorâtă. Fata omului la care aţi lucrat. Acest om, inginerul Vlad, nu v-a plătit munca pe o lună de zile. Nu-i exclusă…

„Ipoteza”, completă Bunicul, dar Doru nu avu cum să-l audă…

— Ipoteza, vreţi să ziceţi, îl completă Balaban.

— Da, ipoteza ca, din răzbunare, dumnevoastră să fi răpit fata. Poate ştii că răpitorii au cerut opt mii de lei drept răscumpărare. De ce opt mii şi nu zece sau patru? Pentru că salariile dumneavoastră neplătite se ridicau la opt mii de lei. Din spusele lui Vlad, această sumă a fost lăsată într-un chioşc în pădurea Băneasa. Miliţia ştia de acest lucru. Dar banii au fost luaţi fără ca să fie văzut de cineva. După două zile, fetiţa a fost găsită moartă într-o groapă.

— Tovarăşe, eu ce-am ştiut am spus. Asta am spus şi tovarăşului care m-a anchetat cu câteva zile înaintea dumitale. Am fost dus şi la miliţie. Dar eu pot proba, şi meşterul a probat, că atunci când se întâmplau toate acestea eu eram ba pe şantier, ba în baraca dormitor. Toţi au zis aşa. Altfel n-aş fi liber. Că acum îmi pare rău că am venit la oraş. De când am venit numai necazuri am avut. Eu sunt un om cinstit. Eu rău n-am făcut nimănui niciodată. Numai mie mi s-a făcut rău.

— Văd că ai la gât un lanţ. Se pare că e de aur. Cine ţi l-a dat?

Pauză.

—L-am capătat.

— De la cine l-ai căpătat.

— O amintire.

— Te-am întrebat de la cine?

— O fată care a lucrat cu noi, la Vlad.

— Cum o cheamă?

— Vasilica Ilie.

— Unde poate fi găsită?

— Adică, tovarăşe, dumneata mă crezi hoţ? Dacă mă crezi hoţ, îi rău şi păcat, că eu hoţ n-am fost niciodată.

— Domnule Balaban, mi-ai vorbit de normă şi plan. Să ştii că dumneata îţi furi din salariu, nu eu. Unde lucrează Vasilica Ilie?

— Pe şantierul patru la un bloc cu zece etaje.

— Îţi mulţumesc. Poate va fi nevoie să mai stăm de vorbă.

Urmă o pauză lungă. După câteva minute, se auzi din nou vocea lui Doru.

— Bunicule, Balaban ăsta mi se pare un băiat cumsecade. Nu cred că are vreo legătură directă cu cazul respectiv.

Bunicul apăsă pe un buton şi trecu pe emisie.

— Ai condus interogatoriul destul de bine. Aş vrea însă să-ţi spun că până la prinderea infractorului, toţi cei care au o legătură directă sau indirectă cu „cazul” sunt nişte presupuşi delincvenţi. Ce ai de gând să faci acum? Trec pe recepţie.

— Merg să-l caut pe Răchită, apoi pe Vasilica Ilie.

— Mă interesează întâi această Vasilică. Să faci cadou un lanţ de aur nu-i chiar aşa o nimica toată. Succes, mai spuse Bunicul şi apăsă pe butonul care îi făcuse legătura cu agentul care răspundea la cifrul D.K.1.

6

După ce închise aparatul, Bunicul rămase multă vreme pe gânduri. Îi trecu deodată ceva prin minte şi începu să răsucească aparatul pe toate părţile. Descoperi într-un colţ al învelitorii de metal o mică inscripţie în limba engleză. Bunicul se încruntă. Învăţase limba engleză singur, fără niciun ajutor din afară, cu foarte mulţi ani în urmă, dar preferase să nu spună acest lucru nimănui. De altfel, după părerea lui, cunoştinţele, cu toate eforturile pe care le depusese, erau destul de rudimentare. Nu voia să se expună unor situaţii ridicole. Ceea ce citi însă în spatele aparatului îl pusese în încurcătură. Se lumină apoi la faţă şi, spre nedumerirea puştiului, care îl urmărise cu maximă atenţie, Bunicul îşi frecă mâinile mulţumit. Începu să fluiere.

— Nene, de ce te bucuri aşa? Un om bolnav nu se bucură. Că tata a zis că mata eşti foarte…

Andrei se abţinu. Bătuse prea mult din gură şi aşa.

— Amice, îl rugă Bunicul, caută în frigiderul acela şi vezi că am nişte şuncă. Fă-mi un sandviş şi jumătate. Din sticla de coniac dă-mi să beau numai o gură. Una singură.

— Coniac! se minună puştiul.

— Coniac Metaxa. Mi l-a adus în dar taică-tău când am împlinit şaptezeci şi unu de ani. Tu nu simţi primăvara cum clocoteşte în sânge.?

— Nu, nene, pe cuvânt.

— Eşti încă prea mic, dar sunt convins, într-un viitor nu prea îndepărtat, ai s-o simţi şi tu. Dragul meu, începu Bunicul volubil, în timp ce Andrei îi pregătea sandvişul, primăvara are asupra mea influenţe năbănuite. Renaşte organismul şi-l omoară în acelaşi timp. Până azi-dimineaţă mă obişnuisem cu gândul că lumea aceasta s-a încheiat pentru mine, că trebuie să las un loc în spaţiu unei alte creaturi, mai tinere. Acum mi-am schimbat gândurile, mai bine zis primăvara mi le-a schimbat. Este superbă această primăvară.

— Păi, după aşa o gură de coniac, cred şi eu, spuse puştiul când îl văzu pe bătrân cu ce poftă bea.

Bunicul mâncă sandvişul făcut de Andrei, apoi îi arătă puştiului cum să-i fiarbă o cafea.

— Nene, păi matale dacă bei coniac şi cafea înseamnă că nu mai mori, nu-i aşa?

— Dar cine ţi-a spus ţie că aş vrea să mor?

— Păi mi-a spus… nimeni nu mi-a spus, că ce, parcă trebuie neapărat să-mi spună cineva? Un om care are un glonte în picior se zice că e cu un picior în groapă.

— Da, dragul meu coleg, e cu un picior în groapă, dar celălalt sănătos îl poate foarte bine ajuta să iasă din locul pe care ai binevoit să-l numeşti. Te rog, pune numai o linguriţă de zahăr. Nu-mi place cafeaua prea dulce.

Bunicul, cuprins de o energie care-l uimi pe Andrei, se puse pe scris. În curând se văzu pe unul din cartoanele lui un cerc. În mijlocul cercului era desenat un pătrat, iar de la patrat, Bunicul trase spre marginile cercului mai multe linii paralele. Era un fel de hartă, iar pătratul din mijloc nu era altceva decât casa lui. Liniile paralele marcau străzile din împrejurimi.

Cafeaua dădu în foc, dar Bunicul nu se supără, aşa cum ar fi făcut-o de obicei. Trase pe nări mirosul puternic de fiertură arsă

şi se scărpină cu creionul sub un braţ. Totdeauna când se simţea într-o dispoziţie sufletească foarte bună avea mâncărimi sub braţul drept.

— Dragă colega, începu Bunicul, după ce sorbi de câteva ori, cu fineţe, din ceaşca japoneză, poţi să-mi spui ce ţin eu în mână?

— O ceaşcă.

— În mâna cealaltă?

Andrei se apropie şi se uită cu atenţie.

— O hârtie murdară de zece lei.

— Se spune, dragul meu, nu o hârtie murdară, ci o bancnotă circulată. Încearcă să vorbeşti cât mai politicos cu putinţă.

— Păi ţineţi atunci o hârtie circulată…

— Ei bine, această hârtie, dragul meu băiat, va deveni proprietatea dumitale daci îmi faci un serviciu de meserie. Vreau să colaborăm împreună. Dat fiind că eu nu mă pot mişca şi am o părere deosebită, ca să nu spun cu totul deosebită de a celorlalţi, privind acest caz, am nevoie de un ajutor competent. Din această clipă şi cu ajutorul acestei bancnote circulate, vei fi ajutorul meu numărul unu. Vezi acest carton?

— Îl văd, nene, spuse Andrei, care între timp se apropiase de bătrân, uitându-se cu ochii lacomi la hârtia de zece lei.

— Numai eu ştiu ce se află aici şi în curând dumneata, deoarece am de gând să te ţin la curent cu descoperirile mele. Încă n-am descoperit nimic, deci n-am ce-ţi comunica deocamdată. Dar vom descoperi, sunt sigur. Colega, las pe umerii tăi o mare şi grea răspundere. De la casa mea pornesc zece străzi. Aceste prime două străzi le vei cerceta imediat. Mă interesează nişte construcţii care s-ar afla întâmplător pe aceste locuri şi maşinile staţionate. De asemenea, culoarea maşinilor şi numărul lor de circulaţie. Te rog însă să observi tot ce ţi-am cerut în cel mai mare secret cu putinţă. Uite un carton şi unul din creioanele mele la care ţin cu sfinţenie. Notezi totul, apoi vii înapoi şi-mi comunici. Să văd eu dacă ai în tine stofă de detectiv.

— Păi cum să n-am stofă? Mama a zis că atunci când am venit pe lume, tata era căpitan.

— Da, este adevărat, din păcate de atunci n-a avansat în grad, deşi, după părerea mea, este cel mai bun ofiţer de la operaţional.

— Tata nici n-are nevoie de mai mult. Cum zic că, dacă până la bătrâneţe îl fac amiral, o să fie mulţumit.

— Tatăl tău e un om modest, Andrei. După părerea mea, de mult trebuia să fie colonel.

— Păi, atunci de ce nu zici mata să fie amiral?

— Dacă ar sta în puterea mea, dragul meu, aş face-o cu cea mai mare plăcere. Din păcate, nici nu ştiu dacă la noi există un asemenea grad. Dar să lăsăm aceste lucruri la o parte şi te rog să faci ce ţi-am spus. Ia-l şi pe Alsacian cu tine; cine ştie, la nevoie ţi-ar putea fi de folos.

Andrei luă hârtia de zece lei din mâna bătrânului. Se uită la ea, o împături apoi cu grijă şi o băgă într-un buzunar dosnic de la căptuşeala pantalonilor.

— Nu s-ar putea spune că n-ai buzunare secrete, zise Bunicul zâmbind, ştiind că şi el, atât la haină cât şi la pantaloni, avea nenumărate buzunare fiecare cu o menire specială.

— Alina mi l-a cusut. Doru îmi ia toţi banii. O dată l-am văzut fumând. A zis că, dacă nu-l spun, nu-mi mai caută în buzunare. Că eu am cei mai mulţi bani. Eu fac de toate, dar nu fac nimic pe gratis. Tata a zis că coin... coin... aia materială, adică să ştie omul pentru ce lucrează. Ori eu fără răsplată nu fac nimic. Am două sute de lei la C.E.C. Vreau să-mi iau bicicletă şi mamei de ziua ei o batistă. Mama, moare după batiste. N-are decât trei rochii, dar batiste are o sută dacă nu şi mai mult. Dacă-i dai o batistă e cea mai fericită femeie de pe lume. Eu când fac câte o poznă mare, că altfel eu fac numai pozne mici, dau fuga şi-i cumpăr o batistă.

Dacă pozna e mare de tot, cumpăr o batistă cu floricele, dacă nu, aşa, una fără desenuri. Mama nu mai poate ridica mâna la mine. O fac praf.

— Andrei, tu semeni cu Panaitescu. Ai un spirit pragmatic spuse bătrânul detectiv care, nici măcar în discuţia cu Andrei, nu se putea debarasa de cuvintele lui alese şi frazele întortocheate.

— Adică ce-am, nene?

— Am vrut să zic că ai un spirit practic mult prea dezvoltat. De altfel, ca să mă exprim mai direct, vreau să spun că ai o trăsătură negativă; eşti mult prea interesat materialiceşte în tot ce faci. Dacă la vârsta asta eşti aşa, ce-o să se întâmple cu tine când ai să creşti?

— Tot aşa am să fac, răspunse Andrei senin. Eu nu sunt fraier ca ai mei.

— Andrei, ar trebui să ai mai mult respect pentru părinţii tai.

— Cine vrea zice aşa, cine vrea zice aşa. Da, nene, nu mi-aţi spus cu banii…

Bunicul se posomorî. Insistenţele puştiului în materie de bani nu-i plăceau şi chiar se gândi ca n-ar fi stricat să stea de vorbă cu Alexiu. Găsea că băiatul lui exagera în această privinţa, şi o exagerare la vârsta lui putea să ducă mai apoi la un defect e caracter greu de îndepărtat.

—Îţi mai dau încă zece lei după terminarea întregii misiuni. Dar, cum am spus, ce ţi-aim cerut rămâne între noi.

— Mormânt, nene, ca eu ştiu ce-i tăcerea.

Andrei îi făcu semn Alsacianului și acesta, docil, ca şi cum stăpânul lui de totdeauna n-ar fi fost Bunicul ci Andrei, se ridică de pe perna de papură şi-l urmă pe copil, mîrâind vesel. Nici măcar nu mai ceru încuviinţarea Bunicului din ochiul sănătos, lucru care îl făcu pe bătrân să facă în forul lui intim câteva reflecții severe privind buna creştere şi recunoştinţa în general.

Andrei ieşi şi Bunicul, atât cât putu, îl urmări pe fereastră. Alsacianul mergea înainte, iar puştiul după el, tras de lesa de care se ţinea agăţat.

Bunicul îşi frecă din nou mâinile mulțumit. Îşi lovi piciorul îmbrăcat în ghips cu bastonul şi, spre surprinderea şi plăcerea lui, nu mai simţi junghiul care se dovedise atât de dureros prezent în ultimele zile. Încercă chiar câteva mişcări de la genunchi și piciorul îi dădu o ascultare tinerească, îndoindu-se, fără ca tendoanele să-l mai doară. Viaţa, sau primăvara intrase în piciorul lui mai mult ca sigur şi Bunicul nu putea fi decât fericit.

Luă oglinda de pe noptieră, se uită la barba nerasă, rămase nemulţumit de felul cum arăta şi băgă maşina electrică de bărbierit în priză. În timp ce se bărbierea, fredonă un cântec.

Afară cânta o pasăre, şi Bunicul, ca să n-o tulbure, se opri din bărbierit. O parte din faţă îi rămase nerasă dar, cum uitase de ea, nu-l deranjă de loc. Băgă maşina în cutia ei şi cât timp pasărea cu guşa de aur nu-şi conteni trilurile, nu făcu nicio mişcare. Cântatul încetă. Pe gard apăruse o pisică. Bunicul neavând altceva la îndemână decât ceaşca goală de cafea, se uită la ea cu părere de rau apoi o arunca pe fereastra drept în

duşmanul cu coada stufoasă şi cu ochii de jad. Pisica fugi, dar pasărea nu-şi mai reluă cântecul.

Bunicul puse mâna pe receptor şi formă numărul lui Alexiu. Îi răspunse un sergent de serviciu care îi comunică în câteva cuvinte că Alexiu se afla pe teren având de rezolvat în ziua aceea un caz complicat.

După ce puse receptorul în furcă, Bunicul căzu din nou pe gânduri. Dacă Alexiu ar fi avut în ziua aceea de rezolvat un caz deosebit, mai mult ca sigur că l-ar fi anunţat şi pe el. De ce-l ocolise? Nu găsi nicio explicaţie. Începu să se uite din nou la aparatul care stătea mut în faţa lui cu luminile stinse. Ce-o fi făcând Alina? Trecuseră mai bine de patru ore de când plecase şi nu primise din partea ei nicio veste. Între Doru şi ea, hotărât, de la început îl cucerise fata. Ochii ei negri, migdalaţi, părul blond, gura cam mare, aşa cum era şi a lui Alexiu, corpul zvelt, toate acestea anunţau încă de pe acum o domnişoară pentru care mulţi tineri aveau să-şi facă inimă amară. Numai să nu se fi întâmplat ceva cu ea, îşi spuse Bunicul şi simţi cum inima lui bătrână începe să-şi accelereze mersul. Fosta lui nevastă, atunci când o cunoscuse, cu cincizeci şi trei de ani în urmă, avusese ceva din Alina, nu atât în privinţa chipului cât a vioiciunii şi a unei feminităţi uşor de remarcat şi la fata căpitanului Alexiu.

Îşi făcuse un obicei ca aproape în fiecare zi liberă să treacă pe la „Izvorul Nou“, locul de veci al fostei lui soţii. Boala îl împiedicase să-i facă vreo vizită în ultimile luni, dar Bunicul, care tot timpul se gândise la moarte, îşi spusese că în curând are să fie cu ea până în vecii-vecilor. Acum ceva se schimbase în el şi bătrânul se simţi cuprins de dor faţă de amintirea aceleia cu care îşi petrecuse atâţia ani frumoşi şi nu prea calmi. Cum se va face bine are să meargă neapărat la cimitir. Îi plăcea să stea de vorbă cu ea, mai ales acum când fosta lui nevastă nu mai avea posibilitatea să-l contrarieze aşa cum o făcuse din plin când era vie. Era mai mare plăcerea să discuţi cu ea, să-i spui câte în lună şi în stele, şi ea să fie obligată să asculte fără să crâcnească. Uite, aşa e lumea, îşi mai spuse Bunicul, văzând că un ochi de veghe al aparatului de emisie-recepţie începe să pâlpâie, ca o lumină venită de undeva din mare depărtare.

Bunicul apăsă pe butonul de recepţie şi aşteptă. Din partea cealaltă însă nu se auzea nimic. Mai aşteptă câtva timp, apoi trecu pe emisie..

— Alo, aici Bunicul, aici Bunicul, trec pe recepţie.

— Aici A. K., se auzi, în sfârşit vocea Alinei şi Bunicul de-abia atunci simţi ca fruntea îi este acoperită de sudoare.

— Alo, aici Bunicul, trec pe recepţie, draga mea, nici nu ştii câte emoţii mi-ai dat. Când te întorci am să te bat cu nuiaua. Erai datoare să-mi dai măcar de veste unde te afli. Un om bătrân ca mine, ştii foarte bine, nu are voie să aibă prea multe emoţii, îşi încheie Bunicul cuvântarea.

—Te rog să nu te superi, Bunicule, am să-ţi explilc. Dar te rog să nu mă spui, mai zise Alina şi Bunicul auzi în aparat un fel de sărut în gol. Se topi de plăcere când îşi dădu seama că Alina i-l adresase lui.

— M-ai iertat, Bunicule?

— Te-am iertat, ştrengăriţo. Ţi-ai dat seama că ai de-a face cu un bătrân sentimental şi mă exploatezi. Gata, trec pe recepţie. O să te cert eu acasă. Acum spune-mi absolut tot. Ce-ai făcut, unde eşti, ce vrei să întreprinzi! D. K. mi-a dat informaţii foarte preţioase. Sunt sigur că în întrecerea ai să ramâi de căruţă.

— E aşa frumoasă primăvara asta, Bunicule!

— Lasă primăvara domnişoară Alina. Sper că nu din pricina ei nu mi-ai dat niciun semn vreme de patru ore.

— Nu, Bunicule. Am cercetat noua construcţie, neterminată încă. Se pare că nu lucrează nimeni acolo. Este o vilă în roşu, cu un cat şi garaj. Nu are încă pus acoperişul. În apropiere se află o bandă transportoare de beton şi o grămadă de cărămizi. După betonul întărit pe platforma de sus este lesne de înţeles că în ultima săptămână n-a mai călcat pe acolo picior de muncitor. A trebuit să aştept sosirea cuiva, din familia Vlad. Acasă nu era nimeni. De-abia acum o oră a sosit soţia lui. După plasele din mâini, am înţeles că a fost la piaţă şi la un magazin cu autoservire. Avea câteva cutii de conserve, printre care una de Ananas. Din spusele unei vecine am aflat că Melania Vlad, de la dispariţia fetei, a fost mai mult bolnavă. Tot vecina, Suzana Voiculescu, mi-a zis că în familia Vlad relaţiile nu erau din cele mai bune. Când s-a aflat de moartea Argentinei, Melania a avut o criză de nervi. Mai mult, Suzana Voiculescu n-a vrut să-mi spună. A zis că Vlad este un om cu relaţii, iar soţul ei lucrează ca simplu funcţionar pe acelaşi şantier. Îi era teamă că, dacă are să-mi spună, s-ar putea ca Vlad să se răzbune pe bărbatul ei. Trec pe recepţie, mai spuse Alina şi Bunicul, înainte de a apăsa

pe butonul de emisie, auzi în aparat oftatul fetei. Vorbise prea repede.

— Alina, înainte de a discuta cu cineva din familia în cauză, încearcă să abordezi vreun copil de pe strada unde locuieşte familia Vlad. Copiii, în materie de copii, ştiu mai multe uneori decât oamenii mari. Trec pe recepţie.

— Sunt pe emisie, Bunicule dragă. Nu te superi că-ţi spun aşa?

— Nu mă supăr.

— Ţi-am făcut rost de un boboc de trandafir de culoare roz. Tata mi-a spus că aceasta este culoarea dumitale preferată.

— Alina, dacă vrei cu orice preţ să mă cucereşti, să ştii că o să mă ducă gândul că s-ar putea să ai niscai interese personale. Greşesc?

— Nu greşeşti, Bunicule. Am diseară, pentru o jumătate de oră, o întâlnire. Bunicule, dacă mă spui tatii… nu ştiu ce mă fac!

— Cine e băiatul?

— Un coleg de clasă. Învaţă foarte bine. Suntem prieteni. Trebuia să mergem împreună la cinema, dar din pricina misiunii nici nu l-am putut anunţa. Nu e bine să strici o prietenie, Bunicule, nu-i aşa?

— Prietenia e cel mai frumos lucru de pe lume, domnişoară.

— Ştiam eu că dumneata mă înţelegi.

— N-am spus că te înţeleg. Am spus numai că prietenia e cel mai frumos lucru de pe lume. Acum, te rog, îndeplineşte-ţi misiunea..

— Mă îndrept spre un grup de copii care se joacă.

— Există printre ei vreo fată?

— Da. Una, cred că n-are mai mult de zece ani.

— Exact ce trebuie.

Urmă o pauză de câteva minute dar Bunicul lăsă aparatul deschis. După timpul scurs, Bunicul conchise că copiii de care îi vorbise Alina nu se aflau chiar aşa aproape de ea.

7

Bunicul întinse mâna spre noptieră ca să-şi ia jumătate de ţigară. Iar în aparat se auzi vocaa Alinei.

— Cum te cheamă, fetiţo? Bunicul renunţă la „mărăşească” şi se înarmă cu unul din cartoanele şi creioanele lui bine ascuţite.

— Da’ ce te priveşte pe mata? se auzi răspunsul fetei, care după voce, părea iritată de întrebarea Alinei.

— Sunt de la emisiunea pentru copii a Televiziunii şi caut adevărul în privinţa dispariţiei Argentinei Vlad. Ai cunoscut-o?

Pauză.

— Da, am cunoscut-o, cum să n-o cunosc, toţi copiii de pe stradă au cunoscut-o, cu toate că ea nu se prea juca cu noi.

— Eşti bună să-mi spui cum te cheamă?

Pauză.

— Sanda. Sanda Pricop, tata lucrează la Uzina 23 August, mama e casnică, iar frate-meu e golan, că n-a reuşit la facultate şi n-a vrut să se angajeze. Aşa îi zice tata şi mama îl ceartă, da’ lui nu-i pasă.

— De când ai cunoscut-o pe Argentina Vlad?

— Ca să zic aşa, de mult, că eu pe strada asta m-am născut. Ei au venit mai târziu că s-au mutat aici din alt cartier.

— Nu ţi-a povestit niciodată nimic despre viaţa ei?

— O băteau, mai ales mamă-sa. Că într-o zi Argentina a fugit la noi. Venise o femeie străină şi a oprit-o pe stradă. I-a dat o cutie de bomboane şi i-a zis că e mama ei adevărată. Argentina a fugit acasă şi i-a spus mamei ei. Mamă-sa a bătut-o, că de ce a stat de vorbă cu străinii. Câteva zile nu i-au dat voie să iasă din casă.

— Mamă, mamă, ce-o mai bătea, se auzi în aparat, de data asta vocea unui tânăr, aflat în epoca pubertăţii, după cum deduse Bunicul, altfel tânărul n-ar fi vorbit pe două voci, una spartă, de bărbat, şi alta de copil.

— Cum te cheamă?

— Ionel Ionel.

— La ce şcoală înveţi?

— La Caragiale.

— Şi tu ai cunoscut-o pe Argentina?

— Cine n-a cunoscut-o? Era o fată tare bună şi cuminte. M-am jucat de multe ori cu ea.

— De ce minţi, sări Sanda, că şi tu te-ai certat cu ea. N-ai tras-o o dată de cozi? Ce, parcă nu te-am văzut?

— M-am jucat cu ea. Din joacă am tras-o, răspunse Ionel calm.

— Copii, vă rog să nu vă certaţi. Ştiţi că Argentina a dispărut. Eu vreau să aflu adevărul. Nu e frumos să apăreţi în emisiune certându-vă.

— Dar cum putem apărea la televiziune dacă dumneavoastră n-aveţi aparat de filmat. Tata lucrează la filme, e operator şi ştiu că fără film nu putem apărea.

Bunicul auzi cum Alina tuşeşte de câteva ori încurcată. Era curios să audă cum va ieşi din situaţia în care singură se băgase.

— Deocamdată am venit să mă interesez, în cazul în care aflu ceva important, vin cu operatorul.

— Atunci veniţi cu operatorul şi stăm de vorbă. De ce să pierdem vremea de două ori, răspunse Ionel şi în aparat se înregistra râsul lui pe două voci.

— Ionele, mi se pare că aşa te cheamă. Nu te-am rugat să participi la discuţie; dacă vrei însă n-am nimic împotrivă, dar în termeni civilizaţi. Spune-mi, Sanda, când ai văzut-o ultima dată pe Argentina?

— Chiar în ziua când a dispărut.

— Era singură?

— Da. Se plimba pe stradă şi plângea, aşa, cum să vă spun, pe tăcute. Am întrebat-o de ce plânge şi ea a zis s-o las în pace: în ultima vreme învăţa foarte prost. A luat şi câţiva de patru. Toate astea de atunci, de când femeia aceea a zis că e mama ei. Că noi învăţam la aceeaşi şcoală. Numai că ea era într-a doua, iar eu într-a patra.

— Ce ai mai vorbit cu ea în ziua aceea când plângea?

— Nimic. A venit un muncitor care lucra la ei, la casa nouă. Unul tânăr şi brunet. A prins-o de obraz şi a întrebat-o de ce plânge. Apoi s-a uitat la un lănţişor. Că Alina avea un lănţişor la gât. Femeia aia care a zis că e mama ei cea bună, că ea i-a dat lănţişorul Argentinei, când era mică.

— Muncitorul acela tânăr a stat mult de vorbă cu ea?

— Nu ştiu. Mama m-a strigat să merg la masă şi am plecat în casă. Pe urmă am aflat că Argentina a dispărut.

— De unde ai aflat că a dispărut?

— Striga mama ei, doamna Vlad, pe stradă. Adică nu striga. Urla.

— Îţi mulţumesc, Sanda. Să ştii că mi-ai fost de mare ajutor. Poate mâine ne vedem din nou. Atunci am să vin şi cu aparatul de filmat.

După câteva secunde de tăcere, Bunicul auzi din nou vocea Alinei.

— Ce crezi, Bunicule?

— Fă rost de adresa femeii care s-a dat drept mama adevărată a Argentinei.

— Am înţeles, Bunicule. Şi cu…

— O prietenie se cere stimată şi respectată, Alina. Sper că tatăl tău ştie de ea.

— Ştie, Bunicule.

— Atunci e în ordine. Dar, înainte de asta află ce te-am rugat. Bună metoda cu Televiziunea şi cu emisiunea pentru copii. Sper să ai şi o hârtie în acest sens.

— Am, Bunicule.

— O.K. Aş mai vrea, tot astăzi, să stai de vorbă şi cu doamna Vlad. Cu grijă însă. E însărcinată, iar fetiţa ei acum două zile a fost înmormântată.

— Am înţeles, Bunicule, răspunse Alina şi se auzi din nou în aparat sărutul în gol, ca la început.

Bunicul închise aparatul şi se uită la cartoanele pe care îşi notase datele cele mai importante. Stătu câtva timp pe gânduri ţinându-şi vârful creionului în gură. Era un prost obicei cu care rămăsese din şcoală, dar de care nu se putuse debarasa niciodată. Cine era criminalul? Era convins că la mijloc era vorba de o crimă, şi încă de o crimă premeditată. În activitatea lui avusese de rezolvat nu puţine cazuri. Instinctul îi spunea că s-ar putea foarte bine nici să nu fie vorba de o răpire. Dar dacă nu avea de-a face cu o răpire, ce anume se întâmplase? Dacă ar fi putut umbla ar fi fost cu totul altceva. Ajutoarele lui se dovedeau de nădejde, dar ce puteau face ajutoarele lui la urma urmei? Puteau să-i culeagă nişte date, e adevărat, foarte preţioase. În schimb el nu putea vedea figurile celor cu care Alina şi Doru stătuseră de vorbă. Ori uneori un singur rictus al muşchiului facial, o singură sclipire o ochiului celui căruia i se lua interogatoriul era suficientă pentru el. Bunicul începu să se foiască. Îi era o ciudă cumplită pe piciorul care nu-i dădea posibilitatea să se ridice din pat, cu toate că din pricina preocupării nu-i mai simţise durerea. Fusese vina lui. Numai a

lui. Alexiu îl prevenise. Participase la prinderea unui criminal. Mai bine zis avusese de-a face cu o dublă crimă. Alexiu, după ce Bunicul dedusese cu maximă precizie cine anume era criminalul, îl rugase ca pe mai departe să lase echipa operaţionalului să acţioneze, pregătită şi exersată pentru orice fel de risc. Bunicul îl implorase să nu-i răpească plăcerea de a-l aresta el pe infractor. Rezultatul era acesta. Stătuse câteva luni la spital şi aproape o lună acasă. Căzuse într-un fel de apatie din care îl scosese acest caz venit pe nepusă masă. Poate chiar prea pe nepusă masă. Se simţea prins nu atât de complexitatea misiunii, ci de felul nou şi original în care împrejurările îl obligau să o rezolve. În plus, avea două ajutoare în care îşi vedea chipul şi vioiciunea lui de odinioară. Se auzi cheia în uşă. Bunicul uitase cu desăvârşire de Andrei şi Alsacian. Erau ei. Întâi intră câinele, lătrând de două ori, lucru pe care nu-l mai făcuse de ani de zile, şi după el Andrei, cu părul ciufulit şi murdar pe faţă de praf.

— Ce s-a întâmplat, Andrei? întrebă Bunicul când îl văzu pe puşti cu o pată de sânge la nas.

— M-am bătut cu un şmecher.

— L-ai bătut, sau te-a bătut?

— Auzi, nene, vreau să cercetez o construcţie nouă, că aşa ai zis, şi şmecherul nu mă lasă, zice că aia e cetatea lui şi e în război cu turcii. Peste drum, în altă clădire, era tabăra turcească. Nu m-aş fi bătut, dar nenorocitul mi-a tras un picior în fund. Auzi, nene, în fund. Păi cum să nu-l cârpesc.

— Alsacianul nu te-a ajutat?

— Dacă l-aş fi lăsat pe Saturn l-ar fi sfâşiat.

— Cine e Saturn?

— Păi, câinele matale. Ce zici, nu-i aşa că sună frumos? Că şi lui îi place. Mata îi zici „copile”. Păi, dacă lui îi zici copile şi mie tot copil, cine din noi doi e copil?

Bunicul examină nasul lui Andrei. Puştiul primise un pumn zdravăn.

— Du-te şi te spală.

Andrei intră în baie.

— Saturn, hai, mă, să-mi ţii de urât.

Câinele îl urmă pe copil docil, cu capul aplecat, ca şi cum i-ar fi fost ruşine că în prezenţa lui, protejatul Bunicului încasase un pumn zdravăn.

Andrei reveni în cameră şi Bunicul nici nu avu timp să-l chestioneze în privinţa misiunii pe care o avusese de îndeplinit. Puştiul îşi scoase din buzunar o bucată de hârtie soioasă, de parcă înainte ar fi fost împachetat în ea nişte salam, şi după ce se scobi cu grijă în nas, începu să citească.

— Bunicule, am cercetat trei străzi. Mata ai zis două. Eu trei, c-am zis să fie cadou una, de la mine. În total patru construcţii noi. Doi gestionari, un chelner şi o moaşă. Ăştia sunt proprietarii.

— Au furat de-au stins, comentă ca pentru sine Bunicul.

— Cine fură, întreba Andrei?

— Lasă, mai departe.

— Treisprezece maşini; şase trabanturi, două Volgi, una din aia franţuzească cu fundul înalt, una străină pe care scria C.D., da’ n-avea steag şi trei Dacia, de-ale noastre. Numerele sunt scrise aici. Numai că nu pricep de ce-ai nevoie dumneata de numere?

— Nu poţi să pricepi totul, Andrei. O să vină vremea şi o să înţelegi, nicio grijă. Spune-mi, întrebă Bunicul, după ce urmări pe hârtie numerele de circulaţie ale maşinilor, 2-B-4445 cam la ce distanţă era de casa mea?

— Păi să tot fie…

— Cât, Andrei? Mă interesează cu exactitate.

Copilul căzu pe gânduri. Se uită la Alsacianul care se aşezase pe perna lui de papură, şi cum acesta nu se grăbea să-i vie în vreun fel în ajutor, se întoarse spre fereastră şi zise:

— Distanţa dintre şapte stâlpi de telegraf, că ţin minte că am numărat stâlpii, n-aveam ce face.

— Adică trei sute cincizeci de metri. Bun. Şi acum, colega, dă tu drumul la patefonul ăla cu goarnă şi în timp ce eu ascult Simfonia destinului, tu fă-mi ceva de mâncare. Simt aşa un fel de poftă. Ţie nu ţi-e foame?

— Mie şi când dorm mi-e foame, răspunse Andrei, senin ca şi cum ar fi spus cel mai obişnuit lucru de pe lume.

Bunicul sună morga. Îl găsi la aparat pe Gogu Pomişor, prietenul lui. Înainte ca autopsierul să-i răspundă la salut, Bunicul aşteptă până ce medicul îşi suflă zgomotos nasul.

— Salut, meştere, auzi Bunicul la celălalt capăt al firului.

— Da’ ce, eşti răcit?

— Ramolit, atâta tot. M-am întors acum câteva zile din concediu. Voiam să trec să te văd. Am auzit c-ai păţit o dandana.

— Prefer să-ţi fac eu vizite, Gogule. Vizitele tale mă înspăimântă. Te uiţi la om cu sentimentul că, într-o zi, două, va ajunge pe masă la tine. Ori eu eram cât pe-aci să-ţi fiu client.

— Te fac frumos, meştere, pe cuvânt. Ai să fii cel mai frumos mort din câţi mi-au trecut prin mână. Mi-am făcut rost de materiale de grimă din străinătate, pentru feţe alese. O să păstrez ceva şi pentru dumneata.

— Lasă glumele la o parte, Gogule.

— Zău că nu glumesc, meştere. Mâine te calc. Am un vin de Odobeşti clasa întâi. Vreau, până una alta, să te pregătesc pe dinăuntru. Îmbălsămarea cu vin au inventat-o, dacă nu mă înşel, Dacii.

— Mai bine spune-mi, Gogule, acum trei sau patru zile a fost pe la voi cadavrul unei fetiţe, Argentina Vlad?

— Stai o clipă să caut, ţi-am spus, meştere, că eu am venit de la Căciulata acum două zile. Mie personal nu mi-a trecut prin mână. De altfel nici nu-mi place să am de-a face cu copiii. Sunt bătrân şi-mi pare rău când mor din ăştia care nici nu şi-au început încă viaţa. Uite registrul… Da, văd o hârtie ataşată… De ce-or fi ataşat-o şi de ce n-au scris direct în registru, nu ştiu. Argentina Vlad, vârsta nouă ani, fractură la baza craniană. Lovitura a fost efectuată cu un obiect greu şi cu muche triunghiulară. La autopsie nu s-a găsit nimic. Fata era nemâncată de câteva zile. Ştii ce s-a întâmplat? întrebă Gogu curios.

— O să-ţi explic, Gogule. Deocamdată nu ştiu nici eu prea multe lucruri. E vorba de o răpire.

— Pe tipi din ăştia i-aş împuşca fără judecată, în piaţă publică.

— Şi eu aş face la fel, Gogule, numai că mi-aş dori să fiu de faţă. Pregăteşte pentru mine în loc de rimeluri o cafea bună. Peste o săptamână trec pe la tine.

— Cum treci? Eu am aflat că de-abia te mişti!

— Bancuri.

— Oameni în toată firea şi fac bancuri. Tâmpiţi, ce mai.

— Şi cu asta sunt de acord, Gogule. Îţi mulţumesc.

— Ai putea, meştere, să te odihneşti puţin. Cu un picior în groapă şi te ocupi de... Parcă n-ar mai fi detectivi în Ţara Românneasacă.

— Lasă, Gogule, va veni în curând şi odihna. O să ne săturăm. Te salut şi pe curând.

Bunicul închise receptorul. Nu vorbise de patru luni cu Gogu, dar discuţia cu el, dacă cu o zi înainte l-ar fi lăsat indiferent, acum îl iritase. Îşi şterse transpiraţia de pe frunte şi îşi băgă din nou vârful creionului în gură.

Nu înţelegea de ce medicul de serviciu nu trecuse autopsia în registru. De ce îi consemnase rezultatele separat şi apoi ataşase hârtia. I se păru ciudat.

Nu pusese bine receptorul în furcă, când beculeţul roşu de la aparatul de emisie-recepţie începu să pâlpâie din nou. Bunicul apăsă pe buton. Mai mult ca sigur că în timp ce vorbise cu Gogu la telefon, beculeţul îşi trimisese cu insistenţă semnalele, dar el nu le băgase în seamă. Era Doru la aparat. Probabil că neprimind răspuns din partea Bunicului, începuse discuţia fără să mai aştepte ordinele lui. Bunicului nu-i mai rămânea decât să asculte.

— Tovarăşa Ilie, din spusele dumneavoastră reiese că aţi lucrat împreună cu Victor Balaban aproape o lună de zile. Aţi putea să-mi spuneţi care erau relaţiile lui cu inginerul Vlad?

— Acu' dumneata ce-i fi vrând? Crezi că io n-am avut altceva de făcut decât să stau să mă uit la ei? Eu sunt fată muncitoare şi săracă, că altfel nu veneam de acasă. Eu am şi flotant şi sunt în regulă, şi meşterul a zis că mă înscrie la şcoala de tencuitori că-s harnică şi-mi văd de treburi. Victor era un certăreţ că, dacă nu se certa cu tovarăşul inginer, poate ne plătea. Da' eu zic aşa, cum zice meşterul meu, că noi am fost de vină. Nu trebuia să ne angajăm la un particular. Particularii e şmecheri. Fură.

— Tovărăşă Vasilica Ilie, nu te supăra că insist. Din câte mi-ai spus, ai şaisprezece ani. O fată a fost omorâtă, după ce a fost răpită. Cineva a cerut opt mii de lei drept răscumpărare. Mărturisirile dumitale pot fi foarte importante. Nu uita că m-am deranjat eu în numele Miliţiei să te întreb. Putea să te deranjeze

Miliţia, chemându-te la Sector. Te rog să-mi răspunzi la întrebarea mea…

— Tovarăşe, cum am zis, Victor era un certăreţ. El zicea că într-un stat socialist n-avem dreptul să fim furaţi. De câteva ori l-a ameninţat pe domnul Vlad că-l dă în judecată.

— De ce crezi că l-a ameninţat? insistă Doru.

— Victor a zis că, dacă nu ne dă salariile, îl spune pe inginer că fură ciment şi de-alea pentru încălzit, cum le zice doamne, de-alea cu multe fâşii, radiatoare.

— Dumneata ai văzut că Vlad fura ciment şi radiatoare?

— Eu cu ochii mei n-am văzut… Într-o noapte am auzit un camion care a oprit lângă magazia unde dormeam noi. Pe urmă, în alta noapte, iar am auzit. M-am sculat şi m-am uitat. La uşă am dat de Victor care se uita şi el. Descărcau ciment.. Acu', dacă nu era din furat, de ce descărcau noaptea şi nu ziua? Că Vlad era mai mare peste un alt şantier şi dacă era mai mare, aducea de toate şi pentru el. Da' eu să bag mâna în foc că era din furat, nu bag. Eu zic numa' ce-am văzut.

— Cum a reacţionat inginerul la ameninţări?

— Ce anume?

— Ce-a zis inginerul când Victor l-a ameninţat că îl dă în judecată?

— Dumnealui râdea. Că totdeauna când vorbea cu noi râdea. Avea dumnealui un fel de-a râde. Zicea, râzând, să-şi vadă de treabă şi să nu mai tragă chiulul, că dacă e vorba de judecată nu se ştie care pe care. O dată i-am auzit iar certându-se. Victor zicea că el are liceul, că nu-i un terchea-berchea şi că de el şi de bieţii oameni să nu-şi bată joc, că el, adică Victor, nu se lasă. Inginerul a zis că, pentru el, Victor e un ziler prăpădit, fără meserie şi că dacă nu se cuminţeşte şi-l mai ca… ca…

— Calomniază, vrei să zici, o ajută Doru pe fată.

— Aşa, aşa, a zis că dacă-l… cum ai zis dumneata, îl dă pe mâna Miliţiei. Atunci Victor l-a prins pe inginer de piept şi l-a trântit în ciment.

— Ce-a făcut inginerul?

— S-a sculat, s-a scuturat pe haine şi a râs. A doua zi ne-a concediat pe toţi şi nu ne-a dat niciun leu. Dacă Victor se purta altfel, poate ne dădea şi bani şi…

— Dumneata i-ai dat lui Victor lanţul de aur cadou? Un lanţ cu un trifoi cu patru foi, pe care Victor îl poartă la gât.

— Eu, tovarăşe, n-am dat nimănui nimic. De unde să fac eu cadouri lanţuri de aur?
— Dumitale îţi plăcea de Victor?
— De plăcut îmi plăcea că-i băiat frumos, da’ eu am venit să lucrez şi să fac şcoală. Eu mi-s fată cinstită.
— Sunt convins, tovarăşă, că sunteţi fată cinstită. Spuneţi-mi, vă rog, pe fata inginerului aţi văzut-o de multe ori?
— Am văzut-o, da, că noi lucram lângă casa dumnealui. Mamă-sa o bătea des, de parcă nu i-ar fi fost mamă. Inginerul se purta frumos cu fata că de câteva ori am văzut că i-a adus ciocolată şi alte bunătăţi. Răchită poate ştie mai bine că el s-a plimbat cu fata. Că Răchită înainte de a intra la pârnaie a fost însurat şi a avut un copil. Când s-a întors, nevastă-sa îl lăsase, n-a mai dat de ea, iar copilul îi murise.
— Dumneata crezi că cineva dintre muncitori a putut-o răpi pe Argentina, cerând în schimb suma de opt mii de lei?
— Eu atâta ştiu, tovarăşe, ca n-am niciun amestec. Eu nu pot minţi dacă nu ştiu. De crezut eu nu cred.
— Deci dumneata susţii că nu i-ai făcut lui Victor cadou niciun lanţ.
— Eu sunt fată serioasă, tovarăşe, eu nu fac şi nici nu primesc cadouri. Mama, când am plecat de-acasă, m-a dus la popa din sat şi m-a pus sa jur că o să fiu fată cuminte ca să nu audă de pe urma mea vorbe de ruşine. Ţi-am spus tot adevărul aşa cum i l-aş fi spus şi ei. Da’ dumneata care eşti aşa tânăr şi drăguţ te ocupi cu lucruri din astea? Că eu de când sunt n-am văzut aşa ochi frumoşi…
— Tovarăşe…
— De ce roşeşti… Că eu n-am zis nimic de ruşine… că mie numa’ ochii albaştri îmi plac… Că dacă dumneata eşti cinstit şi vrei să ne plimbăm, eu cu dumneata mă plimb…
— Tovarăşi… domnişoară… Unde îl pot găsi pe Răchită?
— El lucrează la etajul zece… Acolo sus. Da să aveţi grijă că mai acu’ câteva zile unul o căzut de acolo. O scăpat ca prin minune că i s-or agăţat nădragii de o scândură. Atârna aşa şi i se vedea, săracu, fundul gol, că nici izmene nu avea pe el. Stai, tovarăşe, nu pleca. Am uitat să spun că într-o zi a venit o femeie, una, Ana Roşculeţ. M-a văzut că-s femeie şi a venit plângând la mine. A zis că Argentina era fata ei. Domnul Vlad a gonit-o din curte, pe urmă i-a aruncat câteva sute de lei. A mai

zis că dacă o mai prinde pe acolo îi rupe picioarele... Vai, ce ochi frumoşi aveţi! Dacă coborâţi de la zece mai treceţi pe aici... Şi nu mai roşiţi aşa că doară nu vă mănânc.

Bunicul începu să zâmbească. În clipa aceea se auzi în aparat un pocnet şi discuţia se opri. Mai mult ca sigur că, din dorinţa de a nu fi auzit, Doru închisese aparatul.

Bunicul îşi masă bărbia. Era puţin obosit. Se uită la Andrei, care stătea pe canapea împreună cu Alsacianul şi-i văzu pe amândoi dormind. Câinele îşi rezemase capul de pântecul copilului şi sforăia ca un om mare. Andrei dormea cu gura deschisă şi, din când în când, tresărea de parcă s-ar fi sufocat. Bunicul ar fi vrut să-l trezească pe puşti ca să nu doarmă aşa, dar până la urmă îşi zise că e mai bine să-l lase în pace. Aşa cum dormea, Andrei nu mai avea nimic din atitudinea lui ştrengărească. Nasul mic era pierdut undeva între pistruii mari ai feţii, iar mâinile, una care se odihnea pe capul câinelui şi alta ţinută lângă bărbie, păreau două perniţe. Bunicul îşi luă bastonul şi îl atinse încet pe Alsacian. Câinele îşi deschise ochiul sănătos şi se uită la Bunic. Înţelese că acesta îl chema şi veni încet, fără să-l trezească pe copil, la picioarele patului. Bunicul îşi luă pătura de la picioare şi Alsacianul o prinse între dinţi. Câinele ştia ce avea de făcut. Cu dinţii, întinse pătura peste Andrei, cât putu mai bine, apoi îşi reluă locul de la picioarele lui. În câteva secunde se auzi din nou mârâitul uniform. „Saturn” adormise. Bunicul se linişti. Canapeaua unde dormea Andrei se afla sub fereastră şi, cu toate că era destul de cald, îi fusese teamă ca odrasla cea mică a lui Alexiu să nu răcească. Îl îndrăgise pe puşti. Se gândi câtva timp, cu spaimă, ce rău o să-i pară când casa lui avea să ramână din nou goală. La început vocile celor trei copii îl scoseseră din sărite. Niciodată în încăperea unde locuia nu fusese atâta gălăgie. Apoi gălăgia începuse să-i placă. Acum era linişte. Doru şi Alina erau plecaţi, Andrei dormea şi liniştea din casă îl întrista.

Aparatul de pe măsuţă începu să semnalizeze din nou. De data asta era Alexiu.

— Salut, Bunicule, cum te simţi?

— Bine, domnule Alexiu.

— Dacă-mi spui domn înseamnă că nu mai eşti supărat pe mine că ţi-am făcut din casă circ. Nu strică să vezi şi dumneata cum e să ai copii. Lângă cei trei pune-i şi pe ceilalţi patru care au rămas acasă şi atunci ai să-ţi dai seama de ce n-am avut niciodată timp să ştiu ce-i tristeţea. Copiii sunt o comoară la casa omului, Bunicule. De fapt nu ca să mă laud te-am chemat. Mă auzi? Trec pe recepţie.

— Te aud foarte bine, domnule căpitan. Vreau să-ţi spun că sunt mulţumit de felul cum lucrează. Cunosc destul de bine meseria pentru vârsta lor.

— Să cunoască, Bunicule. Să vadă şi ei că meseria noastră nu e uşoară. Am stat de vorbă cu inginerul Vlad. Acum câteva minute am ieşit de la el. Este şeful şantierului patru construcţii. Construieşte un bloc particular de zece etaje. N-am vrut să auzi discuţia, în direct. Nu voiam să te obosesc. Am vrut să trec pe la dumneata dar uite, n-am putut. Mă aflu la o bere şi în timp ce-o sorb, îţi spun şi dumitale ce-am făcut. Acum dumneata eşti şeful meu.

— Sunt emoţionat, domnule căpitan, pentru tot ceea ce faci. Un singur lucru nu înţeleg. Ce gânduri ascunse te-au determinat să-mi strici convalescenţa?

— Nu-mi plac convalescenţele prea lungi. Pe urmă, ţi-am spus, singur nu mă descurcam. Cum îţi merge?

— Nu am timp să-mi dau seama cum îmi merge. De altfel te-aş ruga să-mi comunici ce ai de comunicat. Dintr-o clipă în alta are să mă cheme Doru. Nu vă pot asculta pe amândoi deodată.

— Ai dreptate. Uite, inginerul ăsta – ca să respect consemnul – e mic de statură, un fel de Panaitescu fără burtă. Apropo, ţi-a adus carnea?

— Încă nu.

— I-am dat trei kilograme. Alina nu mănâncă decât carne. I-a intrat în cap să nu se îngraşe şi-mi face nişte găuri în buget de nu ştiu pe unde o să-mi scot căciula. Sunt prea moderni copiii ăştia, ce mai… Berea asta parcă ar fi altceva, de aceeaşi culoare…

— Mai ţii minte berea „Azuga“?

— Bere, Bunicule, nu glumă… Îţi plac copiii mei?… Dacă nu-ţi plac n-ai decât să-mi spui… Cu Doru o să-mi fie mai greu. De

când era mic nu-l puteam scoate din ale lui... Citea într-una. Şi la closet citea. Meteahnă. Dacă îi dai o carte bună, nu-ţi cere nici mâncare, nu-ţi cere nimic. Când îi atrag atenţia că pierde prea mult timp cu cărţile, îmi spune că n-ar strica să mai pierd şi eu timpul cu aşa ceva... Eu şi cititul... Când să citesc?... Ăsta când va săruta prima fată o să se facă gaură în cer...

— De ce crezi?

— Îmi seamănă mie. Dacă pe mine nu punea mâna nevasta, rămâneam neînsurat. Cu Alina nu mi-e frică. Descurcăreaţă, poate prea descurcăreaţă. Sută în sută că nu rămâne nemăritată... Da' uite, mă luai cu vorba... Tată, ce vrei...

— Ai aflat ceva interesant de la Vlad?

— Da şi nu prea. Zâmbeşte mereu. Cred că are un defect la buză, altfel n-ar rânji tot timpul.

— Ţi-a spus că Argentina nu e copilul lor?...

Pauză.

— Nu mi-a spus. Dimpotrivă, mi-a dat şi amănunte din ziua când s-a născut copilul. Mi-a zis că toată noaptea a stat pe coridoarele maternităţii. Iubeşte foarte mult copiii. La început n-a putut să aibă. Pe urmă nevastă-sa s-a dus la fabrica de copii de la Sovata. Aşa a venit pe lume Argentina. Acu' îi pregăteşte încă unul.

— De ce n-a plătit salariile muncitorilor?

— Zice că le-a plătit. Mi-a arătat şi un ştat de salarii. Erau trecute numele lor şi în dreptul fiecăruia semnătura de primire.

— Înseamnă că cineva minte...

— În ce sens, Bunicule?

— Din depoziţiile lui Victor Balaban şi Vasilica Ilie, reiese clar că timp de o lună de zile n-au primit nimic.

— În schimb Vlad spune că le-a reţinut banii pentru mâncare şi dormit.

— Am impresia că Vlad ăsta e un şmecher, domnule căpitan. Trebuie verificat serios. Materialele de construcţii, de la casa lui, se pare că sunt însuşite fraudulos.

— Bunicule, nu mă bag peste economic, în orice caz, o să le atrag atenţia la ăia să-l ia la întrebări. Noi suntem cu crimele. Asta-i parohia noastră.

— Ce ţi-a spus despre dispariţia Argentinei?

— Ceea ce ştiam de altfel şi eu. El a anunţat dispariţia ei la Miliţie. Ce-a scris acolo a spus şi prin viu grai. Pe scurt, a primit

un telefon de la o persoană necunoscută să meargă la Băneasa şi să lase într-un chioşc, lângă Grădina Zoologică, suma de opt mii de lei. În caz contrar, n-are să-şi mai vadă fata. A anunţat imediat Miliţia. S-a dus şi a depus banii. Cei doi miliţieni care au urmărit întreaga operaţie n-au văzut pe nimeni să se apropie de chioşcul cu pricina. În schimb când s-au dus acolo n-au mai găsit decât ziarul gol.

— Tot ce se poate ca pachetul să fi fost gol.

— Într-adevăr, domnule căpitan, de la Miliţie până la Băneasa este un drum destul de lung.

— Adevărat. Aici am greşit noi. A plecat spre Băneasa cu banii la el, asta e clar. Că a lăsat la chioşc un pachet învelit în hârtie de ziar nu există niciun dubiu. Dar cine a luat banii şi când, asta nu se poate stabili. Hai să admitem că banii au fost luaţi, dar atunci de ce au omorât copilul? De ce nu i-au dat drumul?

— Poate s-au temut ca fata să nu-i recunoască. Au preferat să scape de ea.

— Plauzibil, spuse Alexiu.

— Cu toate astea am serioase îndoieli, domnule căpitan. Chiar foarte serioase.

— Sunt de spus sau le păstrezi pentru dumneata?

— Până mi se confirmă câteva date, prefer să le păstrez pentru mine. Pot însă să-ţi spun că, după părerea mea, n-a fost vorba de o răpire. Se aprinde semnalul… Te las… Stăm de vorbă diseară.

Bunicul apăsă pe butonul numărul doi şi auzi în aparat vocea Alinei:

— Bunicule, să ştii că am mâncat pe drum o prăjitură şi am cumpărat una şi pentru dumneata…

— Am impresia că n-ai avut timp să-l vezi…

— Cu el am mâncat prăjitura… El le-a plătit… Asta care am luat-o, a spus, să i-o dau tatii, dar eu ţi-o dau dumitale… Tata şi aşa e prea gras….

— Eşti o fată rea, dacă gândeşti aşa despre tatăl dumitale.

— El gândeşte aşa, cu singura deosebire că n-o spune… Bunicule, am aflat cum o cheamă pe femeia aceea. Ana Roşculeţ. Mi-a spus o vecină de-a doamnei Vlad. O vecină, bineînţeles, cu care doamna Vlad nu s-a înţeles bine niciodată. Tot timpul o numea „nebuna”. Adică nebuna era doamna Vlad. Ana Roşculeţ s-a întors acasă. De vreo cinci minute. După

semnalmentele pe care mi le-a dat „binevoitoarea vecină” numai ea poate să fie.

— Ţine aparatul deschis şi urcă la ea. Ia-o de scurt. Arată-i hârtia de la Miliţie, încearcă s-o intimidezi de la început. Din lucrurile pe care le va spune am impresia că se vor rezolva multe.

— Am înţeles, Bunicule.

— Succes, domnişoară…

— Vai, Bunicule, ce frumos rosteşti dumneata cuvântul „domnişoară”…

Urmă o pauză de câteva minute. Se auzi în aparat uşa de la lift şi, după timpul care trecu între deschiderea şi închiderea uşii de la lift, Bunicul îşi dădu seama că Ana Roşculeţ locuia la etajul cinci. Bătrânul detectiv deschise volumul aparatului la maximum. Auzi până şi soneria de la apartament.

— Cine e, se auzi o voce, apoi un scârţâit de uşă. Ce doreşti domnişoară?

Pauza.

— Dumneata de la Miliţie?… Păi dumneata eşti mai mult o copilă!

— Am dus-o greu în copilărie, m-am dezvoltat cu oarecare dificultăţi, doamnă. Dar mă bucur că mă consideraţi o copilă când de fapt eu am douăzeci de ani.

„Doamne, ce mai minte fata asta; este o fantezie din cap până în picioare”, îşi spuse Bunicul şi, deranjat de sforăitul Alsacianului, aruncă în el cu un creion. Câinele îşi ciuli o ureche apoi sforăi din nou, de data asta mai discret.

— Cu ce vă pot fi de folos, domnişoară?

— Cu ce vă ocupaţi, doamnă Roşculeţ, mi se pare că aşa vă cheamă.

— Da, aşa. Sunt felceriţă la un spital.

— Fiţi, vă rog, amabilă şi răspundeţi-mi la câteva întrebări. Vreau să vă spun de la început că minciuna se pedepseşte de lege la fel ca oricare altă infracţiune. Pentru minciună legea 468 dă, mi se pare, de la doi ani le şase ani închisoare…

„De unde Dumnezu le mai inventează, nici nu există o asemenea lege“, îşi mărturisi Bunicul, dând din cap nemulţumit de exagerările Alinei.

— Da’ ce-am făcut, Doamne Dumnezeule, dar vă rog să poftiţi, luaţi loc.

— Sunteţi căsătorită?

— Nu.

— Nici n-aţi fost?

— Nu, n-am fost niciodată.

— Cu toate astea mi se pare că aveţi un copil, Argentina Vlad, după noul ei nume. Văd că sunteţi în doliu. Asta înseamnă că sunteţi la curent cu ce s-a întâmplat.

În aparat se auzi un plâns încet, apoi plânsul deveni tot mai nervos, întrerupt de sughiţuri.

— Vă rog, doamnă, ştiu că plânsul uşurează, dar dacă într-adevăr este vorba de fata dumneavoastră cred că o să vă uşureze mai mult prinderea făptaşului.

„Inteligentă fată”, îşi spuse Bunicul, plăcut surprins de felul cum o aborda Alina pe Ana Roşculeţ.

— Da, a fost fata mea. Domnişoară, ce vă spun vreau să rămână între noi. Numai între noi. Nu mai vreau să am de-a face cu familia Vlad. Mi-a ajuns.

— Ce s-a întâmplat? Puteţi avea toată încrederea în mine.

— Cu nouă ani în urmă, eram soră la Spitalul Cantacuzino. Da’ ce zic nouă, zece ani, dacă nu mai bine. Vlad era operat de apendicită. Acolo l-am cunoscut. Mi-a plăcut de el şi lui cred că i-a plăcut de mine. Aşa am crezut atunci. Pe urmă am înţeles că de fapt toate avansurile lui erau făcute din teamă. N-am văzut în viaţa mea un om mai fricos ca el. Îmi spunea tot timpul că îi e teamă că are să moară. Matale ştii că dintr-o apendicită nu se moare, dar lui îi era teamă. La început mi-a fost milă de el. Am început să stau cu el şi noaptea când nu eram în schimb. Voiam să-l ajut, îi citeam în ochi spaima de moarte, o spaimă cum nu mai văzusem la alţii. Pe zi ce trecea se simţea tot mai bine. Într-o seară, când eram numai noi doi, mi-a spus că o să-mi fie toată viaţa recunoscător că l-am salvat de la moarte. Îmi dădeam seama că exagerează şi ţin minte că nu o dată l-am contrazis. După ce-a ieşit din spital, a început să vină pe la mine. Mi-a spus că doreşte un copil, că acesta este supremul lui vis. Am fost o proastă. Când a aflat că sunt însărcinată a început să-şi rărească vizitele. Pe urmă n-a mai venit deloc. Argentina avea două luni câud am aflat că el s-a căsătorit. Vreau însă să vă spun că în timpul naşterii a stat tot timpul la spital. Sora de serviciu chiar mi-a spus că în viaţa ei n-a văzut un bărbat mai emoţionat ca el. Mi-a adus bunătăţi, mi-a adus de toate. Când

am ieşit din spital n-a mai venit. Nici eu n-am vrut să-l caut. Eram într-un fel bucuroasă. Aveam pentru ce trăi. Fata era frumoasă, vai, Doamne, ce frumoasă era. Într-o dimineaţă am scuipat sânge. Trei fraţi mi-au murit de tuberculoză. Eu am fost sigură că boala nu se prinde de mine. De fapt, după ce a murit ultimul frate, am zis că vreau să mă fac soră. În sinea mea voiam să fiu aproape de spital. Rămăsesem cu teama în suflet. Îi văzusem pe toţi trei în agonie. Se vede însă treaba că boala era în mine şi eu nu ştiam. Naşterea, mai mult ca sigur, a precipitat procesul. M-am dus la doctor. S-au înspăimântat. Trebuia să mă duc la sanatoriu. Ce să fac cu copilul? Atunci i-am trimis vorbă lui Vlad printr-o prietenă de-a mea în ce situaţie eram. A venit imediat. A spus că ia copilul la el până mă fac bine. Pe urmă s-a răzgândit. Pesemne a stat de vorbă cu medicii şi a aflat adevărata mea stare. A şi zis că e mai bine să renunţ definitiv la copil. N-am vrut, dar în acelaşi timp nici n-aveam ce face. A zis că se va ocupa sa găsească o modalitate, ca proaspăta lui nevastă să nu afle adevărul. Din câte mi-a spus el, nevasta lui nu putea avea copii. Atunci am priceput şi mai apoi, el n-a negat că, în timp ce era cu mine, trăia şi cu ea. Nevasta lui era fata nu ştiu cărui şef de şantier. Din câte mi-a mărturisit, am înţeles că nu putea să nu se căsătorească cu ea. Altfel, viitorul lui ar fi fost periclitat. Am plecat la sanatoriu. Am stat cinci ani. Când m-am întors m-am dus la el, la serviciu. Mi-a spus cum a procedat. A plătit pe cineva ca să lase într-o dimineaţă copilul în faţa uşii. El l-a găsit şi i-a spus nevestei sale că providenţa aşa a vrut să crească ei acest copil. Mi-a dat nişte bani. N-am vrut să-i primesc. M-a sfătuit să uit de copil şi să-mi refac viaţa. Arătam ca o umbră. De altfel aşa arăt şi acum. Treceam doar din când în când pe strada lor să-mi văd fetiţa. Venise la mine o vecină de-a lui Vlad şi mi-a zis că fata suferă, mai ales de când doamna Vlad era însărcinată. Nu mai putea s-o vadă pe Argentina în casa ei. O bătea, o ţinea noaptea în bucătărie. Atunci m-am dus din nou la el şi i-am spus să mi-o dea mie. M-a implorat să nu fac scandal. Dacă avea să afle nevastă-sa că Argentina era fetiţa lui legitimă, avea să-l părăsească, viitorul lui s-ar fi spulberat. Socrul îi dăduse bani de maşină, tot socrul îi dăduse bani pentru casă. Era obligat faţă de el, deci. Pe urmă am auzit într-o zi că fata a dispărut. Ce-a urmat ştiţi.

În aparat se auzi din nou plânsul femeii şi Bunicul reduse volumul aparatului la minimum. Nu putea suferi lacrimile. În acelaşi timp bătrânul detectiv se simţi cuprins de indignare. Povestea femeii îl tulburase. Era mai mult decât convins că la mijloc era vorba de ceva premeditat, ceva josnic, murder. În aparat se auziră din nou câteva cuvinte, dar Bunicul nu mai voi să le audă. Pe canalul unu, beculeţul de avertisment se aprinse. Era Doru.

10

— Bunicule, mă aflu la etajul zece. Răchită lipseşte pentru câteva minute. Meşterul mi-a spus că l-a trimis după nişte materiale. Acum îmi aduc aminte că m-am încrucişat cu el pe o scară. Are o cicatrice sub sprânceana dreapta. Înseamnă că arcada l-a fost spartă. Poate s-a ocupat cu boxul. Şi nasul îi e puţin teşit. Este neras de câteva zile. Înalt de statură, cu nişte mâini foarte lungi. Vine, Bunicule.

În aparat se instală pentru puţină vreme o pauză zgomotoasă. Munca şantierului se făcea auzită şi în casa Bunicului şi pentru o clipă bătrânul detectiv avu senzaţia că el se aflã la etajul cu pricina. Simţi un gol în stomac ca şi cum făcuse pentru o clipă imprudenţa să se uite în jos. Bunicul respiră adânc, exact în clipa când Alsacianul, trezit din somn, căscă şi el le fel de adânc, arătându-şi rădăcina roşie a limbii. Bunicul îi făcu semn câinelui să tacă şi Alsacianul coborî în linişte de lângă Andrei şi se duse la baie. Peste puţin timp se auzi apa trasă la W.C. și Bunicul zâmbi la acest obicei al câinelui. El îl învăţase pe Alsacian cu igiena. Cheltuise pentru asta nu puţin timp şi nu puţine vergi primise Alsacianul ca să înţeleagă că într-o casă civilizată nu se poate trăi decât civilizat.

Semnalele se repetară şi Bunicul începu să asculte.

Hotărât, misiunea încredinţată de Alexiu era mai mult decât interesantă, iar mijloacele tehnice pe care le desconsiderase totdeauna se dovedeau acum de o utilitate fără echivoc. Fără ele ar fi zăcut în pat, n-ar fi aflat nimic şi n-ar fi putut dirija nimic.

— Mi-a spus meşterul, amice, că m-ai căutat. Când te-am văzut am crezut c-ai venit aici de la creşă, nu de la Miliţie. Dar despre această sfântă instituţie cu care am avut de-a face nu vreau să vorbesc. I-am şi pus cruce. Spune cinstit, eşti chiar de la ăia în albastru?

Urmă o pauză şi Bunicul fu sigur că Doru îi arată lui Răchită legitimaţia.

— Cadre tinere. Înseamnă că la cele vechi le dă cu piciorul. De altfel nu-i rău de loc. N-aveau stil, dom’le! Una-două, pumnul în gură. Acu’ văd că, civilizat, vine pârnaia la tine. Aşa zic şi eu. Eşti sergent, ofiţer sau…

— Domnule Răchită, dumneata ai lucrat la inginerul Vlad. Cunoşti probabil ce s-a întâmplat cu fata acestuia. Din câte sunt informat, ai trecut prin multe în viaţa dumitale şi cred că ştii că faţă de oamenii legii se cere să fii cinstit. Aş adăuga, din cale-afară de cinstit.

— Ce glagorie, dom’le, pe cuvânt. Aţi căpătat ştaif, mai mare plăcerea să n-aibă omul de-a face cu voi. Am lucrat şi n-am câştigat nimic şi mi-am luat tălpăşiţa, că eu în daraveruri am jurat să nu mă mai bag. Am fluierat în biserică, m-au prins, am plătit, îniseamnă că sunt lacrimă de ceară, da’ nu ceară de-asta de-acum, de-aia curată de pe vremea voievozilor, ca să mă exprim în tradiţie, că tot se poartă. Cu alte cuvinte, nu ştiu nimic.

— Părerea mea este că ştii, domnule Răchită, dar ai ajuns la o filosofie stâlcită şi din cauza ei nu vrei să vorbeşti.

— Nene, ce-ar fi să te cari şi să laşi băiatul să facă planul pentru stat. Că dacă eu nu-mi termin munca, mătăluţă n-o să-ţi scadă din salar, din salar o să-mi scadă mie şi ar fi păcat. Altfel eşti simpatic cu toate că lucrezi la „ăia“. În locul mătăluţă mă făceam actor.

— Domnule Răchită, dacă dumneata nu vrei sa pierzi vremea, să ştii că nu vreau s-o pierd nici eu.

— Adică suntem pe aceeaşi platformă politică văd! Aşa-i. Atunci află că eu în chestii nu mă bag. A mai fost un gagiu pe la mine, cu mustaţă şi burtă şi chel foc şi mic de statură de să-i dai una în fund, nu alta. Aveţi probe, arestaţi băiatu’! Dar chestia e că n-aveţi şi atunci eu vă zic cu buna să lăsaţi băiatu’ în pace că a fost bolnav de nervi şi îşi poate ieşi din pepeni. ’Ţeles?

— Atunci te rog să mă urmezi, domnule Răchită.

— Cum să te urmez? Vrei să dai o tescovină, că vinul de la o vreme încoace suferă influenţe? Tescovină beau. Da' pentru că văd că eşti serios, ca un Isus, eu zic că aş putea să fac pe prostu' şi să-ţi spun câte ceva, aşa ca să mori de ciudă că nu-ţi spun tot cât ştiu. Că eu ştiu o groază, dar neplătit nu spun. Ai citit romane poliţiste? Ei, află că la putrezii ăia de dincolo de ocean orice informaţie se plăteşte. Se cade să-mi mănânci din producţie? Pentru cât pierde statul nu mă interesează, dar pentru cât pierd eu un pol mi-ar ajunge.

Urmă o pauză.

— Mersi, eşti domn, ce mai. Pentru douăzeci şi cinci de lei îţi spun douăzeci şi cinci la sută. Amice! Vlad e un porc, pă cuvânt. Şi eu am fost însurat şi am avut un copil, da'eu am avut respect faţă de ăla micu, carne din carnea mea, cu toate că nu sunt trecut cu fundu' prin şcoli cum e trecut nenorocitul ăla. După mine, nu e vorba de nicio răpire, mănâncă dumnealor perji. Mă vezi matale pe mine aşa ros de experenţă şi tăiat pe la nas de stuf să-mi mânjesc mâinile, că de suflet nu mai vorbesc, pentru opt bătrâne, pentru opt ţărăncuţe cu surorile lor cu tot? Să fim serioşi. Acolo e altă chestie, monşer, madama e cu călcâiul. Ea tronează. El e un vierme care zâmbeşte din buzele alea, că parcă ar avea altă deschidere acolo, nu buze. Păi, madama n-a avut copii. S-a dus la Sovata şi acu' nu-i mai place de aia mică de nu e a ei. Se simte tare madama că taică-său e cu paraua şi cu cimentul, şi cu maşina; el – o slugă, pă cuvânt. După mine ei au făcut ce-au făcut. Am încheiat că aici se termină procentul.

Urmă iar o pauză.

— Adică dai mătăluţă din banii ălora în albastru un sutar? Păi asta înseamnă că vrei să afli sută la sută! Atâta numai Dumnezeu ştie, că el le ştie pe toate. Pă cuvânt. Ia matale cincizeci înapoi, că-s băiat frumos şi cinstit, că eu de cincizeci de lei ştiu.

— Pe Victor Balaban l-ai cunoscut?

— Băiat de prăvălie, adică bun, şi-a pus lanţ de aur la gât ca să nu zică lumea că e găinar. I-a făcut curte la sohiloada aia de Vasilica, că dânsa e moartă după ochi albaştri, ori Balaban avea. Uite, şi el a văzut, dar pă cuvânt, nu ştii de la mine. Vlad fura cimentul şi nu era străin nici de alte matrapazlâcuri. Am văzut, am tăcut, că în lumea asta mare ăi mici e bine să-şi vadă de petecele lor. N-am suflat. Acu' e pentru prima dată că zic. Mi-a

spus Vlad într-o seară să-l ajut să care nişte materiale. Am mulţumit civilizat şi am refuzat, că eu găinării nu mai fac. Eu ştiu ce-i legea şi cum usturǎ. Aia mică, de muri, mi-a cerut într-o zi pâine. Auzi, dom'le, dumnealui îşi face casă şi fata n-are pâine. Băiatu, generos, i-a luat ciocolată. Nu o dată, de două ori, că mi se rupea sufletul. I-am zis madamei: fă, scârbă, strângi la ciorap, mâncate-ar stufu', şi laşi fata muritoare de foame. Rea de muscă, madama. A aruncat în mine cu unul din ăia cu care se taie osul şi se bate carnea, într-un cuvânt, cu o chestie din aia care seamănă cu un topor de bucătărie. Da' de spus inginerului de bărbatu-său nu m-a spus. Atunci băiatu', că e deştept, a dedus că la mijloc nu e lucru curat. P-ormă fu simplu. Ce nu afli de la nevastă afli de la vecine. Adică Argentina nu era fata ei.

— Deci, dumneata crezi că n-a fost vorba de o răpire.

— Am zis eu că nu cred? Eu n-am zis nimic. Am discutat discuţii şi mi-am dat cu presupusu, pentru mine, cu voce tare, atâta tot.

— Domnule Răchită, pentru cincizeci de lei ai spus prea puţine adevăruri şi prea multe minciuni. Uite, eu ştiu că în ziua când a dispărut Argentina, dumneata ai dus-o de mână pe stradă. E adevărat?

— Eu am dus-o? Păi cine a bătut din gură, monşer, că-l vatăm la gânditoare. Am dus-o la prăvălie, că mă-sa nu era acasă. I-am luat ciocolată şi p-ormă mi-am văzut de-ale mele. Pă cuvânt. Uite, pentru că nu ţi-am spus asta, îţi dau douăşcinci de lei înapoi să te îmbogăţeşti şi să-ţi stea berea de pe urma lor în gât.

— Păstrează-i. Îi meriţi. Unii au conştiinţa la locul ei, alţii o au în pungă. Pe mine nu mă deranjează că n-o ai de loc.

— Cu mine vorbeşti aşa? Eu n-am conştiinţă? Asta-i bună! Păi crezi că au conştiinţă numai ăia cu livret activ? S-o crezi mata, muceo, că ţi-aş putea fi tată. Eu am conştiinţă, că altfel n-aş fi educat-o la pansion. M-ai jignit, dar pentru că m-ai jignit, îţi spun totul şi nu-ţi iau niciun sfanţ, că eu aşa jignesc. Află, marmeladă cu ochi albaştri, că Victor a zis ceva într-o seară de răpire. A zis şi şi-a muşcat limba, că eu făceam pe mortul în cucuruz. Era o glumă, dar era o glumă proastă şi p-ormă s-a dovedit chiar periculoasă. Că văzuşi mata, Vlad a aflat de asta, că era unul printre noi care pentru o ciorbă lungă l-ar fi vândut şi pe taică-său. I-a spus măriei sale Vlad că Balaban a vorbit ceva de răpire.

Balaban a zis, şi a ieşit precum a zis. Pai mătăluţă, băieţaş, nu-ţi dă de gândit c-a ieşit taman aşa? Uite, eu, care lucrez ca ziler, deşi pot vorbi ca un intelectual, dacă vreau, că am patru de liceu, eu m-am gândit că, de exemplu – fii atent la verbul băiatului, am convingerea fermă că la mijloc este vorba de un interes particular al domnului inginer Vlad. După părerea mea, Vlad a folosit ideea nefericită care i-a trecut prin cap lui Balaban şi a aplicat-o întocmai, ca să prindă deodată doi iepuri. Pe de o parte, să aibă motiv să nu ne plătească pe noi, pe de altă parte, să scape de fetiţă. Ei, ce zici, muceo, ştiu să le zic ca în carte? Dar cui foloseşte? De ce să scot atâtea cuvinte pe gură când se poate trăi şi cu mai puţin? Eu sunt un erudit, am citit toată biblioteca închisorii. Ei şi? Pentru lume am rămas tot Răchită de la pârnaie. Păi ştii mătăluţă de ce a fost închis băiatul patruzeci şi patru de anotimpuri? Că eram al nimănui, n-aveam ce mânca şi unu a zis că-mi dă de băut dacă strig trăiască ăla de nu-i mai zic pe nume, dar avea palat. M-am îmbătat şi am strigat. Eu, Răchită Fofiloaie, că aşa mă cheamă, neam de neamul meu ţărani şi cu doi morţi în una mie nouă sute şapte am făcut pentru asta puşcărie. Aşa stă chesitia cu Vlald. Şi-acu', pa şi pusi, că dacă mă luau pe mine la Miliţie, nu ca ostatec, întorceam toţi detectivii pe dos aşa un nas fin are băiatu'.

Pauză.

— A coborât scările, Bunicule. Nu-mi place tipul. Cu toate astea nu e prost, poate tocmai de aceea nu-mi place.

— Urmăreşte-l. Aş dori să vadă că e urmărit. Nu-l pierde din vedere o jumătate de oră. Să rămână cu credinţa că e suspectat. O să vedem după aceea cum reacţionează. Cu oameni de acest calibru am mai avut de-a face. Cum se simt supravegheaţi, cum dau tot ce au în ei.

— Am înţeles, Bunicule.

— Peste o oră vă aştept acasă să facem un mic consiliu.

— Bine, Bunicule.

Uşa de la casa Bunicului se deschise şi înăuntru intră Panaitescu, ţinând în braţe mai multe pachete.

— Cum o mai duci, meştere?

— Bine, colega. Dumneata?

— Mă plictisesc de moarte, spuse Panaitescu şi se uită roată prin încăpere ca să găsească un loc pentru pachetele lui.

—Pune-le la frigider, îi spuse Bunicul, văzându-l pe şofer cum se învârteşte prin cameră.

— Carne de la Alexiu şi alte chestii. Să tot fii bolnav.

— Tichete de benzină ţi-a dat?

— Mi-a dat, maestre, dar eu zic să le păstrăm, că data trecută am băgat din buzunar vreo patruzeci de litri.

— Douăzeci, Panaitescule.

— Ce mi-e patruzeci, ce mi-e douăzeci. Un lucru nu pricep însă. Veneam aşa spre dumneata şi mă tot întrebam cum te simţi, când aud pe partea cealaltă a drumului fel şi fel de vorbe şi glasuri. Mă uit şi văd o maşina. Tot ce se poate ca şi ăia din maşina m-au văzut, că imediat au tras peste ferestre nişte perdele maron. N-am mai văzut nimic.

— Maşina n-avea niciun însemn caracteristic?

— Nimic.

— Nu te-ai uitat la număr?

— M-am uitat, 2-B-4445. După câţiva metri mi-am întors capul să văd dacă n-am greşit şi, când mă uit, pe sfânta cruce, maşina avea alt număr.

— Poate ţi s-a părut, Panaitescule.

— Mie să mi se pară, maestre? Adică după atâţea ani de colaborare din cale-afară de fructuoasă, eu să mă înşel? Cu alte cuvinte, mă crezi într-o ureche? Se poate, maestre?

— Bine, dar de ce nu te-ai apropiat?

— După ce m-am îndepărtat, mi-am dat seama că ceva nu e cuşer. Când m-am uitat a treia oară la număr, nu mai era nici numărul pe care îl văzusem a doua oară. Apoi maşina a dispărut. Să nu încerce cineva vreun atentat la viaţa dumitale, Bunicule. Că ăla de a fost arestat, o fi având prieteni şi când a aflat că ţi-a lăsat glonţul în picior, le-o fi spus la ăştialalţi că-i nemulţumit şi-i roagă să ţi-l bage în altă parte.

— Dar eşti sinistru, Panaitescule.

— Păi dacă dumneata n-ai încredere în mine şi mă crezi senil! Eu am judecat şi am făcut fel şi fel de supoziţii până am ajuns aici. De ce crezi că am venit aşa încet şi a curs toată zeama cărnii prin hârtie? De florile mărului?

Bunicul rămase pe gânduri.

— Interesant, interesant, foarte interesant, conchise el şi îşi băgă din nou vârful creionului în gură.

11

Legat cu un prosop alb la mijloc şi cu o batistă de aceeaşi culoare la cap, ca să nu cadă în ciorbă vreun fir rebel de păr, Panaitescu servea masa. Era aproape ora opt seara şi de la cel mai tânăr detectiv – colaboratorul direct al Bunicului, Andrei – până la cel mai bătrân – iar cel mai bătrân nu putea fi decât Bunicul – aşteptau cuminţi ca farfuriile să se umple cu zeamă. Făcuse Panaitescu o ciorbă de carne cu tarhon, dreasă cu puţin ou şi lămâie, după propiile lui afirmaţii, una dintre cele mai bune care s-au făcut vreodată pe pământul românesc. Era fericit şoferul că i se ivise ocazia ca nemai-întâlnita lui artă culinară să fie pusă în valoare în faţa atâtor oameni de soi. Nu încăpuseră cu toţii la masă. Andrei mânca pe un scaun lângă nedespărţitul său tovarăş, Alsacianul – acesta îşi primise şi el porţia de carne, iar Alina preferase să stea pe pat lângă Bunic. Doctorul Dobrescu şi Alexiu şedeau la masă cu şerveţelele atâmate de gât, aşa cum cerea mai vechiul obicei al casei. Doru, pe canapea, iar Bunicul înlocuise aparatul lui de emisie-recepţie cu o farfurie atât de mare, încât simţea cum îl trec toate sudorile. Pâinea o tăiase Alina, cum tot ea luase de la cofetăria din colţ savarinele, prăjiturile preferate ale Bunicului.

Doctorul Dobrescu rămăsese aproape uimit când, cu o oră înainte, venise să-i facă Bunicului controlul obişnuit. Îl găsise pe Bunic stând de vorbă cu Andrei, fumându-şi jumătatea lui de mărăşească. Acest obicei de-a fuma jumătăţi de ţigări şi totdeauna aceeaşi marcă, părăsit de Bunic cu patru luni în urmă şi reluat acum, îl făcu pe Dobrescu să creadă că se afla în faţa unei minuni. Numai cu o zi în urmă bătrânul dădea semne de „dezagregare”, cum avea el obiceiul să denumească starea oamenilor care nu mai aveau multe lucruri de împărţit cu această lume. Bunicul refuzase controlul şi numai după multe insistenţe îl lăsă pe medicul de la criminalistică să-i ia pulsul şi tensiunea. Inima îşi recăpătase ritmul ei normal, iar tensiunea anunţa o circulaţie sanguină aproape ireproşabilă. Hotărât, Bunicul nu mai voia să moară. Din vasta lui experienţă, Dobrescu ştia că mai întâi de toate moare în om voinţa de a trăi, apoi trupului nu-i mai rămâne altceva de făcut decât să se supună docil dezagregării. Ori iată că întorsătura în favoarea

vieţii se ivise şi fără îndoială că acesta era înainte de toate meritul lui Alexiu şi al odraslelor sale. De altfel, lui Dobrescu îi fu foarte greu să mai recunoască încăperea ordonată a Bunicului, unde fiecare lucru, de ani şi ani, nu fusese schimbat de la locul lui. Acum totul era răsturnat şi medicul nu se miră când bătrânul o întrebă pe Alina unde se află şerveţelul lui preferat din pânză de Damasc, pe care avea obiceiul, înainte de masă, să şi-l pună la gât. Se vedea de departe că stăpâna în casă era Alina şi tot ea era cea mai preferată din toţi. Bătrânul chiar se încrunta când Alexiu sau Doru aveau nevoie de câte ceva şi o obligau, în felul acesta, pe Alina să se ridice de lângă el.

După ce terminară de mâncat ciorba, Bunicul îi dădu jumătate din friptura lui Alinei, iar prăjitura lui Andrei. Dacă Alina se codise să ia surplusul de friptură, în schimb Andrei luă prăjitura fără nici cea mai mică codeală, ca şi când de la bun început s-ar fi cuvenit ca porţia Bunicului s-o mănânce el.

— Dragă Alina, eşti atât de amabilă să-mi dai puţină sare? Am acest prost obicei ca să-mi închei masa cu o coajă de pâine cu puţină sare, se scuză Bunicul.

Alina sări de la locul ei şi în câteva clipe Bunicul îşi putu ronţăi în linişte bucata lui de pâine, peste care presărase câteva fărâmături de sare.

Era fericit băţrânul. Niciodată casa lui nu cunoscuse deodată atâtea voci şi niciodată nu-i fusese dat să aibă atâţia oameni la masă. Era adevărat că Panaitescu nu putuse aranja un festin aşa cum ar fi dorit el, cu flori în ghivece, cu şampanie – o masa fără şampanie i se părea bătrânului numai o jumătate de masă –, dar cu toate aceste lipsuri, care ţineau de o anumită grosolănie a şoferului, Bunicul se declară mulţumit de felul cum fusese servit.

Alina strânse farfuriile şi luă aala din mâinile lui Panaitescu cu destulă greutate. Nemaifiind farfurii, şoferul se mulţumise cu oala şi păru contrariat, apoi dezamăgit când trebui să lase din mână osul de porc atât de gustos.

— Dragii mei, începu Bunicul, după ce se tamponă uşor cu şervetul de Damasc într-un colţ al gurii, ne aflăm la finele unei prodigioase zile de muncă. Am adunat toate datele transmise şi vreau să mulţumesc domnului căpitan Alexiu pentru aparatura pusă la dispoziţie. Fără ea, investigaţiile colaboratorilor mei apropiaţi ar fi fost mai mult decât dificile, iar în ceea ce mă

priveşte, practic mi-ar fi fost imposibil să mă descurc în afara acestui progres tehnic, pe care, recunosc, l-am subapreciat cu câtva timp în urmă. Aş vrea să faceim un mic bilanţ al rezultatelor de azi, pregătind în felul acesta şi activitatea pentru a doua zi.

Peroraţia Bunicului fu întreruptă de un sforăit uşor, şi când bătrânul se uită în dreapta lui, văzu prin uşa de la bucătărie cum Panaitescu doarme dus, aşezat pe un scaun.

Bunicul se strâmbă dar nu zise nimic. Se uită doar la Alsacian şi acesta, înţelegând ordinul mut, se duse şi închise uşa. Ciudat. Sforăitul lui Panaitescu se auzea şi mai tare. Bunicul îl lăsă pe şoferul obosit de atâta trudă casnică să viseze la criminalii pe care nici în vis, darămite în realitate, nu reuşise să-i prindă vreodată şi îşi continuă alocuţiunea formată din fraze lungi şi alese.

— Domnilor, unele date s-au conturat şi cred că sunt în posesia unei piste cât de cât precise. Nu mă îndoiesc că şi dumneavoastră. Dar pentru că scopul este comun, cu toate că drumurile spre acest scop nu sunt aceleaşi, îmi permit să dau cuvântul domnului Doru Alexiu să ne comunice părerea lui.

Doru se înroşi uşor, se şterse pe frunte, se uită la Alina care scosese tot timpul limba la el, în semn de dispreţ, şi după ce îşi aplecă fruntea, ca să nu întâlnească privirile căpitanului Alexiu, tânărul începu prin a se bâlbâi.

— Eu am fost, adică… Aş putea spune…

— Hă, hă, hă, chicoti de la locul lui Andrei, care în lipsă de altceva mai bun, număra ghearele de la un picior al Alsacianului.

— Andrei, doresc disciplină totală, spuse Bunicul cu aceeaşi voce egală, şi drept răspuns, Alsacianul căscă arătându-şi dinţii de culoarea fildeşului.

— Ce mai, cred că criminalul… Adică criminalii, deoarece convingerea mea este că sunt şi complici, acei…

— Tineri, completă Alina şi ca să nu fie apostrofată de Bunic pentru intervenţia ei, îi luă acestuia şervetul de la gât şi-l împături frumos.

— Da, Răchită.

— Ce argumente ai, pentru a-ţi susţine afirmaţia, întrebă Bunicul.

Doru scoase din buzunar o hârtie de o sută de lei şi o arătă celor adunaţi. Roşeaţa îi pieri din obraz iar vocea îi deveni mai sigură.

— Ştii, Bunicule, când am plecat de pe şantier, aşa cum mi-ai dat indicaţii, l-am urmărit pe Răchită. A coborât jos la complexul alimentar din apropiere. S-a dus să-şi ia ţigări. Un prim amănunt. Şi-a luat ţigări americane. La condiţia salariului lui mi s-a părut cam mult. Al doilea amănunt. Cu toate că avea bani mărunţi – numai eu îi dădusem cincizeci de lei – a preferat să schimbe o sută, apoi l-a rugat pe barman să-i mai schimbe una. Mi s-a părut ciudat. După ce a ieşit din bar, m-am dus la barman şi l-am rugat să-mi schimbe mie patru hârtii de douăzeci şi cinci într-o hârtie de o sută. Aşa am pus mâna pe una din hârtiile lăsate acolo de Răchită. Iat-o, spuse Doru şi se uită nu fără o oarecare ironie la Alina.

Bunicul luă hârtia, îşi controlă nişte date înscrise pe cartoanele lui, apoi îi trecu hârtia de o sută de lei lui Alexiu.

— Se pare, domnule căpitan, că este una din sutele înregistrate de dumneata. Dacă nu greşesc are aceeaşi serie.

Alexiu cercetă hârtia şi dădu din cap afirmativ.

— Interesant, interesant, spuse bătrânul şi se uită cu respect la tânărul care, într-adevăr, avea în el o stofă de detectiv de cea mai bună calitate.

— Asta încă nu spune nimic, sări de la locul ei Alina şi pentru o clipă îşi privi unghiile frumos îngrijite. Poate să fie o simplă întâmplare. Nu-i, în orice caz, un argument că Răchită ar fi criminalul. Tot atât de bine Vlad putea să pună în pachet altceva decât bani. Pe urmă şi-a plătit muncitorii cu hârtiile înregistrate. Adevărul este, din interogatoriile mele a reieşit clar, că el a dat o anumită sumă de bani muncitorilor. Nu le-a dat tot. Asta, de fapt, i-a şi revoltat.

— Adică, Alina, vrei să spui cu alte cuvinte că Vlad, după părerea ta, a mimat răpirea?.

— Nu spun asta, Bunicule, dar un om care înscenează găsirea unui copil, ştiut fiind că acesta este copilul lui, poate fi capabil şi de alte înscenări. Un om care se căsătoreşte din interes, un om care admite să primească ciment şi cherestea din avutul statului este, după mine, un hoţ, iar un hoţ este capabil de orice. Un om care se căsătoreşte cu o femeie fără a avea sentimente deosebite, numai pentru că tatăl socru deţine o funcţie

importantă, este un parvenit, şi un parvenit este capabil de orice. Am ascultat imprimată de Bunicul, aşa cum aţi ascultat cu toţii, înregistrarea discuţiei dintre Doru şi Răchită. Eu am văzut în acest om un hoţ vulgar dar incapabil să fie un criminal odios.

— Deocamdată nu văd însă părerea ta personală, spuse Alexiu, înroşit de plăcere de felul precis în care vorbea fata lui.

— Păi să vezi ce păreri are dacă o întrebi de tipul…

— Andrei, nu-ţi permit să insinuezi, sări Alina jignită.

— Păi şi eu am o părere, ce eu nu pot vorbi?

— Tu la urmă, Andrei, tu eşti colaboratorul meu direct, spuse Bunicul şi trase cu coada ochiului spre ceilalţi ca să nu se simtă supăraţi că îl socotea colaborator apropiat numai pe puşti.

— Că dacă vrei să ştii eşti proastă, închipuită şi te fandoseşti. Lasă că am să cresc eu, să văd atunci cine-ţi mai duce scrisorile şi-ţi face pantofii, că într-o zi, Bunicule, m-a şi pus să-i spăl ciorapii, leneşa…

— Tu ai zis că vrei să-i speli dacă îţi dau bani de o prăjitură.

— Copii linişte, spuse Bunicul şi făcu semn de împăcare, ridicându-şi mâinile în sus, ca un antrenor la handbal care cere răgaz şi linişte pentru echipa lui. Te ascult, Alina, spuse Bunicul şi se făcu că nu vede degetul ameninţător al lui Alexiu adresat, fără îndoială, lui Andrei,

— Eu cred că principalul vinovat este Vlad. Spun principalul pentru că am convingerea că a avut complici. Deocamdată, pentru că n-am dovezi mai multe, mă opresc aici.

— Dumneata ce spui, domnule căpitan?

— S-ar putea ca adevărul să fie în spusele amândurora. Dacă Vlad a acţionat cu Răchită? Dacă s-au înţeles? Nu pricep atunci însă un lucru. Cine a omorât-o pe Argentina? Vlad? Nu-mi vine să cred! Omul acesta a stat o noapte şi a aşteptat, frământându-se, naşterea ei. Într-adevăr, a înscenat găsirea copilului, dar a vrut totuşi ca acest copil să crească în propria lui familie. Vlad n-a mers atât de departe. Nu cred nici că această crimă a fost făcută de Răchită. Explicaţia dată de Alina, în privinţa caracterului fostului puşcăriaş, mi se pare plauzibilă. Înseamnă că la mijloc mai e o persoană care a declanşat totul, iar Vlad, pus în faţa unui fapt împlinit, laş, a jucat cartea care i s-a servit.

— Interesant, spuse Bunicul.

— Eu cred că tovarăşul căpitan are dreptate, interveni doctorul Dobrescu. Faptul că Argentina, aşa cum dovedeşte autopsia, nu mâncase câteva zile înainte de a muri mă face să cred că nu poate fi vorba de o răpire. Răpitorii n-aveau interesul s-o lase flămândă. Fata ar fi plâns, ar fi strigat. De obicei, din practica mea, ştiu că în cazuri similare cei răpiţi sunt foarte bine trataţi. Între ziua morţii şi găsirea cadavrului au trecut câteva zile. Cadavrul fetei era într-o groapă. După felul cum era aşezat, am ajuns la convingerea că Argentina fusese omorâtă înainte de a ajunge în groapă. N-a fost aruncată, ci aşezată. Ciotul aflat lângă capul ei nu indică şi nu duce la ideea că în cădere s-ar fi lovit. Cred că fata a fost omorâtă, şi a fost omorâtă nu în pădure. Rana a provenit de la un obiect tare. Cred că obiectul ar trebui căutat. Este mult prea caracteristic prin muchiile lui ca odată descoperit să nu ne dea cheia enigmei.

— Deci, care e concluzia dumitale, doctore? întrebă Bunicul.

— Nu vreau să emit nicio părere. Am înşiruit nişte fapte şi mi-am permis să le comentez. Atâta tot.

— Dar dacă, totuşi, fata a fost închisă câteva zile până ce răpitorii şi-au primit banii? Lipsa de resturi în abdomen ar putea duce la o asemenea concluzie. Nu cred că fata, fiind acasă, să nu mănânce nimic timp de trei zile. Răufăcătorul, sau răpitorii, ca să nu fie recunoscuţi, au omorât-o şi au aruncat-o în groapa cu pricina. Să nu uităm că Victor Balaban are la gât un lanţ, că acest lanţ a aparţinut Argentinei. Mai mult, lanţul nu i-a fost dat, aşa cum pretinde el, de Vasilica Ilie, mai spuse Doru.

— Adică rămâi la părerea dumitale, Dorule, că fata a fost răpită, ţinută câteva zile flămândă, apoi omorâtă?

— Da, rămân la această părere, Bunicule.

— Şi eu rămân la părerea mea, spuse Alina de la locul ei.

— Cine vrea zice aşa, cine vrea zice aşa, spuse Andrei şi obosit, se întinse lângă pântecul cald al Alsacianului.

— Cu alte cuvinte, fiecare cu părerea lui. Ei bine, dragii mei, şi eu am părerea mea, diametral opusă de a dumneavoastră. Deci nu ne rămâne altceva de făcut decât să perseverăm fiecare pe drumul lui.

— Noi câştigăm, Bunicule, spuse Andrei şi ultimele cuvinte şi le însoţi de un căscat aprig.

Alexiu se uită întrebător la doctor şi acesta îşi muşcă buza de jos, destul de încurcat de privirile căpitanului.

12

Bunicul se trezi, aşa cum se trezea el primăvara, când soarele de-abia îşi licărea primele raze deasupra orizontului. Pentru doi ochi doua ore de somn sunt mai mult decât suficiente, avea el obiceiul să spună în vremea din urmă de când, tot mai des, îl năpădeau aducerile aminte. În dimineaţa aceea nu-l treziseră însă amintirile. Se culcase cu inima plină de un simţământ nou şi se sculase cu ea încărcată de aceleaşi arome necunoscute ale vieţii atotstăpânitoare. Adormise, după ce Alina, Doru şi Andrei erau de mult în lumea viselor. Le urmări somnul la fiecare în parte şi se miră cât de uniformă le era respiraţia la toţi trei. Observă că lui Doru îi place să doarmă cu pătura trasă peste cap, ca şi cum n-ar fi vrut să-l vadă nimeni, nici măcar în somn, în timp ce Alina adormise pe spate, cu mâinile sub cap, zâmbind, aşa cum avea obiceiul să zâmbească tot timpul. Un picior îi era uşor descoperit şi Bunicul, pe tăcute, îi făcu un semn discret Alsacianului s-o acopere. Câinele se execută, apoi reveni lângă Andrei care dormea vorbind în somn cine ştie cu cine. Numai după ce se convinsese că proaspeţii lui prieteni sunt bine acoperiţi, se întinse şi el pe perne şi adormi furat de un somn fără vise. Se trezise în poziţia în care se culcase, odihnit şi mai vesel ca oricând. La fereastră cânta din nou privighetoarea. Se uită la cei trei – el îi socotea pe toţi la fel de copii – şi când ceasul lui bătrân bătu din pendula mare cura şase, îl trimise pe Alsacian să-i scoale pe rând. Doru se ridică imediat, fără să protesteze, în timp ce Alina se întoarse brusc pe o parte, mormăind ceva din care Bunicul înţelese că fata mai voia să doarmă. Numai după ce câinele trase pătura de pe ea, Alina se ridică în şezut şi căscă de câteva ori cu ochii închişi, ca apoi să se trântească îmbufnată iar pe pernă. Bunicul dădu drumul la radio. Auzind ritmul vesel al unei melodii, Alina făcu ochii mari.

— Goangele, zise ea şi se apucă să fredoneze melodia pe care o ştia pe dinafară.

În câteva minute Doru fu îmbrăcat, Andrei la fel, numai Alina zăbovi vreme îndelungată sub duş.

Apoi veni rândul Bunicului. Alina îl frecă din nou cu spirt, ca să-l învioreze, şi după ce bătrânul se bărbieri cu maşina electrică, tot ea îi îmbujoră obrazul cu apă de colonie plăcut parfumată. Îşi băură cafeaua în grabă. Alina îl sărută pe Bunic la plecare şi nu-i păsă când Doru, din uşă, scăpă printre dinţi cuvântul: „linguşitoare”.

— Eu ce fac, nene? întrebă Andrei, văzându-se singur cu bătrânul.

— Ce ai făcut şi ieri. Mai ai încă şapte străzi de cercetat. Pe ziua de astăzi, îţi măresc tainul. Dimineaţa patru străzi şi după-masă trei.

Andrei se bosumflă. Îi plăcea să cutreiere străzile, dar îi plăcea să le cutreiere la voia întâmplării, nu cu un scop anume. Bunicul înţelese imediat de unde venea nemulţumirea puştiului Se căută în portofel şi scoase o hârtie de zece lei. La vederea ei, Andrei se lumină la faţă. Plimbarea lui era recompensată, ori o plimbare recompensată era cu totul altceva în comparaţie cu o plimbare simplă.

— N-ai uitat numărul maşinii care mă interesează, Andrei?

— Nu, nene. Da de ce te interesează maşina aia?

— Nu pot să-ţi spun acum.

— Da’ matale ai zis că eu sunt colaborator din ăla apropiat. Păi dacă sunt…

— Andrei, toate la timpul lor. Te rog, du-te, altfel n-ai să reuşeşti să termini. Ori eu am mare nevoie de datele pe care ţi le-am cerut.

— Şi dacă mă duc până la colţ, mă uit la soare, mă întorc înapoi şi-o să scot din burtă, aşa, ce-o să-mi treacă prin cap? Dumneata o sa ma crezi?

— N-o să te cred.

— Păi de unde ştii dumneata dacă eu îţi spun adevărul sau nu ţi-l spun?

— Orice om are o conştiinţă, Andrei. Sunt convins că şi tu ai una.

— Tata zice că n-am. Şi când tata zice aşa, mama îl ceartă. Da’ ce e aia, nene, conştiinţă? Matale ştii?

Bunicul se încruntă. Nu-i plăcuseră niciodată definiţiile şi nici de data asta nu-i conveni să-şi stoarcă creierii ca să găsească una.

— Cum să-ţi spun, Andrei, o conştiinţă este capacitatea individului de a reacţiona conform principiilor lui de viaţă la un fenomen sau altul al vieţii, spuse Bunicul şi simţi cum fruntea i se umple de transpiraţie.

Andrei ascultă în linişte, apoi se strâmbă.

— Păi tot tata are dreptate, nene; cum pot avea eu aşa o chestie complicată? Şi Andrei, fără să se supere că el nu putea avea ceva aşa de complicat, îl fluieră pe Alsacian şi ieşi.

Rămas singur, Bunicul respiră uşurat. Se gândi la Alexiu, obligat poate în fiecare zi să răspundă la asemenea întrebări şi-l apucă mila.

Afară privighetoarea se auzi din nou cântând. Bunicului îi trecu ceva prin minte. Se lumină la chip. Dădu pătura de pe el la o parte şi, cu ajutorul bastonului, încercă să se dea jos din pat. Reuşi, nu însă fără un mare efort. Important era însă că reuşise. Se duse la fereastră şi căută cu privirile printre crăcile înflorite ale caisului. În vârf, cu guşiţa umflată, pasărea se întrecea pe sine însăşi în a da aerului vibraţia unor triluri, aşa cum Bunicul nu mai auzise. Bătrânul zăbovi câtva timp rezemat de rama ferestrei, apoi se duse în baie. Nu simţea la picior nicio durere. Se uită în oglindă şi nu-i plăcu cum arăta. Se bărbieri încă o dată, de data asta cu maşina de ras, apoi se pieptănă cu grijă. Dădu drumul la apă şi scoţându-şi haina de la pijama, se spălă cu grijă, înfiorat plăcut de atingerea aceea a lichidului rece. Se gândi ce plăcere o să-i facă Alinei când aceasta, întoarsă acasă, o să-l vadă îmbrăcat într-o altă pijama. Se duse la dulap şi se schimbă. La butoniera pijamalei îşi puse bobocul de trandafir de culoare roz. Se auziră semnalele aparatului şi Bunicul se grăbi să se urce din nou în pat. Îşi luă cartonul şi un creion ascuţit şi apăsă pe buton. Era Alina.

— Doamnă, dumneavoastră sunteţi mama Argentinei, nu-i aşa?

— Da, domnişoară. Cum aţi intrat în curte? Uşa era închisă.

— Îmi pare rău. Dacă ar fi fost închisă n-aş fi putut intra, spuse Alina şi Bunicul simţi în aparat vocea ironică a fetei.

— Dacă aţi venit pentru plata la gaze, să ştiţi că a luat-o soţul meu. Are s-o plătească el. După cum vedeţi, mie îmi este destul de greu să mă deplasez.

—Nu, doamnă, n-am venit pentru nota la gaze. Sunt de la Miliţie. Poftiţi legitimaţia..

În aparat se auzi un plâns scâncit.

— Vă rog, doamnă, de ce plângeţi?.

— Aţi putea avea puţină inimă. După toate cele întâmplate, ar trebui să înţelegeţi că am nevoie de linişte. Sunt în luna a şasea, măcar pentru copilul ăsta care o să vină pe lume trebuie să aveţi puţin respect.

— Noi avem respect faţă de toţi copiii, doamnă, altfel n-am fi aici. Vrem să vă ajutam. O mamă, sunt sigură, vrea să-l ştie pedepsit pe cel ce a făcut o faptă urâtă. O mamă, mai mult ca oricine pe lumea asta, nu poate uita o fărădelege. Menirea noastră este să pedepsim pe cei ce v-au făcut un asemenea rău.

„Bine zis“, îşi spuse Bunicul şi ascultă mai departe, cu atenţie.

— A mai fost de la dumneavoastră cineva, un om în toată firea. Dacă el n-a putut dezlega taina morţii fetei mele, cum puteţi dumneavoastră, care sunteţi mai mult un copil?

— Noi, cei tineri, mai păstrăm ceva din psihologia copiilor, de aceea poate o şi înţelegem mai bine. Dar nu vreau să vă deranjez prea mult, doamnă. Puteţi să-mi spuneţi când aţi aflat de dispariţia Argentinei?

— Da, cum să nu. Era pe la amiază. Tocmai aveam nevoie să-mi cumpere ceva de la prăvălie. Am crezut că e pe drum şi se joacă. Am strigat-o, dar n-a venit. Atunci am ieşit eu pe stradă. Am întrebat copiii care se jucau. Au ridicat din umeri. Din clipa aceea n-am mai văzut-o.

— Din datele noastre, doamnă, reiese că v-aţi purtat cu fetiţa dumneavoastră destul de aspru. De ce?

— Şi părinţii mei s-au purtat aspru cu mine şi le sunt recunoscătoare.

— Dar părinţii dumneavoastră, sper, nu v-au lăsat fără mâncare. Fetiţa dumneavoastră era deseori pusă în situaţia să ceară pâine de la alţi copii. Văd că aveţi o casă îndestulată, mai mult, vă construiţi alta. Nu-mi vine să cred că voiaţi s-o faceţi din mâncarea fetiţei.

— Domnişoară, nu-ţi permit să vorbeşti aşa. Fata mea n-a cerut niciodată, de la nimeni, de mâncare. Dacă a făcut-o, n-am ştiut şi nici n-am îndemnat-o vreodată.

— Doamnă, noi suntem la curent. Argentina nu era fata dumneavoastră.

— Şi ce vreţi să spuneţi cu asta?

— Vreau doar să explic atitudinea dumneavoastră faţă de ea. Atâta tot.

— M-am purtat cu ea aşa cum m-aş fi purtat cu propriul meu copil, n-am ce să-mi reproşez.

— Doamnă, când aţi aflat că fetiţa este de fapt fata legitimă a soţului dumneavoastră?

Se auzi în aparat, din nou, acelaşi plâns sufocant.

— Dar dumneavoastră de unde ştiţi?

— Nimic mai simplu. Dacă fetiţa are un tată, nu putea să nu aibă și o mamă. Mama ei trăieşte.

— Dacă trăieşte, de ce a lăsat-o la uşa casei noastre? De ce n-a avut grijă de ea. O femeie care îşi lasă cu atâta uşurinţă plodul la poarta unei case străine nu e mamă.

— Doamnă, desigur, s-ar putea discuta foarte mult şi despre acest lucru. Dar eu n-am venit pentru asta. O fetiţă de nouă ani a murit, sau a fost omorâtă. Nu ştim încă. Cu doi ani înainte, datorită unei vecine, aţi aflat că de fapt este fetiţa soţului dumneavoastră. Din clipa aceea atitudinea faţă de Argentina s-a schimbat. Aţi rămas apoi însărcinată. Totdeauna v-aţi dorit un copil. Fiind pe cale de a-l avea, copilul soţului dumneavoastră vi se părea în plus.

— Nu vă dau dreptul să trageţi o asemenea concluzie.

— Faptele o trag, doamnă. Eu explic numai.

— Domnişoară, mă simt destul de prost din pricina sarcinii. Dacă o să mi se întâmple ceva, sa ştiţi ca dumneavoastră vă făceţi vinovată pentru toate. Ar fi mai bine să veniţi când se întoarce soţul meu, să staţi de vorbă cu el.

— Vom sta de vorbă şi cu el, doamnă, vom mai sta, deoarece am mai stat. Argentina avea la gât un lanţ de aur de care era agăţat un trifoi cu patru foi?

— Da, avea, răspunse femeia, şi Bunicul, după felul cum răspunsese Melania Vlad, îşi dădu seama că soţia inginerului era dispusă să răspundă la asemenea întrebări care nu aveau o legătură directă cu ea.

— N-aţi observat ziua când a dispărut de la gâtul fetei acest lanţ?

— Nu, nici nu ştiu dacă a dispărut. Ştiţi, din pricina situaţiei în care sunt, n-am vrut s-o văd moartă.

— Doamnă, vreţi să mă conduceţi puţin afară?

O clipă se făcu linişte în aparat, apoi Bunicul aşteptă câteva minute. Nu mai auzi nimic.

Probabil s-a defectat aparatul, îşi spuse bătrânul şi rămase surprins când văzu celălalt buton aprinzându-se.

13

— Aici D.K.1, Bunicule, treci pe recepţie.

— Da, am trecut pe recepţie, spuse Bunicul, după ce recunoscuse vocea lui Doru.

— Bunicule, am fost la Băneasa. Chioşcul unde au fost lăsaţi banii de către Vlad este un chioşc vechi, la extremitatea parcului. Nu este folosit. În partea dreaptă are un perete lipsă. Tot ce se poate ca, în clipa când Vlad a pus banii, cineva să se fi aflat înăuntru. După ce Vlad s-a îndepărtat, banii au fost luaţi şi apoi, prin peretele lipsă, respectivul a putut să se facă nevăzut. Miliţienii – am verificat locurile unde au stat – erau atenţi doar la locul unde s-a pus pachetul şi la uşa chioşcului, neglijând peretele lipsă care se afla în cealaltă parte. Deci, supoziţia banilor depuşi de Vlad pare reală.

— Atunci cum rămâne cu bancnota numerotată aflată la Răchită? întrebă Bunicul.

— Nimic mai simplu, în chioşc se afla chiar el, şi el a fost acela care a luat banii.

— Domnule Doru, s-ar putea să ai dreptate, spuse Bunicul.

— În momentul de faţă mă aflu la construcţia blocului particular. Tocmai se îndreaptă spre cişmeaua de pe stradă Victor Balaban. Vreau să verific provenienţa lanţului.

Urmă o pauză mai lungă de un minut. Timpul de care Doru avusese nevoie ca să iasă în întâmpinarea tânărului.

— De ce v-aţi speriat, domnule Balaban?

— Aţi apărut aşa de sub pom. Nu v-am observat.

— Un om care nu are nimic pe conştiinţă, de obicei, nu se sperie.

— Adică dumneata, cu alte cuvinte, vrei să spui că eu am ceva pe conştiinţă.

— N-am spus asta cu referire directă la dumneata, am spus-o în general.

— Ai putea să spui ce vrei? întrebă Balaban şi din vocea lui aspră Bunicul simţi că zilierul era supărat că nu era lăsat în pace.

— Domnule Balaban, am avut impresia că eşti un om cinstit. M-am înşelat. Lanţul, pe care văd că nu-l mai ai la gât, nu ţi l-a dăruit Vasilica Ilie, aşa cum ai afirmat.

— Şi ce-i cu asta? Dacă nu mi l-a dat, înseamnă că l-am cumpărat, ori mi l-a dat altcineva.

— Totuşi, un om pe jumătate inculpat într-o treabă murdară ar trebui să-şi găsească dovezi clare, altfel riscă să se încurce urât de tot.

— Nicio grijă, eu nu mă încurc.

— Atunci poate spui exact, ca să pot controla, cine ţi-a dat lanţul şi unde se află acum?

— Lanţul mi l-a dat Răchită. Mi-a cerut cincizeci de lei pe el. Ieri l-am vândut şi am luat două sute.

— Să ştii că Răchită poate fi consultat în această treabă.

— Puteţi s-o faceţi şi ca să verificaţi dacă minte sau nu, mai vreau să vă spun că lui i l-a dat Argentina.

— Cum i l-a dat? I l-a dat din proprie iniţiativă sau l-a luat de la ea? E o mare diferenţă.

— Fata era flămândă. A zis că dacă îi dă bani de mâncare îi dă lanţul. Aşa i-a cumpărat Răchită ciocolată. A plătit un pol pe ciocolată, de la mine a luat pe lanţ cincizeci de lei, iar eu am luat două sute.

— Adică un lanţ de excrocări.

— Şi noi am fost furaţi de tatăl fetei. Acasă am cinci fraţi. Dacă nu le trimit bani, n-au ce mânca. Nu văd nimic rău că Răchită i-a luat, în schimbul ciocolatei, lanţul. Inginerul putea să-i cumpere altul.

— Frumoase concepţii despre relaţiile între oameni, domnule Balaban.

— Pe cele mai urâte nu le-am inventat eu ca să am remuşcări. Nici cu noi nu s-a procedat frumos.

— Ştiu, dar unde am ajunge dacă toţi am proceda aşa? Dumneata îmi vorbeşti cu milă şi înţelegere faţă de fraţii dumitale, uitând că şi Argentina era un copil.

— Viaţa m-a învăţat să fiu mai aproape de ai mei.

— Să lăsăm viaţa la o parte, domnule Balaban. Răspunde-mi la o întrebare. Noaptea, din magazia unde dormeai, n-ai auzit întâmplător maşina lui Vlad plecând din curte?

— Argentina a murit după ce-am plecat. Nu văd nicio legătură.

— Legătura o fac eu, domnule Balaban.

— Nu-mi aduc aminte să fi auzit maşina. Inginerul se întorcea de la lucru, o băga în curte şi de obicei n-o mai scotea până a doua zi dimineaţa.

— Bine, dacă n-ai auzit maşina, poate îmi spui cui ai vândut lanţul.

— La Consignaţie pe Doamnei, sau cum îi zice. Era un om cu cocoaşă, ăla a făcut evaluarea.

— Îţi mulţumesc, domnule Balaban.

Din semnalele pe care le înregistră aparatul centralizator, Bunicul îşi dădu seama că discuţia s-a terminat. Mai aşteptă câtva timp. Semnalele se aprinseră din nou.

— Ce spui, Bunicule?

— Verifică dacă lanţul a fost într-adevăr vândut. De asemenea du-te până la casa lui Vlad. Alina a emis de acolo, apoi nu ştiu ce s-a întâmplat. Discuţia s-a oprit. Stai de vorbă din nou cu Răchită. Sunt sigur că între Vlad şi el există o legătură, cu toate că n-am credinţa că este vorba de o legătură care să ateste implicarea lui Răchită direct în omorârea Argentinei. Intenţionat am rezerve, ca să fii cât mai atent în cercetări şi să perseverezi în pista pe care ţi-ai ales-o.

— Sunt convins, Bunicule, că Vlad şi Răchită sunt de vină.

— Vom vedea. Succes.

Bunicul închise aparatul. Se întinse pe pernă şi după câteva minute auzi mersul târşâit al lui Andrei. Un lucru îl mira pe Bătrân din cale-afară. Faptul că emisiunile nu se suprapuneau. În plus, aproape de fiecare data când Alina îşi termina comunicările, la foarte scurt timp, intra pe emisie Doru. Între intensităţile emisiunilor nu era o diferenţă de tonalitate prea mare şi acest lucru iar îl puse pe gânduri pe bătrân. Nu se prea pricepea la tehnică, noţiuni vagi despre ea avea însă şi mărunţişurile pe care le descoperea în privinţa ei îl minunau, iar alteori, ca acum, îl intrigau.

Andrei intră în casă surâzător. Alsacianul se repezi la farfuria cu mâncare, iar Andrei, deschizându-şi din mers nasturii de la

pantaloni, fugi în baie. Ieşi după câtva timp cu un carton în mână.

— Nene, pe cele patru străzi nu e nicio construcţie nouă. Maşina cu numărul 2-B-4445 era pe strada a treia, lângă colţ. Da’ nu ştiu dacă chiar aia, că eu am văzut numai primele cifre. Pe urmă, maşina a plecat.

— Ce culoare avea maşina?

— Culoarea ei, aia de ieri.

— Deci era tot maşina de ieri?

— Nu ştiu, nene, că la noi cele mai multe maşini au aceeaşi culoare.

Bunicul medită câtva timp. Andrei se duse la dulap, îşi tăie o bucată mare de pâine, îşi puse pe ea o felie de salam şi începu să mănânce hulpav, fără să-l bage pe Bunic în seamă. Doar din când în când trăgea cu coada ochiului spre bătrân, voind să ghicească la ce se gândea acesta de stătea atât de încruntat.

— Nene, de ce dai din cap? Sau vorbeşti de unul singur? întrebă Andrei şi bătrânul zâmbi la remarca făcută de puşti. Probabil dăduse din cap fără să-şi dea seama. De fapt, avea de ce. Trăia cu impresia că sub nasul lui se petrec lucruri care-i scapă şi asta datorită faptului că era imobil şi trebuia să se mulţumească cu datele pe care i le furnizau colaboratorii lui.

— Andrei, du-te şi cercetează celelalte trei străzi. Te rog, fii atent la casa de pe strada Amintirii, numărul 4. Dacă poţi, interesează-te cine locuieşte acolo. După datele mele, trebuie să fie vorba de o vilă cu două apartamente. Sunt curios cine locuieşte la parter.

Băiatul zăbovi cât va timp înainte de a pleca. Îl luă pe Alsacian cu el şi ieşi exact în momentul când aparatul de emisie-recepţie începu să-şi trimită spre ochii Bunicului semnalele luminoase.

— Bunicule, eu sunt A.K.2, îţi vorbesc de pe strada Amintirii. Vreau să-ţi comunic că s-a întâmplat ceva la aparatul meu. N-am putut să-ţi redau discuţia pe care am avut-o în curte cu soţia lui Vlad. Am credinţa că discuţia avută cu mine, din casă, aceea pe care ai auzit-o, şi discuţia din curte au impresionat-o profund. Cred că e plină de remuşcări. Dar altceva voiam să-ţi spun. Între curtea lor şi noua construcţie, se află o groapă cu var. Varul a fost stins de mult pentru că pe alocuri crusta lui este crăpată. Ei bine, în acest var am văzut o urmă ciudată. Urma unui topor de

bucătărie. Am pândit în colţul străzii până ce nevasta lui Vlad a plecat grăbită de acasă. S-a îndreptat spre şantierul unde lucrează bărbatul ei. Mai mult ca sigur că s-a dus să-i relateze discuţia cu mine şi să-l prevină. După ce am urmărit-o, m-am întors. M-am apropiat de groapa cu var. Nu ştiam ce să fac. Eram convinsă că dacă reuşesc să scot obiectul a cărui formă se vedea întipărită în pasta albă, voi da fără îndoială, de o urmă preţioasă.

— Şi ce-ai făcut? se interesă Bunicul curios.

— Trecea pe drum un geamgiu. L-am rugat, în schimbul sumei de douăzeci de lei, să mă ajute să scot din var obiectul pe care – aşa i-am spus – din nebăgare de seamă îl scăpasem acolo. I-am zis că e vorba de o toporişcă de bucătărie.

— A reuşit s-o scoată?

— O clipă, Bunicule. Am ieşit în stradă, în cazul că nevasta lui Vlad avea să apară, mie nu-mi rămânea decât să-l las pe geamgiu acolo şi eu să-mi văd de treburile mele. Am avut noroc. N-a venit nimeni. Geamgiul cu ajutorul unei sârme, a scos toporişca. Este la mine. Pe muchia ei se mai văd încă urme de sânge închegat.

— Te felicit, Alina. Ai făcut o descoperire nemaipomenită. Având obiectul crimei, nu va fi chiar atât de greu să-l găsim şi pe criminal. Fii atentă însă de unde ţii toporişca, să nu se piardă eventualele amprente.

— M-am gândit şi la asta, Bunicule. Am prins toporişca de coadă, cu o batistă şi am alergat la tata. Ca să ştergi varul de pe topor, ar fi însemnat să ştergi şi urmele. Tata, cu Prodan de la laborator, au găsit însă o metodă admirabilă. Au uscat varul până ce acesta a început să cadă singur. Apoi cu pudră de talc, aplicată pe resturile de var, s-a ajuns să se descopere amprentele. Cred că am găsit criminalul.

— Nu te grăbi cu afirmaţiile, domnişoară Alina.

— Bunicule, te rog din tot sufletul, să nu-mi mai spui domnişoară. Vrei mata, cu orice preţ, să pui între noi… cum să zic… mai bine spune-mi pe nume. Când îmi spui domnişoară, parcă mă îndepărtezi de dumneata la sute de kilometri.

— Bine, Alina, dacă vrei nu-ţi mai spun aşa. Ziceam să nu tragi concluzii pripite. Toporişca, fără îndoială, a fost întrebuinţată de gazdă nu o dată. Deci amprentele – să zicem că ar fi ale ei — încă nu spun nimic. Este nevoie să se facă o

analiză şi a resturilor de sânge. Am să vorbesc cu Gogu de la morgă să-mi spună ce grupă de sânge avea Argentina. Dar chiar în cazul în care grupa descoperită pe resturile de pe muchia toporului şi grupa de sânge a Argentinei ar fi identice, nici atunci n-am ajuns încă la capăt. Vinovăţia autorilor crimei trebuie dovedită.

— Ai dreptate, Bunicule. În acelaşi timp mi-e teamă că o nouă discuţie cu soţia lui Vlad ar putea să-i creeze neplăceri. Nu uita că e însărcinată. Ar putea ca, în urma unui şoc puternic, să piardă sarcina. Atunci noi am fi de vină.

— Exact aşa cum presupui, draga mea, de aceea se cere o mare atenţie. Am să mă gândesc la metoda cea mai bună cu putinţă. Până atunci încearcă şi mai stai de vorbă cu Sanda, fetiţa aceea cu care ai discutat prima dată. Fă-ţi rost de la tatăl tău de un aparat. Copiii sunt sensibili la aşa ceva. Spune-le că vrei să-i filmezi. Poţi afla lucruri deosebit de interesante. Am convingerea că Argentina a fost transportată moartă în pădurea Băneasa, iar înscenarea cu răpirea a fost făcută după aceea. Copiii sunt de obicei cam toată ziua pe stradă. O cunoşteau pe Argentina. Mă interesează ziua exactă când au încetat s-o mai vadă. Aceea a fost ziua crimei. Dacă calculăm distanţa, în zile, de la dispariţia fetei până la găsirea ei şi ora, cu aproximaţie, când a intervenit moartea, vom putea afla lucruri deosebit de interesante.

— Deci nu te mai îndoieşti, Bunicule, ca m-aş afla pe o pistă greşită? Scumpul meu Bunic îmi dă dreptate că merg pe calea cea bună. Nu-i aşa?

— Deocamdată nu pot să-ţi spun nimic. Era să uit. Pe ce stradă stă familia Vlad?

— Pe strada Amintirilor, numărul 4. Dar de ce, Bunicule?

— Aşa, eram curios să ştiu.

— Mata cum te simţi?

— Bine.

— Ai putea, Bunicule, să nu fi aşa leneş şi să faci un efort să te ridici din pat. E o primăvară de aur.

— Ai dreptate, niciodată n-am văzut o primăvară mai frumoasă ca asta. În privinţa ridicatului din pat, am dubii serioase că m-ar ţine balamalele.

— Dacă mă iubeşti puţin, Bunicule, ai să reuşeşti.

— Ştrengăriţo, văd eu că ai limba de miere. Vezi să n-ajung într-o zi să-i dau dreptate lui Doru că eşti puţin linguşitoare.

— Pot să-ţi spun de pe acum că Doru are dreptate. O fată dacă nu e puţin prefăcută n-are nicio şansă. Dar să ştii ca eu n-am fost şi nici n-am să fiu vreodată prefăcută cu dumneata.

— N-ai avea niciun motiv să fii, iar eu nici unul să nu te cred.

— Bunicule, ce face Andrei? E cuminte?

— L-am trimis să-mi cumpere nişte ţigări.

— Să nu fumezi mai mult de o ţigară la două ore, te rog frumos.

— Dacă mă rogi aşa de frumos, s-ar putea chiar să mă las definitiv, şi asta ar fi foarte rău.

— De ce crezi, Bunicule?

— Pentru că organismul se obişnuieşte cu binele la fel cum se obişnuieşte şi cu răul. Ori lipsindu-te — în cazul meu – de rău, aş putea să nu-mi fac bine de loc. Dar, hai să lăsăm, în timpul anchetei, asemenea discuţii.

— Te sărut, Bunicule. Te chem imediat ce-o să aflu ceva nou.

14

Bunicul se dădu jos din pat. Luă un calmant şi un întăritor, şi cât putu de repede se îmbrăcă. În clipa când îşi luă haina şi îşi puse la butoniera de la reverul ei trandafirul roz, era lac de sudoare. Lipsa de mişcare îşi spunea cuvântul. Se duse la chiuvetă, se spălă pe obraz cu apa rece, ca să-i treaca ameţeala şi se întoarse în încăpere. Ştia că nu putea să lipsească prea mult. În orice clipă ar fi putut să fie căutat de unul din cei trei colaboratori ai lui, ca să nu mai vorbim de Alexiu şi de doctorul Dobrescu. De Panaitescu nu îi era teamă. Asigurat cu bonuri de benzină şi cu o primă, în cazul când acţiunea avea să reuşească, mai mult ca sigur că acum şoferul dormea dus cu o carte poliţistă pe piept. Cărţile erau pentru Panaitescu cele mai bune somnifere din lume. Medicamentele luate începură să-şi facă efectul. Bunicul se simţi mai vioi şi capabil să reziste la efortul pe care şi-l pusese în gând să-l facă. Îşi luă bastonul şi ieşi tiptil, ca un şcolar ce se pregăteşte, pe furiş, să facă celor mari o şotie.

Mare îi fu mirarea când, ajuns lângă parcul din apropiere, îl văzu pe Andrei cum se joacă cu Alsacianul pe una din băncile aleii. Se ascunse cât mai bine, dar cu toate astea, Alsacianul, care cunoştea mirosul stăpânului mai bine ca oricine altul, îşi ridică de câteva ori capul în sus, adulmecând aerul. Bunicul se îndepărtă cât mai repede cu putinţă. Apoi se opri. Respiră adânc ca să-i treacă ameţeala ce-l cuprinse şi porni mai departe.

După nici zece minute de mers pe jos, ajunse pe strada Amintirii. Rămase trăsnit. Nu găsi nicio casă cu numărul 4. Se întoarse şi numără din nou casele. Dădu de numerele 2, 6, 8, pe o parte a străzii, apoi de celelalte numere fără soţ pe partea cealaltă. Numărul 4 lipsea. Acolo unde trebuia să fie casa cu numărul 4 căutat, nu văzu decât un loc viran.

Bunicul se întoarse pe altă stradă, ca să nu mai treacă pe lângă parc. Se dezbrăcă grăbit şi, sleit de puteri, se aşeză în pat. Avu impresia că are halucinaţii. Sau nu căutase cum trebuie casa cu pricina, sau mai exista prin apropiere o altă stradă cu aceeaşi denumire. Ori, pur şi simplu, casa nu exista.

Bătrânul detectiv îşi masă fruntea, apoi îşi duse la nas o sticlă cu valeriană. După câteva aliipe se linişti. Se linişti la trup doar. Mintea îi rămăsese în continuare înmărmurită. Avusese unele bănuieli în privinţa ciudăţeniilor care se petreceau în jurul lui. Nu ştia însă cât de mult aceste ciudăţenii erau reale şi cât erau rezultatul trupului bolnav pe care, probabil, nu-l mai putea controla ca înainte. Deodată se lumină la chip. „Da, ar putea fi o ipoteză”, îşi zise el şi apăsă pe butonul aparatului care începuse să semnalizeze din nou.

— Aici D.K.1; Bunicule, unde ai fost? Am vrut să emit de două ori dar n-am primit din partea dumitale niciun răspuns. Nu te simţi bine?

— Mă simt perfect, dragul meu. La anii pe care îi am, somnul vine uneori pe nepusă-masă. Crede-mă, am adormit ca un bătrân ramolit ce sunt. Îmi cer mii de scuze.

— Nu-i nimic, Bunicule, atâta doar că eram îngrijorat că nu te simţi bine. Sper că mi-ai spus adevărul. Dacă ai nevoie de ceva vin imediat acasă.

— Nu, dragul meu, mă simt, aşa cum ti-am spus, perfect. N-am nevoie de nimic. Te rog relatează-mi ce ai mai făcut.

— Mă aflu la parterul şantierului patru. Am dat de maşina lui Vlad. Am cercetat-o cu atenţie. Nu are nicio lovitură. Exterior,

nimic de remarcat. Pentru orice eventualitate, am luat seria cauciucurilor, mai ales că în pădure, la câteva sute de metri de groapa unde a fost găsită Argentina, se vedeau nişte urme de maşină. Mi-a trecut prin cap să merg şi să fac un mulaj. Apoi m-am răzgândit. N-ar fi dus la nimic. Numai în Bucureşti avem câteva mii de Moskviciuri.

— În interiorul maşinii te-ai uitat?

— Da, Bunicule. Ceva curios. Sub scaunul de lângă şofer am văzut o frunză. Am avut un mare noroc. Portiera nu era încuiată. Am luat frunza. Se află la mine. Cred că la laborator o să se afle concentraţia de tanin. Este o frunză de stejar. Ca şi oamenii, Bunicule, cel puţin aşa am citit, nicio frunză, căzută dintr-un pom, n-are aceeaşi concentraţie cu alta, căzută din alt pom. Într-un fel şi frunzele sunt ca şi amprentele digitale. Nu seamănă.

— O idee bună, Dorule. Altceva?

— Am fost la Consignaţia. Într-adevăr, Victor Balaban a vândut lanţul. Deci Balaban este, cel puţin pentru o perioadă de timp, eliminat din cursa criminalilor. N-am putut din păcate să mă duc la Vlad acasă. Alina n-a dat nicio veste?

— Ba da. Fii liniştit. Pare-se că s-a întâmplat, pentru moment, ceva cu aparatul ei. În sectorul unde acţionează totul e în ordine. A făcut descoperiri importante. Amândoi, deşi mergeţi pe piste diferite, am impresia că veţi ajunge la acelaşi punct. Ce ai de gând să faci acum?

— Să stau de vorbă cu Răchită.

— Fii mai dur cu el. Cei care au trecut prin pension sunt destul de fricoşi şi foarte puţin doritori să facă din nou cunoştinţă cu el. Eventual spune-i că toate datele duc spre el. Aminteşte-i şi de bani. Cu banii să-i dai lovitura de graţie.

— Bine, Bunicule.

— În acelaşi timp, fii cât se poate de atent. Pe un şantier foarte repede se poate rupe o schelă, în sfârşit, o scândură, nici nu ştii de unde te poţi trezi cu o cărămidă în cap.

— Am înţeles, Bunicule.

— Nu trebuie numai să înţelegi, trebuie să-ţi intre bine în cap. Laşitatea duce deseori la impulsuri de brutalitate. Nu uita că Răchită este prin toată structura lui un laş.

— Mi-a intrat bine în cap, Bunicule, spuse Doru şi în aparat se auzi râsul lui sănătos.

15

Bunicul aşteptase cu nerăbdare să încheie discuţia cu Doru. Era torturat de un gând care-i dădea sentimente ciudate, aproape contradictorii, şi nu se putea linişti până în clipa când avea să afle adevărul. Pentru asta trebuia să se dovedească însă la fel de operativ cum se dovedeau de obicei infractorii în a-și pierde urma. Cu singura deosebire ca el nu trebuia să piardă nicio urmă, dimpotrivă, trebuia s-o găsească. Puse mâna pe receptor şi-l sună pe Alexiu. Dacă el n-avea să răspundă, însemna că presupunerile lui se adevereau.

Îi răspunse chiar Alexiu, pe un ton calm, de unde Bunicul trase concluzia că şeful lui ierarhic, deşi în această misiune îşi dădea aere de subaltern, era de mult în biroul lui.

— Am primit comunicări importante, domnule căpitan, spuse Bunicul, schimbând repede planul discuţiei. Mi se pare că nu eşti la curent cu ultimele descoperiri. I-am rugat pe Doru şi pe Alina să meargă la laborator.

— Au fost, Bunicule, îl întrerupse căpitanul şi Bunicul fu obligat pentru a doua oară să asculte rezultatele lui Prodan. Mi se pare că odraslele mele ţi-au comunicat aceste rezultate…

— Da, este adevărat, deşi nu aşa de complet cum ai făcut-o dumneata.

— Bunicule, am impresia că te frământă ceva. E adevărat?

— Un detectiv, chiar de formaţie veche, până nu rezolvă misiunea încredinţată, nu trăieşte cu viaţa lui proprie, ci cu viaţa altora.

— Adevărat, Bunicule, dar de data asta pe mine, şi nu atât pe mine cât pe tovarăşul colonel, îl interesează mai mult viaţa dumitale. Te rog să te gândeşti la ea. Ţi-ai luat medicamentele, ai mâncat, cum te simţi? Iată cele trei întrebări capitale cu care mă asasinează tovarăşul colonel de trei ori pe zi.

— Sunt un bolnav ascultător, domnule căpitan, şi mă simt de-a dreptul măgulit de grija pe care mi-o purtaţi. Nu ştiam că sunt atât de preţuit.

Alexiu râse.

— Cunoştinţele şi experienţa dumitale preţuiesc aşa de mult, Bunicule, de-aia nici nu vrem să le pierdem. Cred că toţi criminalii ţi-ar ridica un monument de marmură dacă ar şti că ar scăpa de dumneata. Ori noi ducem cu ei o luptă contra cronometru. Nu ştiu de ce, dar tovarăşul colonel are impresia că de data asta dumneata te-ai dat cu ei, nu cu prietenii dumitale.

— Îmi pare rău, tovarăşe căpitan. Dar există un bun simţ pe lumea asta şi fiecare om ar trebui să ştie când i-a sosit timpul să nu mai încurce pe alţii cu prezenţa lui. Din păcate asta a fost până acum câteva zile. Azi însă gândesc altfel. Sunt hotărât să prind tot ce se mai poate prinde în materie de infractori, indiferent de ce gen ar fi ei.

— Nu înţeleg, Bunicule, la ce te referi?

— Se petrec lucruri ciudate.

— În ce privinţă?

Bunicul făcu o pauză. Îşi dădu seama că începea să procedeze ca un copil, dând în vileag lucruri pe care ar fi trebuit până în ultima clipă să le păstreze doar pentru el.

— Simt un dor de viaţă aproape ciudat, domnule căpitan, ori pentru un om de vârsta mea este aproape ruşinos.

— Ruşinos este când un om vrea să depună armele fără luptă, Bunicule. Dar să lăsăm asta. La urma urmei fiecare este liber să facă ce vrea cu viaţa lui. Dar cu ce ochi s-ar uita la dumneata Alina sau Doru, ca să nu mai zic de nevastă-mea pentru care eşti cel mai grozav bărbat din câţi a cunoscut. Îmi face viaţa amară în fiecare zi; că Bunicul n-ar fi procedat aşa, că Bunicul n-ar fi mâncat aşa, că Bunicul nu s-ar fi urcat în pat îmbrăcat... Dacă o s-o mai ţină mult aşa, o trimit la dumneata, poate atunci o să mă dorească mai mult pe mine, conchise Alexia fără să se oprească din râs.

— Ai o familie admirabilă, domnule Alexiu. Mă gândesc de pe acum, cu groază, ce-am să fac după ce se va termina „cazul“ ăsta nefericit, pe care, din păcate, cel mult într-o zi-două îl voi elucida cu ajutorul celor mai şmecheri detectivi din câţi mi-a fost dat să cunosc.

— De ce şmecheri?

— Un detectiv care nu e şmecher, în sensul bun al cuvântului, e un detectiv prost.

— Eu în ce categorie intru, Bunicule?

— În categoria şmecherilor.

— Dimpotrivă, eu cred că fac parte din categoria detectivilor proşti.
— De ce crezi asta?
— Altfel n-aş avea nevoie de un detectiv şmecher, în sensul bun al cuvântului, ca dumneata.
— Eşti grozav, domnule Alexiu, dar scuză-mă, uite că mi se semnalizează. Trebuie să întrerupem.
— Nu uita să mănânci, Bunicule. Vezi că i-am dat lui Panaitescu o sticlă de vin negru. Nu cumva s-o topească până ajunge la dumneata, că atunci am să-l topesc eu.
— Dacă-i dai ursului miere…
Bunicul puse receptorul în furcă şi apăsă pe butonul al doilea. Pe unda de emisie se afla Alina.
Bunicul ascultă câtva timp şi ridică din sprâncene. Alina purta, mai mult ca sigur, o discuţie particulară. O clipă se hotărî să închidă aparatul, apoi o curiozitate fără seamăn puse stapânire pe el.
— Alina, nici ieri n-ai venit la întâlnire. Ce ţi-am făcut?
— Nu mi-ai făcut nimic, dar nu am timp şi pe urmă nu-mi mai placi.
— Cum nu-ţi mai plac. Acu' o săptămână ai zis că-s nostim.
— Erai, dar acum nu mai eşti. Îmi place de Bunicul.
— Ce Bunic?
— Aşa-i zic eu unui băiat dintr-a zecea de la „Petru Groza”.
— Să ştii c-o să-l caftesc; pe cuvânt. Cu mine să nu te joci. Ce-i aia? Astăzi sunt nostim şi mâine nu mai sunt.
— Tu numai la pumni eşti mintos. De-aia nici nu-mi placi.
— N-ai zis tu să mă înscriu la cercul de box? Ce crezi, pentru cine m-am înscris? Să ştii că te spun lui taică-tău că ţi-ai pierdut capul după cine ştie ce hodorogit. Că dacă-i Bunic numai hodorogit poate să fie.
— Cristea, ia stai o clipă, se pare…
Bunicul nu mai auzi nimic. Închise butotiml şi dădu din cap. Fusese, mai cu voia, mai fără voia lui, martorul unei discuţii nevinovate, fără îndoială. Cine ştie cum, Alina, din nebăgare de seamă, deschisese contactul aparatului. Deci el era Bunicul dintr-a zecea pe care celălalt trebuia să fie gelos. Zâmbi convins încă o dată de şmecheria Alinei. Ca să-l prindă pe celălalt şi mai mult sub papucul ei, inventase un tip dintr-a zecea care nici mai mult nici mai puţin purta numele lui.

Pe uşă intră Andrei plin de nisip din cap până în picioare. Nici Alsacianul nu era într-o stare mai bună. Amândoi, în loc să-şi ducă la îndeplinire misiunea primită îi trăseseră chiulul şi se jucaseră în grămada de nisip din parc.

— Ei, Andrei, dar văd că ai avut de lucru nu glumă, spuse Bunicul aşteptând curios să audă ce va mai inventa Andrei.

— A fost grozav, nene. M-am dus pe strada aia de ai zis mata. Locuieşte acolo unul Vlad. Bat eu la uşă, că mă pregătisem să spun o minciună, când din casă iese un bărbat care se uita la mine cu nişte ochi, nene, aşa ochi, pe cuvânt, n-am văzut în viaţa mea. I-am zis că îl caut pe un preten, Vlad, dintr-a doua, da’ ăla, nici una nici alta, mă apucă de guler şi mă aruncă într-o grămadă de nisip.

— Nu mai spune, foarte interesant, spuse Bunicul făcând pe miratul.

— Da, nene, şi atunci eu am fugit şi omul ăla rău după mine. Şi am tot fugit aşa în jurul grămezii de nisip şi până la urmă şi eu, şi el am căzut. Dacă nu era Saturn să-mi dea o mână de ajutor, acu’ eram în lumea drepţilor.

— Ce vorbeşti, Andrei!

— Pe cuvânt, nene.

— Adresa pe care te-am rugat s-o cauţi ai găsit-o?

— Da, nene, era acolo la locul ei, şi casa era, că omul ăla era proprietarul şi-l chema Vlad.

— Tu ai fost până în strada Amintirii şi ai dat de casa cu numărul 4?

— Da, până acolo şi am dat de adresa aia de mi-ai zis.

— Şi n-ai zăbovit în altă parte?

Puştiul păru încurcat.

— N-am zăbovit, că strada e departe şi pe-acolo sunt numai pomi şi mi-a fost frica să nu se ia omul ăla după mine. De-acolo am venit direct acasă.

— Andrei, ia arată-mi tu hârtia aia de zece lei pe care ţi-am dat-o.

Andrei se căută în buzunar şi scoase o hârtie de zece lei, nou-nouţă. Nu era în niciun caz una din hârtiile pe care i le dăduse el puştiului.

— Hârtia de la matale, nene.

— A mea nu era aşa nouă, Andrei.

— Nu era, da am spălat-o… Am spălat-o la cişmeaua din colţ. Uite ce frumoasă s-a făcut.

— Interesant, interesant, spuse Bunicul şi scoase din portofel altă hârtie de zece lei, la fel de mototolită ca aceea pe care i-o dăduse la început puştiului. Du-te în baie, Andrei, şi înnoieşte-o şi pe asta, spuse Bunicul şi cu greu îşi putu ţine râsul când văzu mutra acră a băiatului.

Andrei nu avu încotro. Se duse în baie. Bunicul auzi apa curgând câtva timp, apoi Andrei se întoarse şi-i dădu Bunicului o hârtie aproape nouă.

— Bine, Andrei, dar tu vrei să mă minţi chiar în halul ăsta?

— Eu nu te mint, Bunicule.

— Cum nu mă minţi? Asta e hârtia pe care mi-ai arătat-o înainte de a ţi-o da eu pe-a mea.

— Nene, pe cuvânt, uite hârtia pe care ţi-am arătat-o, şi Andrei scoase din celălalt buzunar hârtia de zece lei pe care i-o arătase Bunicului la început.

„M-a dus şmecherul”, îşi spuse Bunicul. „Mai mult ca sigur că avea în buzunar două hârtii noi.”

Andrei îşi dădu seama că-l dusese pe bătrân şi ca să nu fie pus la întrebări, se duse din nou în baie împreună cu Alsacianul şi aproape o jumătate de oră duşul curse fără întrerupere.

Din ăsta o, să iasă mare pramatie, îşi spuse Bunicul, apoi deveni mai îngăduitor când îşi aduse aminte că la vârsta lui Andrei şi el fusese la fel.

16

— Iar ai venit, sticleţaş? Eu în locul băiatului aş fi acum pe Herestrău cu două vâsle şi c-o serenadă în gură. Vrei să discutăm „a la intelectuali” sau în…

— Domnule Răchită, se auzi în aparat vocea voit îngroşată a lui Doru, am să-ţi spun câteva lucruri foarte interesante pentru dumneata. Dacă pe urmă ai să fii la fel de vesel, pe cuvânt, înseamnă că eşti făcut dintr-un aluat clasa întâi.

— Ce vorbeşti, tovărăşele, adică dumneata îmi aduci mie, Răchită Fofiloaie, veşti proaste. Zi, dom’le, pă cuvânt că sunt

interesat, că de zece ani primesc numai veşti mişto, aproape că m-am şi plictisit.

— Domnule Răchită, în schimbul unei ciocolăţi, Argentina ţi-a dat un lanţ de aur. În schimbul lanţului, ai luat de la Victor Balaban cincizeci de lei…

— Văd că lucraţi, tovărăşele, concret şi-mi daţi fapte adevărate cu care mă mândresc. Aşa e. Uite de-asta îmi plăceţi, dom’le, că lucraţi cinstit. Mă rog, asta-i o veste buna şi-mi vine să râd de plictiseală. Alta.

— Am toate datele că eşti amestecat în moartea Argentinei…

— Păi, atunci, de ce n-ai venit cu dubişoara să mă arestezi? Păi, dacă ai avea date, ce crezi că aş mai fi la aşa o înălţime? Aş fi la beci, adică la răcoare, că aici zău că a început să fie prea cald.

— Dumneata ai răpit-o pe Argentina şi ai primit banii de la Vlad. Erai ascuns în chioşc la ora când Vlad trebuia să depună banii. Chioşcul nu are un perete. După ce Vlad i-a lăsat pe pervaz, dumneata n-ai făcut altceva decât să întinzi mâna şi să-i iei. Ai pus un pachet de ziar în loc, ca să nu dea de bănuit şi ai şters-o prin peretele lipsă. Am fost după dumneata la barul de jos şi am văzut că ai schimbat două sute de lei. Cu toate că aveai bani mărunţi, numai eu ţi-am dat cincizeci, dumneata ai preferat să schimbi doua ţărăncuţe, ca să mă exprim ca dumneata. Ei bine, n-aveai de unde să ştii că banii erau numerotaţi la miliţie. Îi numerotase Vlad înainte de a-i pune la locul în care v-aţi înţeles. Văd că nu mai râzi, domnule Răchită. Văd că ai îngălbenit chiar. Trebuie să recunoşti că nu este o veste plăcută, nu-i aşa?

— Tovarăşele, pă cuvânt, m-ai făcut pilaf. Adică mata crezi că eu am răpit-o pe puştoaică, am luat banii şi apoi am mazilit-o, ca să mă exprim în tradiţia fanarioţilor.

— Exact, domnule Răchită.

— Păi eu îţi spun, pă cuvânt, că nu-i aşa.

— Banii numerotaţi au fost asupra dumitale. Martor este barmanul care mi i-a dat mie. Deci dacă erau la dumneata înseamnă că dumneata i-ai luat. Simplu ca bună ziua.

— Tovarăşele, văd că mă obligi să torn din mine tot ce-am înghiţit de când eram mic. Torn, ce să fac, eu pârnaie m-am jurat că nu mai fac. Eu sunt om cinstit. Pentru paraua aia numerotată am muncit, da de unde dracu’ să ştiu eu că era

numerotată? Numai că Vlad mi-a dat banii la el acasă, nu la chioşc, aşa cum zici mătăluţă.

— Pentru ce ţi-a dat banii?

— M-a chemat la el şi mi-a zis că sunt băiat cuminte şi n-am făcut scandal ca ăialalţi. Mi-a dat un miar, atâta tot. Eu am tăcut mormânt, nu le-am spus la fraieri, să n-aibă şi ei pretenţii. Şi uite că mă-nfundai.

— Ai martori că ţi-a dat banii la el acasa?

— De unde să am, mânca-te-aş?! Da’ ce, era prost să mi-i dea cu martori? Dacă mi-i dădea cu martori, acu’ n-aş fi picat ca musca în balegă. Văd că m-a dus inginerașul, ce mai!

— Dacă nu poţi dovedi că ţi i-a dat, înseamnă că nu poţi respinge acuzaţia că i-ai luat la chioşc, şi nici cealaltă acuzaţie, mai gravă, că ai răpit-o pe Argentina. Vezi, domnule Răchită, toate se leagă şi toate se strâng în jurul gâtului dumitale. Căci, după o asemeinea faptă, te aşteaptă o gravă pedeapsă. Lumea te-a văzut că ai dus-o pe Argentina la prăvălie şi i-ai luat ciocolată, martorii ştiu că i-ai luat lanţul, alţi martori sunt gata să dovedească că ai luat banii, Vlad are şi el martori că i-a depus. Acum te las pe dumneata să tragi concluzia şi dacă vrei, după ce o tragi, te rog să mai râzi, că şi eu am poftă de râs.

— Nene, zău că ai dreptate. Numai eu pot fi criminalul. După povestea frumoasă pe care mi-ai spus-o nici că există alt criminal. Pă cuvânt. Am intrat ca porcul în lătură fără să-mi dau seama. Da’ deştept Vlad ăsta, dom’le! Foarte deştept. Le-a gândit la centimetru.

— Adică vrei să spui că nu eşti vinovat?

— Că nu sunt vinovat e clar. Numai că faptele zic că nu-i aşa. Şi atunci zic şi eu că Vlad ăsta e şmecher mare, dom’le. L-a ales pe băiatul care a mai făcut pansion de două ori. Deci un băiat cu bube în cap, ca să ţină la Miliţie şi la judecată. El şi-a omorât fata, anunţă apoi pe tovarăşei că i-au răpit-o muncitorii pe care nu i-a plătit, se duce şi pune un pachet gol sub nasul Miliţiei, mă cheamă pe mine şi-mi dă o mie de lei, mătăluţă descoperi că banii sunt numerotaţi şi iată criminalul luat ca din oală. Drăguţ, pur şi simplu. Ai lanţurile alea de aur de cântăresc o tonă să mi le pui la mână?

— N-am, domnule Răchită. Jos e maşina Miliţiei, sper că ai să cobori în linişte fără să fugi. Nici n-ai avea unde să fugi de altfel.

— Ce să fug? Unde să fug? Şi pe urmă, sticleţaş, o să omorâţi un băiat nevinovat. Un băiat nevinovat şi prost. Că-s prost, ce mai! Am avut o părere bună despre mine, dar să ştii că mi-am schimbat-o fundamental. Auzi? Fundamental. Dacă m-a dus aşa ca pe o vită, înseamnă că-s tâmpit şi în zadar mai fac umbră pământului.

— Poftiţi, coborâţi! Eu după dumneavoastră.

— Nu, înainte dumneata, domnule Răchită! Pe urmă, eu.

Doru auzi în aparat câteva semnale discrete. Trebuia să treacă pe recepţie. Bunicul voia pesemne să-i comunice ceva important.

— D.K.1, am impresia că ce-a spus Răchită este adevărat. Oferă-i o şansă. Pune la cale o discuţie între el şi Vlad.

— Înţeles, Bunicule.

17

— Bunicule, aici A.K.2. Sunt pe strada Amintirii. Mai bine zis pe fundătura Amintirii. Sunt două străzi cu acest nume. O vecină de-a lui Vlad mi-a spus că dacă o fotografiez pentru Televiziune, îmi spune ceva important. O cheamă Eufrosina Miculăiţă. A lucrat ca femeie de serviciu în casa inginerului. Trec pe recepţie.

— De acord, Alina, trec pe recepţie.

Urmă o pauză. Bunicul se încruntă din nou. Însemna că Andrei nu minţise. Exista o altă stradă, o fundătură care purta acelaşi nume ca strada pe care fusese el. Ceva însă îl intriga pe bătrân peste măsură. De ce ţinuse Alina să-i comunice existenţa ambelor străzi? După câte îşi amintea el, nu-i şoptise niciun cuvânt în privinţa dubiului intim. Alina voise cu orice preţ ca să-i şteargă din inimă îndoiala. De ce o făcuse? Se gândi ca trebuie neaparat sa verifice existenţa acestei fundaturi. În orice caz, ceva necurat era la mijloc. Nu mai încăpea nicio îndoială, conchise Bunicul şi ascultă cu atenţie transmisia Alinei.

— Doamnă. Eufrosina, am cerut îngăduinţa şefilor mei în privinţa reportajului. Au căzut de acord. Nu fără greutate. Dă-mi te rog voie să-ţi fac un prim plan. Aşa. Gata.

— Vai, domnişoară, dar chiar aşa m-ai luat în rochia asta şi cu părul neundolat? Că io nu-s chiar aşa bătrână şi m-ar putea

vedea bărbatu-meu care a divorţat. Crezi că dacă mă vede vine înapoi? Eu cred că vine.

— Nu ştiu, doamnă. În orice caz vă rog să vă grăbiţi. N-am prea mult timp. Filmul trebuie developat, apoi montat… Nu vreau să pierdem emisiunea de duminică.

— Adică duminecă mă daţi?

— Da, duminică, doamnă Eufrosina.

— Drăguţă, eu ce să-ţi zic. Acu’ că m-ai pozat, multe n-am a-ţi spune. Eu am lucrat acolo până în ziua când m-au dat afară.

— Când v-au dat afară?

— Păi staţi oleacă şi să vedeţi. După ce m-a lăsat Marin al meu, n-am prea avut din ce trăi. A fugit cu una tânără, dare-ar boala în el şi rupe-şi-ar gâtul, că mult l-am mai iubit şi mult m-a mai bătut! Aşa că am mai lucrat cu ziua pe unde puteam. Spălam rufe, că eu tare frumos spăl. Mai frumos decât se spală la maşină, că maşina rupe, da io îmi rup numai mâinile. Aşa m-a luat doamna Vlad cu ziua, patruzeci de lei şi mâncare, că lătură îmi dădea, nu mâncare. Că tot ce avea bun ţinea scroafa închis în frigider. Am văzut eu că fata lor e flămândă. Asta era cu câteva zile înainte ca fata lor să plece de acasă.

— Argentina a plecat de acasă?

— Da. A plecat. Au găsit-o la şoseaua care duce spre Ploieşti. Domnul inginer e din Ploieşti şi acolo stă mama lui. Fătuca a mai fost acolo. Se pare că bătrâna se purta frumos cu ea.

— Cine a găsit-o?

— Domnul inginer a găsit-o. I-a spus un vecin în ce parte a luat-o. S-a urcat în maşină şi a găsit-o. Adică o găsise un miliţian.

— Dumneata, doamnă Eufrosina, unde erai când au adus-o înapoi?

— Eram la ei. Spălam rufe. Din baie, că noi acolo spălam, am auzit tot. Doamna Vlad a bătut-o cu coada măturii. Fata n-a scos nici măcar un scâncet şi atunci a bătut-o şi mai rău. Dacă nu se băga inginerul eu cred c-o omora. Atunci au început să se certe cei doi. Doamna Vlad zicea către bărbatu-său să-şi ia stârpitura şi să se ducă unde vede cu cei doi ochi. L-o şi ameninţat. A zis că vorbeşte ea cu taică-său, ca el, adică inginerul, să rămână muritor de foame. Inginerul n-a mai zis nimic şi a ieşit afară. Am scos capul din baie şi m-am uitat la copil. Stătea nemişcată fata şi albă ca o bucată de var. M-am dus la bucătărie şi i-am adus

ceva de mâncare. Domnişoară de la televiziune, în viaţa mea n-am văzut aşa ceva. Mânca şi plângea, plângea şi mânca; după aia tot a dat afară din stomăcelul ei. M-o văzut doamna şi s-a legat de mine că de ce i-am dat de mâncare, că în casa ei ea e stăpână. Şi atunci i-am zis, domnişoară, să mă pomenească câte zile o avea. Că eu îs fată de ţarani, eram opt acasa, da mama nu mânca, Dumnezeu s-o ierte, şi ne dădea nouă. I-am zis să-i fie ruşine că nu dau doi bani pe toată şcoala lor, dacă şcoala i-a făcut să fie neoameni. A zis să plec. N-am plecat până nu mi-au dat banii. Trei zile la rând n-am mai văzut-o pe fată p'afară. Într-o noapte, că uite aşa vorbeam de una singură cum vorbesc cu dumneata, domnişoară, am văzut cum iese maşina din curte. M-am întrebat de ce-o ieşi aşa noaptea târziu. Că vezi, locuinţa mea e lipită de a lor, eu tot văd ce fac ei şi cum dreg. Am ieşit la fereastră şi am văzut că fata era în spate, stătea aşa cu mâinile lăsate în jos şi parcă plângea. Mi-am zis că o duce inginerul la mama lui. Că am auzit prin perete că toată seara s-au certat. Că domnul inginer îi om mai de inimă, da' ea e o căţea, domnişoară de la televiziune, şi să spui la toată lumea că era o căţea.

— Eşti sigură, doamnă Eufrosina, că în spate, în noaptea când a plecat maşina, era fetiţa?

— Vai, domnişoară, da' eu n-am minţit în viaţa mea! Am văzut-o cum te văd şi cum mă vezi.

— De-atunci n-ai mai vorbit cu doamna Vlad?

— A doua zi, că nu mi s-o-mpărut mie să fie în regulă, m-am dus la ea. Stătea pe un scaun şi plângea. Mi-o fost milă de ea. Uite aşa sunt eu, bună şi miloasă, că dacă nu eram bună cu Marin nu m-ar fi lăsat, neobrăzatu'. Da eu aşa-s, că aşa m-o făcut mama. Şi auzi, proasta de mine, m-am apucat să-i strâng prin casă.

— N-ai întrebat unde e fetiţa?

— Păi de ce crezi mata, domnişoară de la televiziune, că m-am dus? Aşa de florile mărului? Eram curioasă să văd ce-mi zice.

— Şi ce ţi-a zis?

— Am întrebat-o aşa: Unde e fata, doamnă Vlad, că n-o văd pe-aici? Şi ea a zis: De asta plâng, că azi-dimineaţă a venit cineva şi a strigat-o afară. Ea a ieşit şi nu s-a mai întors. Că eu eram în pat, că nu mă simt bine cu sarcina şi între timp am adormit. Mi s-a părut că a strigat-o o voce de bărbat. Şi a mai zis că numai lucrătorii ăia pe care bărbatu-său nu i-a plătit au luat-o

pe Argentina, scumpa de ea. Auzi, domnişoară de la televiziune, cu o zi înainte a bătut-o măr că i-am dat să mănânce, şi acu era „scumpa de ea“.

— Dumneata n-ai zis că ai văzut-o noaptea în maşină?

— N-am zis, că după ce mi-a zis am crezut că aşa o fi. Când o venit Miliţia şi o cercetat, după ce fata o murit, şi eu am crezut că ăia au luat-o şi că poate mie mi s-a-mpărut numai că era în maşină. Că şi io cred că hăndrălăii ăia au luat-o.

— Dar, doamnă Eufrosina, dacă ţi s-ar cere să depui mărturie că ai văzut-o pe Argentina noaptea în maşină, ai depune mărturie?

— Domnişoară de la televiziune, eu ştiu ce să zic? Dacă ei spun că au luat-o ăia, eu ce să mai spun? Că dacă eu aş avea martori că nu numai eu am văzut, ar mai fi ce-ar mai fi, dar aşa? Ei poate să zică că mint, că de-aia mint că m-au dat afară. N-aş rămâne cu buzele umflate? Nu m-ar băga pe mine la puşcărie? Că ei au oameni mari, că tatăl ei e şef nu ştiu pe unde pe la construcţii. Crezi că lumea nu ştie că ei îşi fac casă din materiale furate? Doar şi eu muncesc, şi alţii muncesc, da’ uite că n-avem atâţia bani să ne cumpărăm maşini şi să ne facem case. Că doar numai el lucrează. No, spune şi dumneata, domnişoară de la televiziune, poate un om dintr-un salar să-şi facă atâtea?

— Deci reţin, doamnă Eufrosina, că v-ar fi teamă să susţineţi lucrurile pe care le-aţi spus.

— Teamă, domnişoară dragă, că eu sunt femeie simplă, şi fără bărbat, şi neajutorată. Acuma lucrez la o fabrică de pâine. Câştig puţin, dar câştig. Ce-aş face dacă m-ar da afară? N-aş rămâne muritoare de foame? Că turbatu’ de Marin nu-mi trimite niciun leu. Îmi trimite la două luni flori şi câte o scrisoare, că aia îl seacă şi de bani, şi de sănătate, că-i arzoaică rău, da’ de stat tot cu aia stă. Că eu cred că dacă mă daţi la televiziune, el vine înapoi. Aia îi tânără şi până la urmă tot îl lasă. Da’ la mine cu oasele stoarse să nu vină că aşa îl dau afară, vai cum o să-l dau afară, mai spuse doamna Eufrosina şi Bunicul auzi în aparat plânsul ei.

— Bunicule, aici D.K.1. Mă aflu tot pe şantier. Mă auzi?

— Da, te aud, trec pe recepţie.

— Mi-e teamă să nu fi făcut o greşeală. I-am spus lui Răchită că-i ofer o şansă ca sa-şi dovedească nevinovăţia. I-am cerut sa aibă o discuţie cu Vlad. Eu am să stau ascuns în dosul unui perete şi Răchită, inventând o fisură la un zid, îl va chema pe inginer să urce la etajul cinci. Aici cred că am greşit. Nu ştiu de ce Răchită a ţinut cu tot dinadinsul să aibă discuţia cu Vlad la etajul cinci. I-am pus în vedere că dacă se va atinge de el, îl paşte pensionul şi că la acuzaţia de crimă se va adăuga aceea de încercare de crimă.

— Probabil Răchită urmăreşte ceva special. În orice caz, fii cu atenţie şi nu te amesteca. Dacă vezi că se petrec lucruri regretabile, ieşi din ascunzătoare şi împiedică-i să ajungă la acte necugetate. Avem nevoie de amândoi. Înţeles?

— Înţeles, Bunicule, uite-i că vin. Acum au trecut prin faţa ferestrei. Au ajuns la lift. Se aude motorul de la lift. Sunt obligat să mă ascund. Dă volumul la maximum. La fel o să fac şi eu. Dacă poţi, înregistrează convorbirea. Ar fi o mărturie preţioasă.

— Văd că te gândeşti la toate.

— Dumneata mi-ai spus că un detectiv trebuie să se gândească la toate. În cazul când nu se va auzi, am să fiu cât mai atent, ca apoi să pot pune totul pe hârtie. S-ar putea să mă sperii de pomană. Aparatele, aşa cum ai văzut, sunt foarte sensibile. Pot capta orice discuţie, dacă interlocutorul nu se află la o distanţă mai mare de cinci metri.

Vocea lui Doru nu se mai auzi. Bunicul îşi zise că în clipa aceea tânărul încerca să se ascundă. Cuplă aparatul de recepţie-emisie la magnetofonul aflat lângă el pe noptieră şi aşteptă. Auzi câteva cuvinte nedesluşite, apoi dintr-o dată aparatul începu să înregistreze urletele lui Vlad.

— Bine, tovarăşe Răchită, mă aduci până aici numai ca să ai cu mine o discuţie particulară? Dar ce, jos nu puteam discuta. Arată-mi fisura.

— Nene, nu-i nicio fisură. În viaţa mea ai băgat mătăluţă o daltă şi se cade ca tot mătăluţă s-o scoţi.

— Ce vrei, Răchită? Ţi-am plătit cinstit, o mie de lei. Ce mai vrei? În mod normal trebuia, pentru cât ai făcut şi cum ai făcut, să-ţi dau jumătate.

— Tocmai, nene Vlad, că mi-ai dat mai mult şi mi-ai dat bani numerotaţi, de ăia îmbrăcaţi în albastru. De ce, nene Vlad?

— Te rog să mă laşi în pace.

— Nene Vlad, dacă nu stai să mă asculţi, să ştii că-ţi fac vânt de-aici. Nu de florile mărului te-am adus lângă cer.

— Nu pune mâna pe mine, lasă-mă…

În aparat se auzi o bufnitură, apoi încă una, mai mult ca sigur că erau pumni.

— Ţi-am spus, stai cuminte şi ascultă până la capăt. Eu n-am ce pierde, nene Vlad. Am patruzeci de ani. Dacă mă închid, s-a dus şi puţinul care mi-a mai rămas. Da de ce să fac eu puşcărie numai că m-ai luat dumneata de fraier?

— Răchită, eu ştiu doar atât că ţi-am dat bani buni.

— Bani buni, dar numerotaţi şi acu' vina cade pe mine. Dumneata m-ai chemat acasă şi mi-ai dat banii, nu-i aşa?

— Nu-i adevărat, Răchită. Am depus banii la chioşc. Tu erai ăla care mi-ai telefonat. Ţi-am recunoscut vocea. Am depus opt mii de lei. Tu i-ai luat. Banii erau numerotaţi, deci înseamnă că tu ai omorât-o pe Argentina.

Se auziră paşi grăbiţi, apoi alţi paşi, apoi din nou o bufnitură şi apoi urmă o lungă tăcere.

— Vezi ce frumos se vede jos, nene Vlad? Amândoi mergem acolo. Să ştii că nu te expediez numai pe dumneata. Hai să vedem cum e când cazi de la etajul cinci în groapa cu var. Vezi ce groapă mare e? Şapte tone de var sunt în groapa aia. Groapă fără fund. Eu n-am ce pierde, dumneata îţi pierzi însă maşinuţa, cară, viaţa asta frumoasă pe care o duci, furând şi-n stânga şi-n dreapta.

— Lasă-mă, Răchită.

Se auzi un târşâit uşor, apoi un ţipăt de spaimă. Bunicul rămase înmărmurit. După el, Doru ar fi trebuit să intervină, dar Doru, probabil, era de altă părere. Era la faţa locului, se putea orienta. Însemna că pericolul nu se ivise încă.

— Deci mi-ai dat banii în chioşc? nene Vlad. Parcă aşa ai spus?

— Nu, ţi i-am dat în casă!

Se auzi o altă târşitură.

— Te previn, nene Vlad, la cel mai mic semnal de alarmă, amândoi o să ne înecăm în var. Măcar aşa să ne mai albim şi noi la suflet. Că de, negri suntem, ce mai. Acu spune mătăluţă, dar

tare, că eu sunt cam fudul de urechi. Tata tot peste cap m-a bătut. Spune tare aşa cum a fost.

— Ţi-am dat banii în casă.

— De ce mi i-ai dat?

— Pentru că ai lucrat.

— Spune că nu eu ţi-am luat fata şi nu eu am omorât-o.

— N-ai luat-o tu, Răchită, şi n-ai omorât-o tu.

— Dar atunci cine, nene Vlad? Că cineva a omorât-o, asta e clar.

— Mă poţi arunca, Răchită, nu ştiu. Ce-ai vrut să afli ai aflat.

— Ai dreptate, nu-i treaba mea să aflu cine a omorât-o. Pentru asta sunt sticleţi. Aş vrea doar să ştiu de ce mi-ai dat mie bani numerotaţi. Eu zic, nene Vlad, că mi i-ai dat ca să arunci vina pe mine. Că de, eu eram cu cazier. Te-ar fi crezut mai uşor. Dumneata ai înscenat toată povestea cu răpirea ca să pice magaoaia pe mine. E adevărat, nene Vlad?

— E adevărat.

— Acu’ perie-te frumos şi cară-te, porcule!

Urmă o pauză, apoi se auziră în aparat paşi grăbiţi.

— Să ştii ca n-am sa recunosc ce ţi-am spus. M-ai ameninţat. Ţi-am spus de frică. Tu ai răpit-o şi tu ai omorât-o!

Se auziră tropăituri grăbite pe scările de lenun. Era Vlad. Fugise pe scări în jos.

— Ei, băieţaş, ai auzit cred. Numai că mare brânză n-am făcut. Trebuia să-l trimit devale. Acu’ chiar dacă dumneata eşti martor, o să zică ce-a zis, că l-am ameninţat.

— Asta aşa e, domnule Răchită.

— Deci totul a fost în zadar.

— Nu chiar totul. Ca dovadă, te las liber.

— Matale, băieţaş, mă laşi liber, dar ăsta cât ai zice peşte o să mă pună pe liber.

— Şantiere se mai găsesc, domnule Răchită.

— Deci nu vrei să mă închizi?

— Deocamdată nu.

— Da aş vrea să ştiu ce crezi dumneata? Uite, ţi-am spus dumneata. Înseamnă că sunt ca o cârpă dacă ţi-am spus aşa. Înseamnă că tremur pentru viaţa asta parşivă. Adică mi-e teamă, domnule de la Miliţie. Înseamnă, că m-am săturat de pârnaie şi de porcării. Dar dumneata astea nu le crezi. Cum poţi

dumneata să crezi un fost puşcăriaş? Dumneata şi ăilalţi o să-l credeţi pe Vlad.

— S-ar putea să greşeşti, domnule Răchită.

— Adică tot eu greşesc?

— În cazul ăsta da. Nu trebuia să-l ameninţi. Trebuia să scoţi de la el, ce-ai scos, cu alte mijloace.

— Cu ce mijloace? A simţit porcul. N-ai văzut că planul lui ăsta era, să mă vâre pe mine în belea. Aşa a şi început. Pentru el eram o zdreanţă.

— Nu l-aş fi crezut.

— De ce, domnule miliţian, de ce?

— Pentru că altfel ar fi spus de la bun început la Miliţie presupunerile lui. Dar nu le-a spus. Voia să ajungem noi la aceste concluzii. El a construit totul pentru noi. A vrut să cădem şi noi şi dumneata în plasă.

— Dar dumneavoastră n-aţi căzut, după câte înţeleg?

— Domnule Răchită, cel ce anchetează sunt eu, nu dumneata. Deocamdată eşti liber. Dacă asta nu-ţi spune nimic, e treaba dumitale.

19

Bunicul luă receptorul din furcă şi sună Morga. De serviciu era medicul Cariopol.

— Domnule doctor, dacă nu te superi, dumneata ai făcut autopsia unei fetiţe de nouă ani, Argentina Vlad?

— Cine-i la telefon?

— Credeam că mă recunoşti. Bunicul de la operaţională.

— Să trăieşti, Bunicule, scuză-mă că nu te-am recunoscut. Am impresia că ai vocea schimbată.

— Sunt încă bolnav.

— N-am ştiut; dar ce s-a întâmplat?

— O dandana. Adică o gripă.

— Am fost plecat, Bunicule. Astăzi m-am întors. Am avut câteva cazuri pe teren. N-am făcut eu autopsia. Poate Gogu.

— Domnule Cariopol, dar şi Gogu a fost plecat. Şi el s-a întors acum câteva zile. Nu ţi se pare straniu că aţi fost plecaţi, în acelaşi timp, amândoi?

— Chiar dacă mi se pare, Bunicule, de plecat am fost plecat şi nu ştiu de nicio Argentina, în afară de aceea de pe continentul American, dar n-am avut plăcerea să ajung până acolo.

— Mulţumesc, doctore, spuse Bunicul şi puse aparatul în furcă.

Pe uşă intră Andrei, încărcat de pachete. Erau alimentele trimise de Alexiu. În spatele lui Andrei venea surâzător Panaitescu.

— Maestre, văd că progresezi.

— Progresez, Panaitescule şi am impresia că o să progresez în aşa hal, încât în curând o să-mi ies din pepeni.

— Dar, pentru numele lui Dumnezeu, ce s-a întâmplat?

— Nimic. Mă duci până la Morgă.

— Cum să te duc, Bunicule! Doamne sfinte, ce-ai de gând? Asta şi aşteaptă Gogu, să te vadă în halul ăsta la el.

Bunicul nu-l mai ascultă pe şofer. Ajutat de bastonul lui, îşi dădu pătura la o parte, apoi îşi bătu ghipsul cu vârful metalic. Piciorul suna ca o doagă. Se dădu jos din pat şi, de mirare, Panaitescu se albi la faţă. Sări la Bunic să-l ajute să se urce din nou în pat dar bătrânul, cu destulă vigoare, îl îndepărtă.

— Lasă-mă, mă pot descurca şi singur. În jurul meu exista o conspiraţie.

Panaitescu rămase cu gura căscată. Se duse la fereastră şi se uită pe stradă. Nu era nimeni. Închise totuşi geamul şi se apropie de bătrânul detectiv care se îmbrăca cu o repeziciune de nedescris.

— Pregăteşte maşina, Panaitescule.

— Ce maşină, maestre?

— Cum ce maşină? Mai întrebi? Buickul.

— Păi e pe butuci, maestre, am profitat şi eu de pauza asta să-i fac o reparaţie capitală.

Bunicul se lăsă pe marginea patului.

— Bine, Panaitescule, dar să ştii de la mine că nu-mi eşti prieten.

— Maestre, dumneata vrei să mă jigneşti de moarte?

Bunicul tăcu. Îşi dădea seama că întrecuse măsura. Poate trupul lui bolnav lăsase urme şi asupra minţii, altfel nu şi-ar fi

ieşit aşa din fire. Procedase ca un copil, nu ca un detectiv de profesie. Începu să zâmbească şi atunci observă cum chipul lui Panaitescu începe să se schimbe. Şoferul se speriase într-adevăr de moarte.

— Panaitescule, adu-mi, te rog, de la Bufetul Victoria, o friptură în sânge şi două beri la gheaţă, spuse el şi îşi scoase portofelul de sub pernă.

Panaitescu luă banii şi, înainte de a ieşi pe uşă, îşi făcu grăbit o cruce. Hotărât, după părerea lui, Bunicul nu avea s-o mai ducă mult. Taică-său înainte de a muri tot aşa ceruse de la răposata maică-sa nişte zeamă de varză. După o oră murise zicând că niciodată nu se simţise aşa de bine. Panaitescu era sigur că aşa avea să se întâmple şi cu Bunicul. Se gândi să întârzie prin oraş sau să se ducă la Alexiu şi să-i spună despre pofta exagerată a bătrânului. Îşi spuse până la urmă că n-ar fi cinstit să nu-i satisfacă poate ultima dorinţă, aşa că se hotărî că cumpere friptura şi berea.

— Andrei, uite aici un pol de la mine şi te duci până în fundătura Amintirii, la numărul 4. Îi spui Alinei să vină imediat acasă. Am să-i comunic ceva important.

Andrei se strâmbă, apoi se puse pe râs.

— Păi, nene, la ce ai aparatul ăla dacă mă trimiţi pe mine?! Apasă pe butonul ei şi cheam-o.

Bunicul se încruntă şi mai opărit ca înainte. Băiatul avea dreptate. Cu toate astea insistă. Ştia el de ce.

— Nu, Andrei, dacă te trimit pe tine, înseamnă că ştiu eu de ce te trimit.

— Nene, tata a zis aseară să stau aici şi să nu mai umblu brambura. Nu l-am ascultat că matale îmi eşti drag, dar tata e ăla care mă bate dacă nu-l ascult. Aşa că…

Bunicul se dezbrăcă, dezolat şi se întinse din nou pe pat.

Andrei se uită la chipul lui stors de vlagă şi cuprins de un nou simţământ, îşi muşcă buza de jos.

— Nene, te rog să nu fi supărat. Nu-i aşa că nu eşti supărat pe mine? Dacă vrei tare de tot, eu merg şi merg fără bani, numai să nu mă spui tatii. Mă spui?

— Dacă tatăl tău a zis să nu pleci de aici, eu nu pot da dispoziţii împotriva voinţei lui.

— Dacă dumneata vrei, nene, foarte tare, eu mă duc.

Bunicul se uită la băiat şi privirile lui blânde îl făcură să revină la vechea lui rugăminte.

— Andrei, mă interesează descrierea casei şi cum arată maşina din curte. S-ar putea ca Alina la ora asta să nu fie acolo. Te rog, Andrei, vreau foarte tare să te duci.

— Bin, nene, dacă vrei foarte tare, mă duc.

Nu ieşi bine Andrei din casă, când sună telefonul. Era Alexiu.

— Bunicule, am impresia că se strânge din ce în ce mai tare şurubul. Pe toporişca de bucătărie urmele de sânge dovadesc că e vorba de Argentina. Alina a sustras din baia familiei Vlad un pahar ca să putem confrunta amprentele. Sunt aceleaşi. Adică ale doamnei Vlad..

— N-ai impresia, tovarăşe Alexiu, că se strânge şurubul cam repede?

— Nu, Bunicule. Adevărul este că niciodată nu s-a ocupat atâta lume de un caz ca ăsta. Era în interesul meu. Fără dumneata mi-ar fi fost însă foarte greu. Ţi-am telefonat să-ţi spun că date teoretice pentru a-l aresta pe criminal există. N-avem însă probele clare care să acuze. Doru ce ţi-a mai spus?

— A participat la o discuţie dintre Răchită şi Vlad. Am înregistrat-o. Nu cred că Vlad şi-a ucis fata, spuse Bunicul. Din relatările unei vecine, reiese însă că el a transportat-o noaptea din casă. Sunt convins că fata era moartă.

— Cu ce dovedim? întrebă Alexiu.

— Asta e mai greu de dovedit.

— Bunicule, cred că Vlad ăsta e un tip foarte deştept. A ticluit un plan destul de bine pus la punct. Martorii crimei sunt, cel mult, el şi nevastă-sa, nu-i aşa?

— Sunt sigur că mai există cineva amestecat în această treabă, spuse Bunicul.

— De unde până unde? întrebă mirat Alexiu.

— Aşa cred eu.

— Bine, Bunicule, dar nu mai înţeleg nimic?!

— Nici eu nu înţeleg, domnule Alexiu, chiar foarte multe nu înţeleg, zău; şi aş vrea să înţeleg. Dar experienţa mea îmi spune că mai e cineva la mijloc. Raţionamentul care mă face să cred asta nu este chiar aşa de simplu. N-aţi găsit pe toporişcă şi amprente străine?

Urmă o pauză.

— O singură amprentă străină, Bunicule, nu prea clară însl. Mai mult o pată. Cele câteva linii nu par însă să aparţină nici lui Vlad, nici soţiei lui.

— Vezi, domnule Alexiu, vezi că am dreptate? Eu zic să mai aşteptăm, să vedem ce veşti mai primesc de la Alina. Căci de primit voi primi cu siguranţă şi încă foarte repede.

— Bunicule, să mai aşteptam dacă aşa zici, eu însă l-aş aresta imediat pe Vlad.

— Nu te grăbi, domnule Alexiu, nu te grăbi.

— Bine, Bunicule. Altfel cum te mai simţi?

— Perfect, sau aproape perfect. Ar trebui să vină Dobrescu să-mi taie ghipsul. Am senzaţia că fără el m-aş ţine mai bine pe picioare.

— De data asta te sfătuiesc eu să nu te grăbeşti, Bunicule. O să-l trimit în orice caz să-ţi facă un consult.

— Îţi mulţumesc, domnule Alexiu.

Bunicul aşeză receptorul în furcă. Se ridică din pat şi începu să se plimbe în jurul mesei mari. Aproape că nu-şi mai simţea piciorul bolnav. Era convins că dacă Alexiu, în ciuda vastei lui experienţe şi a evidenţelor, are să muşte din nada pe care i-a întins-o, incertitudinile lui aveau să se transforme în certitudini. Fu cuprins de emoţie. Nu voi însă în niciun fel să-şi manifeste simţămintele. Cel puţin deocamdată. Crezuse că e singur, că nimeni nu mai are nevoie de el. Se dovedea că nu e chiar aşa. Sau în orice caz urma să se dovedească.

Se uită la cais. Florile mari, roze, îşi trimiteau până la el sevele distilate într-un miros plin de nuanţe. Bunicul se pomeni fredonând. Când îşi dădu seama că buzele lui articulează cuvintele unui cântec, zâmbi. Se duse la baie, îşi dădu jos haina de la pijama şi se spălă cu apă rece. Se simţi mai înviorat. Se frecă cu prosopul pluşat până ce pielea i se făcu roşie. Aştepta cu nerăbdare să-i scoată ghipsul, ca să-şi poată relua băile întăritoare, aşa cum făcea în fiecare dimineaţă. Se uită la aparatul de gimnastică prins într-un cui şi de-abia atunci îşi aduse aminte că de patru luni nu mai pusese mâna pe el. Fu chemat înapoi în cameră de semnalele aparatului de emisie-recepţie. Nu putea fi decât Alina, îşi spuse el. Avusese dreptate. Se urcă grăbit în pat, ca să poată purta mai în voie dialogul cu detectivul A.K.2.

— Bunicule, m-am întâlnit cu Andrei. Mi-a spus că l-ai trimis dumneata. Pot să-ţi relatez eu ce înfăţişare are casa şi ce culoare are maşina. Dar înainte ascultă-mă. Am aflat lucruri deosebit de importante. Mă auzi? Trec pe recepţie pentru verificare.

— Te aud, A.K.2. Poţi să transmiţi. Trec pe recepţie.

— Am stat de vorbă cu Ionel Ionel, puştiul cu care am mai vorbit o dată. Când a văzut aparatul de fotografiat, a devenit dintr-o dată guraliv. Mi-a spus că a văzut, cu câteva zile înainte, că a venit la familia Vlad o fată de statură mijlocie, blondă, cu părul strâns în două cozi. Ionel se afla în faţa porţii, când deodată a auzit gălăgie în casa lui Vlad. A văzut-o pe fata aceea blondă cum îşi ducea mâinile la cap şi începe să ţipe. Ionel a fugit acasă şi a chemat-o pe maică-sa. M-am dus şi am stat de vorbă cu mama lui Ionel. Femeia mi-a mărturisit că, într-adevăr, băiatul ei i-a spus că cei din familia Vlad se ceartă. Dat fiind însă că nu erau la prima lor ceartă, nu s-a dus să vadă ce s-a întâmplat. Dar din ziua aceea Ionel n-a mai văzut-o pe Argentina. Din declaraţiile puştiului am dedus că el avea o simpatie aparte pentru această fată. Motiv pentru care a pândit-o în fiecare zi. Fata însă n-a mai aparut.

— Cine era fata blondă care a asistat la scena din casa familiei Vlad? întrebă Bunicul.

— Nu ştiu, Bunicule. L-am chemat pe Doru, prin aparat, şi i-am relatat întâmplarea. Mi-a spus că are o idee. Nu te-a chemat încă?

— Nu, răspunse Bunicul.

— Crezi, Bunicule, că fata aceea cu cozi ar putea să fie un martor important?

— Depinde ce-a văzut. În orice caz, ar fi foarte bine pentru noi să aflăm cine a fost. Am o idee. Du-te la doamna Vlad. Spune-i că ai stat de vorbă cu fata respectivă. Descri-o cât mai amănunţit cu putinţă. Spune-i că blonda a văzut cum ea, adică doamna Vlad, a aruncat cu toporişca după fată. Vezi ce reacţie va produce această destăinuire. Se pune însă următoarea întrebare: Blonda, cine o fi fosit, de ce nu a anunţat Miliţia? Sunt două alternative. Sau a fost cumparată să tacă, sau i-a fost frică să spună. Ar mai exista o posibilitate, puţin probabilă după părerea mea. Poate n-a vrut să se amestece. Dar eu cred, mai

mult ca sigur, că a fost cumpărată să tacă. Sunt convins că Victor Balaban a primit, totuşi, lanţul de la Vasilica Ilie.

— Atunci, Bunicule, înseamnă că Vasilica a fost martora.

— Nu sunt sigur. Dar nu e exclus. Din câte mi-ai descris-o, seamănă cu portretul făcut de Doru. Am vorbit cu căpitanul Alexiu. Urmele de sânge de pe toporişcă indica aceeaşi grupa sanguina şi aceeaşi concentraţie de globule roşii ca la victimă. Probele există. Dar probele acestea nu sunt suficiente. În faţa legii, inculpatul trebuie să-şi recunoască vinovăţia. Nu e suficient numai să acuzi. Trebuie să şi dovedeşti. Eu aştept pe recepţie discuţia ta cu doamna Vlad. Am impresia că vei mai prinde o bună parte din vacanţă pentru joacă şi pentru… prieteni…

— Şi eu cred la fel, răspunse Alina.

— Vreau să te întreb ceva, dom… pardon, Alina. Nu-i aşa că după ce vom încheia acest caz vom mai lucra împreună? Nu-i aşa că n-ai să mă uiţi şi din când în când vei mai trece să mă vizitezi?

— Bunicule, vreau să-ţi spun un secret, dar te rog să nu mă spui. Îmi promiţi?

— Îţi promit, răspunse Bunicul.

— Tata mi-a zis că dacă dumneata n-ai nimic împotrivă, ar vrea ca eu şi cu Doru să-ţi purtăm de grijă de acum înainte. Dar propunerea asta vrea să ţi-o facă el. Te rog, Bunicule, să nu refuzi şi să înţelegi gestul aşa cum este. Şi dumneata ne-ai devenit foarte drag şi cred că…

— Şi voi mie, o completă Bunicul. Despre asta vom mai discuta, Alina. Prieteniile sunt durabile atunci când nu sunt deranjante pentru nicio parte. Dar uite, trebuie să încheiem. Am impresia că a trecut pe emisie Doru. Fă în aşa fel ca să nu începi interogatoriul cu doamna Vlad înainte de zece minute.

— Am înţeles, Bunicule.

Bătrânul detectiv apăsă pe primul buton. Nu se înşelase. Cu o voce stinsă îi vorbea Doru. Era pentru prima dată când vocea tânărului se auzea aşa de rău.

— Bunicule, mă auzi? Mă aflu într-o zonă mai proastă pentru emisie.

— Te aud, foarte slab, dar te aud, răspunse bătrânul.

— Ştii că ieri am fost să verific dacă Balaban a vândut lanţul de aur al Argentinei. Înainte de a pleca de-acolo, l-am rugat pe

vânzător să mă anunţe dacă mai primeşte oferte de bijuterii. A sunat Miliţia şi tata mi-a comunicat că o fată s-a dus şi a vândut un inel cu briliante veritabile. Din descrierea vânzătorului, am dedus că fata nu era alta decât Vasilica Ilie.

— Eram sigur că e ea.

— De unde erai sigur? întrebă Doru.

— În optzeci la sută din cazuri, trebuie să existe un martor de căpătâi. Acest martor ne-a lipsit până acum. Cum ai de gând să procedezi?

— Vreau să merg la ea. Am făcut un ordin de arestare.

—Foarte bine. Spune-i că ai date care îţi dau dreptul să crezi că ea este inculpata. Va da din ea tot ce ştie, te asigur. Inelul, pot pune pariu, este de la doamna Vlad.

— Am plecat, Bunicule. Cum ajung pe şantier cuplez aparatul ca să poţi auzi tot.

— Mulţumesc, Dorule. Şi te mai rog ceva, încă de pe acum. Când termini, cumpără-mi un pachet de Mărăşeşti. Vezi, poate găseşti Mărăşeşti de Sfântul Gheorghe. Sunt mai bune. Vezi la nea Mitică, la Capşa, el are totdeauna pentru mine.

Bunicul apăsă pe buton, apoi formă numărul de telefon de la Sfatul Popular al sectorului doi. Se interesă dacă strada Amintirii există. Răspunsul fu pozitiv, însă la cadastru nu exista nicio casă la numărul 4. În schimb, în registre nu era trecută nicio fundătură cu acelaşi nume.

Bunicul rămase consternat.

20

Andrei se întoarse triumfător. Ţinea într-o mână o îngheţată pe băţ. În cealaltă mai avea una din care sugea cu poftă. Alsacianul era şi el plin pe bot de ciocolată. Bunicul deduse că şi câinele fusese tratat, aşa cum era sigur că îngheţata de rezervă puştiul o luase pentru el.

— Nene, matale ai zis că eu sunt aşa cum ai zis, dar eu nu sunt. Ţi-am adus o îngheţată cu ciocolată şi, pă cuvânt, că nu costă scump. Eu lucruri scumpe nu cumpăr.

Bunicul luă îngheţata şi începu s-o mănânce. Dacă l-ar fi văzut Dobrescu cu siguranţă ar fi zis că a dat în mintea copiilor.

Adevărul era că Bunicului îi plăcea îngheţata şi era măgulit că „pragmaticul” de Andrei nu-l uitase. La urma urmei, cu tot diabetul lui, puţinul zahăr din îngheţată nu-i putea face prea mult rău.

Andrei se aşeză pe sofa, iar Alsacianul, tuşind, se duse în colţul lui. Se uita cu ochiul de sticlă undeva pe fereastră, iar cu cel sănătos privea cu jind la îngheţată. Era pentru prima dată că mâncase o îngheţată şi după gusturile lui câineşti o găsise destul de bună.

— Nene, se pomeni Andrei întrebând, dumneata ai minţit vreodată?

Bunicul se opri din supt îngheţata şi se uită la copil. La orice întrebare s-ar fi aşteptat, numai la aşa ceva nu. Ce putea să răspundă? Că n-a minţit? Minţise fără îndoială, nu o dată, dar cum putea să recunoască faţă de copil. Dacă ar fi recunoscut, ar fi dat un prost exemplu şi l-ar fi făcut pe puşti să creadă că minciuna este, la urma urmei, un lucru obişnuit. Ori tocmai asta nu voia să-i spună lui Andrei.

— Andrei, eu te-am trimis în misiune cu cu un anumit scop. Îţi mulţumesc pentru îngheţată, dar te rog să-mi comunici ce-ai găsit la faţa locului.

— Păi, nu ţi-a spus Alina?

— Nu mi-a spus, răspunse Bunicul şi abia atunci îşi aminti că Alina vorbise ceva de Andrei, dar că probabil, preocupată de noutăţile pe care voia să le transmită, uitase să-i mai relateze datele despre casă şi maşină.

— Nene, maşina nu era acolo, aşa că nu ştiu ce culoare are, iar casa e ca toate casele, dar urâtă şi cu acoperişul de tablă. Aia nouă are să fie frumoasă. Da, nene, nu mi-ai răspuns la întrebare. Acu’ că eu ţi-am spus cum arată casa, poţi să-mi spui şi mata, ori ţi-e ruşine să recunoşti că ai minţit?

Bunicul se gândi câtva timp, apoi se îmbujoră la faţă. Găsise o soluţie.

— Dragul meu colega, începu el, pentru mine minciunile se împart în două categorii: minciuni ofensive şi mincuni inofensive. Cred că am minţit în tinereţe, dar niciodată n-am minţit cu lucruri din cea de-a doua categorie.

— Dar ce minciuni sunt alea dintâi, nene?

Bunicul începu să numere pe degete.

— Minciunile inofensive sunt acelea care nu fac rău nimănui. De exemplu, tu poţi să-mi spui: „Bunicule, am mâncat pe drum încă o îngheţată”, iar în realitate să nu fi mâncat. Aceasta este o minciună inofensivă. Minciuna ofensivă este aceea care are urmări grave, să zicem ca ai venit acasa, aşa cum ai venit acum, şi îmi spui că la colţul străzii există o casă cu numărul 4 şi în realitate acolo, e un teren viran.

— Da’ minciuna asta de ce e ofensivă?

— Simplu, pentru că a doua zi mă pot duce şi dacă văd că nu există nicio casă, atunci pot ajunge la concluzia că ai un caracter urât.

Puştiul se încruntă, se opri pentru o clipă din supt îngheţata, apoi îşi luă îndeletnicirea cu acelaşi calm.

— Da, nene, dacă minţi ca să faci unui om un bine, atunci ce fel de minciună e aia?

Bunicul se încruntă. Chiar că nu ştia din ce categorie fac parte asemenea minciuni. Stătu puţin pe gânduri, apoi răspunse:

— Cred ca din categoria minciunilor ofensive.

— Păi, nene, te contrazici, pe cuvânt, dacă şi alea care fac rău sunt ofensive şi alea bune sunt ofensive, atunci… Eu zic că fac parte din categoria ălora inofensive.

Bunicul dădu din cap.

— S-ar putea să ai dreptate, o minciună care face bine, la urma urmei poate fi şi o faptă bună.

— Aşa zic şi eu, nene, sau inofensivă, cum ai zis, că sună mai frumos. Da pe Ştefan Bănică îl cunoşti?

— Nu. Cine e?

— Un actor. Grozav mai joacă, Bunicule.

— Unde l-ai văzut tu pe actorul ăsta? întrebă Bunicul curios.

— Nu l-am văzut, dar ştiu. Că aşa a zis mama că şi Furdui e bun. Asta dacă vrea vorbeşte ca un golan, cu toate că nu e.

— De Furdui am auzit.

Andrei înghiţi ultima bucată de îngheţată, se şterse la gură cu dosul mâinii şi punând lemnul pe care fusese prinsă îngheţata într-o scurumieră, zise:

— Nene, da matale ştii ce bine câştigă actorii? Habar n-ai, şi ei tot timpul mint. Mint şi sunt plătiţi. Minciuna e o meserie bună, nene.

— Ei trăiesc, sau retrăiesc un rol, Andrei, ei nu mint.

— Adică după dumneata dacă trăiesc sau fac cum ai zis, nu mint?

— Nu, ei fac artă.

— Păi atunci arta e o minciună!

Bunicul nu se simţi în apele lui. Nu stătuse în ultimii cincizeci de ani niciodată de vorbă cu un copil şi aceste întrebări sâcâitoare îi dădeau mai mult de furcă decât cine ştie ce caz complicat de crimă sau de hoţie.

— Dar, de unde până unde, la tine asemenea întrebări, Andrei?

— Nene, mie îmi crapă capul de atâtea întrebări câte am în el. Şi când dorm am numai întrebări. Că tata dacă mint mă bate, dar dacă el minte, pe el nu-l bate nimeni, că el e căpitan. După mine şi un căpitan ar trebui să fie bătut dacă minte.

— Cum poţi vorbi aşa de tatăl tău, Andrei? Tatăl tău nu minte.

— Asta să crezi mata. Minte de îngheaţă apa şi tot din alea ofensive, da' pe el nu-l pedepseşte nimeni. Că într-o seară i-a spus mamei că a stat la o şedinţă, dar eu eram pe drum şi l-am văzut că a stat două ceasuri la bere. Asta ce minciună e?

— Cred că e inofensivă.

— Inofensivă că ţii matale cu el. Da' dacă în timpul ăla de două ceasuri se întâmpla ceva cu mama, să zicem năştea, că ea tot timpul naşte, mai era inofensivă? Nu mai era. Era ofensivă.

Se auzi de departe strigătul lui Panaitescu şi Andrei se duse grăbit să deschidă uşa. Panaitescu ţinea într-o mână un carton acoperit cu o hârtie, iar în cealaltă mână avea două beri.

Bunicul fu fericit, nu atât de apariţia, în sfârşit, a fripturilor, cât pentru faptul că scăpa de discuţia cu Andrei, neplăcută, deoarece puştiul, în raţionamentele lui, avea mai mult decât dreptate.

Se apucară să mănânce.

— Bunicule, am umblat prin zece restaurante până am găsit friptura asta slabă. Ce mai, până şi porcii o duc bine. De-aia se îngraşă de nu mai au pic de carne, ci numai grăsime, spuse şoferul şi îşi pocni degetele amorţite.

Bunicul voi să-şi toarne un pahar de bere, dar când se uită la sticle, una era goală. Panaitescu se înfrupta, nu glumă. Galant, şoferul îi turnă o jumătate de pahar din cealaltă sticlă, apoi puse sticla la gură şi, sub privirile mirate ale detectivului, îi goli conţinutul dintr-o înghiţitură.

— În ultima vreme mi-a cam pierit pofta de mâncare, se lamentă tot Panaitescu, după ce supse cu nădejde ultimul oscior al fripturii. Mâncase o fripură întreagă, în timp ce Bunicul o împărţise pe a lui cu Andrei.

— Nene, nu se prea vede că ţi-a pierit, spuse Andrei, vădit supărat de lipsa de bun simţ a şoferului.

Bunicul se simţi răzbunat. Ar fi vrut să facă el această remarcă, dar nu avu curajul. Drept răsplată, bătrânul îl învălui pe puşti într-o privire caldă, aprobatoare.

— Cum îţi merge cu gimnastica, Panaitescule, întrebă într-o doară Bunicul, voind să şteargă, în cazul că ar fi existat, atmosfera de stânjeneală şi încurcătură în care îl băgase Andrei.

— Progresez. Azi-dimineaţă am făcut zece minute. Dar eu cred, maestre, că la pântecul meu nu-i vorba de grăsime. Sau, în orice caz, e vorba de o grăsime cărnoasă, cu mucşhi, altfel de mult ar fi scăzut după atâta mişcare. Că eu mişcare fac, slavă Domnului.

— Nene, dacă aia de la burta matale nu-i grăsime şi eu sunt popă, spuse Andrei, care de la bun început nu dovedise o stimă prea mare pentru şofer.

— Măi muceo, păi ştii tu mai bine ca mine ce e acolo şi ce nu e?

— Ştiu, că tata tot aşa zice către mama, că el acolo are muşchi, da mama zice că se vede de la o poştă că e grăsime.

— Da ce, mă, maică-ta crezi că le ştie pe toate? întrebă îmbunfat Panaitescu, aşteptând din partea Bunicului măcar o privire de apostrofare adresată lui Andrei. Dar o asemenea privire nu exista şi Panaitescu, supărat, se ridică de la masă şi se aşeză pe sofa.

— Te-ai supărat, colega? întrebă bătrânul, uitând pentru o clipă minciunile ofensive ale lui Andrei.

— Eu, de ce să mă supăr? Dacă taică-său ar fi numai sergent n-ar fi aşa obraznic, aşa… De fapt eu, maestre, trebuie să merg până la un garaj. Am nevoie de nişte garnituri la maşină. Cred că în curând o să ne apucăm de treabă.

Bunicul zâmbi. Ştia din mulţii ani de colaborare cu Panaitescu că acesta nu considerase nicio treabă serioasă dacă nu participa şi el cu maşina lui. Ori misiunea de acum, la care el era a cincea roată de căruţă, era o nimica toată, adică egală cu zero.

Panaitescu ieşi fără să-l învrednicească pe Andrei nici măcar cu o privire, iar pe Bunic îl salută din vârful bdzelor, deşi altădată îşi arăta respectul faţă de el curbându-şi şira spinării.

Prin fereastra deschisă, bătrânul detectiv auzi fluieratul şoferului care ar fi vrut să transmită celor din casă, prin fluieratul lui, numai indiferenţă. Dar Bunicul îl ştia pe şofer mai bine ca nimeni altul. Era convins că, mai devreme sau mai târziu, Panaitescu avea să i-o plătească când avea să-i fie lumea mai dragă, sau printr-o pană de cauciuc, sau făcându-l să aştepte în ploaie sfertul de oră pe care Bunicul îl numea „sfertul de oră al răzbunării”.

— Nu te-ai purtat prea frumos, dragă colega, începu Bunicul, adresându-se puştiului.

Andrei îşi număra banii – avea destui de mulţi – aşa că nu dădu prea mare importanţă criticii făcute de bătrân. Se mulţumi să zică:

— Cine vrea se poartă aşa, cine vrea se poartă aşa.

El se purtase într-unul din felurile pe care le admitea, aşa că nu considera necesar să-şi facă reproşuri.

— E un om în vârstă, Andrei, este chiar mai mare cu douăzeci de ani decât tatăl tău.

Andrei se uită fix la Bunic.

— Nene, e chiar aşa mare? Eu credeam că-i mai mic, spuse el mirat, şi se duse la Alsacian ca să se joace cu el.

21

— Domnişoară Vaisiliica, azi-dimineaţă aţi vândut la magazinul Consignaţia un inel. Este adevărat?

— Fiecare om vinde ce are. Dumneata ţi-ai putea vinde ochii ăia că prea frumoşi sunt. Zău, eu i-aş cumpăra şi pe deasupra te-aş lua şi pe dumneata, tovarăşe…

— Domnişoară Vasilica, mie nu-mi arde de glumă, zise Doru, şi Bunicu, care asculta la aparat, avu un moment de înţelegere şi de aprobare pentru fata care voia să cumpere ochii colaboratorului său.

Într-adevăr, Doru avea nişte ochi mai mult decât frumoşi.

— Da ce crezi că eu glumesc? Nu glumesc de loc.

— În ziua când s-a produs moartea Argentinei Vlad, eraţi de faţa, domnişoară Vasilica. Datele pe care le deţin îmi dau dreptul să vă implic direct în această crimă. Tăinuitorul ca şi făptuitorul, conform legilor noastre socialiste, este pasibil de o pedeapsă cel puţin egală.

— Ia ascultă, frumuşelule, ce vrei de la mine? Ţi-am zis nişte lucruri de şi un om de lemn ar înţelege, da' văd că…

— Domnişoară, lasă acest joc. Nu mă interesează. Uite ordinul de arestare. Te rog să-mi spui ce ai căutat în ziua aceea la familia Vlad?

Urmă o pauză lungă.

— M-am dus să-mi dea banii. Am lucrat. De ce să nu mi-i dea? Se certau. Am rămas pe scări. Doamna Vlad alerga prin casă după fată. De furie, doamna Vlad a luat de pe frigider o toporişcă şi a vrut să dea în fetiţă. Eu am vrut să plec. Mi se pare că am făcut câţiva paşi spre poartă. După mine a venit doamna Vlad.

— Unde a fost lovită fetiţa?

— N-am văzut. Şi dacă n-am văzut, nu pot să spun.

— Ce ţi-a spus doamna Vlad când a venit după dumneata?

— S-a căutat în buzunare. N-avea bani. M-a rugat s-o aştept. Am aşteptat-o. S-a întors şi mi-a zis că n-are acum în casă bani şi că mă roagă să nu spun ce-am văzut. Atunci a scos din deget inelul şi mi l-a dat. Mi-a mai zis că fetiţa are doar o julitură la umăr şi că-mi dă inelul în locul banilor pentru care am lucrat.

— La cât a fost evaluat inelul?

— Păi ziceţi că ştiţi. La cinci mii.

— Bine, dar munca pe care ai prestat-o dumneata valora această sumă?

— Ce-mi pasă mie dacă valora sau nu valora? Mi-a dat inelul, mi l-a dat, să fie sănătoasă. Eu nu l-am cerut. Eu am cerut să-mi dea opt sute de lei. Asta-i tot.

— Nu-i tot, domnişoară Vasilica. În chioşcul unde Vlad a depus banii au rămas urme proaspete de paşi. Urme de tocuri cui şi de tălpi de pantofi de damă. Deci banii i-ai luat dumneata. Nu te-ai mulţumit cu inelul pe care ţi l-a dat, ai mai vrut şi bani de la Vlad. Sau poate te-ai înţeles cu domnul Vlad să faci acest joc pentru Miliţie şi după ce ai luat banii, i-ai dat înapoi. Aveai inelul. Îţi era suficient. Nu vrei sa răspunzi?

Pauză.

— Azi-dimineaţ, în baraca dormitor, ţi-am găsit în valiză pantofii. Se întâmplă rar ca o femeie să poarte numărul patruzeci. Ori dumneata porţi acest număr, domnişoară Vasilica, deşi tot timpul ciripeşti de parcă ai avea un picior de privighetoare. Ce ai de spus?

Pauză.

Bunicul nu mai auzi mare lucru. Înregistră doar un ţipăt, ţipăt de femeie, apoi aparatul nu mai transmise decât nişte icnituri şi înjurături pornite tot din gâtlejul Vasilicăi.

Cu siguranţă că se bat, îşi spuse Bunicul şi în privinţa rezultatelor bătăii n-avea temeri, ştia dinainte cine are să câştige.

— Prindeţi-o, prindeţi-o! se auziră câteva voci bărbăteşti.

Bunicul se înşelase. Din moment ce aparatul rămăsese pe loc şi vocea lui Doru nu se mai auzea, în schimb se auzeau alte voci, însemna că Doru era la pământ, în nesimţire.

Bătrânul detectiv nu mai avu răbdare să stea în pat. Se ridică grăbit, îşi trase pantalonii, apoi îşi aduse aminte că telefonul era lângă el şi că nu trebuia să facă un drum până la Miliţie să-l anunţe pe Alexiu. Îl sună pe căpitan şi-i comunică impresiile. Alexiu îi comunică Bunicului că se va duce de urgenţă la faţa locului. Vocea căpitanului era gravă, dar calmă.

Semnalizatorul aparatului începu să emită din nou. Bătrânul se apropie de pat. Lucrurile, aşa cum îi spusese Alexiu, începeau să se precipite.

— Iar ai venit? Ce cauţi aici? De ce vreţi să mă omorâţi? Ce aveţi cu mine? Nu v-ajunge că mi-aţi omorât fetiţa, vreţi să-mi omorâţi şi copilul ăsta din pântec, care nu are nicio vina?

Era vocea soţiei lui Vlad, o voce groasă, înrăită şi Bunicul fu sigur că în timp ce vorbea, femeia făcea spume la gură.

— Dumneata să nu vorbeşti despre viaţă, dumneata care ai luat viaţa unui copil. Asemenea femei nici n-ar avea dreptul să nască. Căci, doamnă Vlad, dumneata ţi-ai, omorât fetiţa. Nu e datoria mea să judec acum dacă crima a fost premeditată sau s-a datorat unui accident. Asta o va stabili tribunalul. Ce pot eu stabili este că te-ai purtat cu acest copil inuman, şi sunt convinsă că dacă n-o omorai aşa cum ai omorât-o, ai fi ucis-o prin foame.

— Nu-ţi dau dreptul să!… Cu ce drept mă acuzi?

— De ce i-ai dat inelul Vasilicăi Ilie, doamnă Vlad? Ce anume doreai ca ea să nu spună? Sau tăgăduieşti că în ziua morţii Argentinei ea n-a fost de faţă?

— Nu ştiu nimic.

— Ar putea să-ţi fie ruşine. Şi dumneata mai vrei să naşti un copil, mai vrei să te numeşti mamă. Ce să fac, Bunicule, cu ea? întrebă Alina, fără să mai ţină cont că femeia era de faţă şi că putea să-şi dea seama că toată discuţia mai putuse fi auzită încă de cineva.

— Aresteaz-o! Anunţ Miliţia să vină acolo.

— Doamne Dumnezeule, dar cu cine vorbeşti? întrebă doamna Vlad, speriată.

— Cu judecătorul dumitale suprem, doamnă Vlad. Un judecător care nu iartă pentru că el este propria dumitale conştiinţă.

22

— Bunicule, am vrut să-i aduc pe toţi la dumneata. Mi-am zis că aşa cum nu te-au văzut până acum, e mai bine să nu te vadă nici de aici înainte. În plus, mai bine să nu priveşti asemenea lepădături. Am făcut legătura aparatului de la dumneata cu un sistem de transmisie din sala numărul 6 a Miliţiei Municipale. Acolo se află Vlad, nevastă-sa, Vasilica Ilie. Mai vrei să chem pe cineva?

— Nu, nu-i nevoie, domnule Căpitan. Fă, te rog, legătura. Sunt pregătit.

— Un, doi, trei! Gata, Bunicule!

Bunicul tuşi uşor. Îşi adună în faţa microfonului cartoanele pline de scrisul mărunt. Începu.

— Inculpat Toader Vlad!… Răspunde daca eşti prezent.

— Prezent! se auzi o voce indignată.

— Inculpată Melania Vlad!…

Pauză.

— Prezentă!

— Inculpată Vasilica Ilie!…

— Prezentă!

— Vreau să vă adresez câteva cuvinte. Să ştiţi că am o mare bucurie că nu vă văd. În general, în societatea noastră asemenea oameni nici n-ar trebui să existe. Dar cu toate eforturile pe care le facem, din păcate, oameni ca dumneavoastră mai fac încă umbră pământului, murdărind prin atitudinea lor nu numai truda celor cinstiţi, dar însăşi noţiunea de om. Eu nu va judec. Nu este menirea mea. Eu vreau doar să vă arunc în faţă adevărul pe care încă vă încăpăţânaţi, în ciuda tuturor evidenţelor, să-l recunoaşteţi. Iată rechizitoriul opiniei publice în numele căreia vorbesc, iată adevărul faptelor, voastre asupra cărora veţi avea prilejul să meditaţi. Dovezile adunate la dosar justifică întru totul acuzaţiile mele. În decursul acestor zile de când mă ocup de acest caz, m-am întrebat nu o dată cum este posibil ca nişte oameni ca dumneavoastră, mă refer la soţii Vlad, în primul rând, să aibă un asemenea comportament, m-am întrebat nu o dată unde v-a fost şi unde vă este conştiinţa? Niciun om nu se naşte fără ea, niciun om n-are dreptul să calce în picioare ceea ce natura a dat omului mai superior. Cu toate astea v-aţi purtat cu o josnicie care mă obligă, în numele omeniei şi al oamenilor, în numele celor ce asudă câştigându-şi cinstit pâinea, să vă numesc cu celălalt nume, singurul pe care îl meritaţi: criminali.

Inculpat Toader Vlad! Acum zece ani ai fost internat într-un spital. Îţi era frică, de moarte, cu toate că aveai o boală banală. Ai solicitat căldură şi atenţie de la o soră căreia i-ai promis marea cu sarea până ţi-ai bătut joc de ea. În acest timp, fără să ai remuşcări, întreţineai relaţii similare cu actuala dumitale soţie. Relaţii din interes și aceste relaţii până la urmă au învins. După ce mama Argentinei a fost internată în spital, ai avut pentru o clipă mustrări de conştiinţă. Ai înscenat găsirea fetiţei la uşa casei şi i-ai mărturisit inculpatei Vlad că acesta este gestul providenţei. Aţi hotărât să creşteţi copilul, aţi vrut să fiţi oameni. V-aţi purtat civilizat până în clipa când inculpata Vlad a rămas însărcinată. Atunci n-a mai dorit copilul pe care l-a înfiat, pentru care avea răspunderi în faţa conştiinţei ei şi a societăţii. Ce s-a întâmplat mai apoi? De aici a început drama. Argentina a fost ţinuta zile în şir nemâncată. Nu o dată inculpata Vlad i-a spus soţului ei că nu mai are nevoie de fetiţă. La început, inginerul Vlad a protestat, apoi s-a lăsat convins, mai ales că părinţii soţiei lui doreau acelaşi lucru. Inginerul Vlad a mărturisit

că se va gândi la o soluţie, dar a întârziat s-o găsească. Timpul a trecut, chinurile fetiţei s-au accentuat, iar în ziua când inculpata Vlad a aflat că Argentina, de fapt, este copilul legitim al soţului ei, a început să-i facă viaţa irespirabilă. Inculpata Vlad şi-a ameninţat bărbatul că îl va arunca în stradă, că va rămâne fără funcţie, dacă nu o va scăpa de copil. Inginerul Vlad a refuzat să se despartă de copil. Atunci inculpata Vlad a început să-şi pună planurile în aplicare. Într-o zi, când inginerul Vlad era plecat pe teren, furioasă că a văzut-o pe Argentina mâncând o bucată de pâine, a aruncat după ea cu toporişca de tăiat carne. Întâmplarea a făcut ca în clipa aceea în faţa uşii să apară Vasilica Ilie, care a văzut totul. Inculpata Vlad i-a cumpărat tăcerea cu un inel de aur cu briliante. După cum au constatat medicii, fetiţa ar fi fost salvată dacă i s-ar fi dat primele îngrijiri medicale. Dar inculpata Vlad n-a avut nici măcar atâta inimă să cheme un medic. Noaptea, fetiţa a murit. Împreună cu soţul ei au urcat-o într-o maşină. Vlad a dus-o în pădurea Băneasa şi a părăsit copilul într-o groapă. Dispariţia fetiţei avea însă să dea de bănuit şi atunci s-au gândit să inducă Miliţia în eroare. Vlad a anunţat dispariţia Argentinei şi a minţit că a primit un telefon de la nişte răpitori care i-au cerut suma de opt mii de lei. În realitate, Vlad s-a înţeles cu Vasilica Ilie ca ea să ridice banii de la chioşc şi să-i dea o parte înapoi. Aşa s-a şi întâmplat. Intenţionat, inginerul Vlad a angajat muncitori din comunele învecinate, intenţionat l-a angajat pe Răchită care avea antecedente penale. Miliţia avea să creadă mai uşor posibilitatea unei răpiri dacă la mijloc se afla şi un asemenea om. Deci inginerul Vlad a premeditat crima prin tot ce a făcut. Dar faptele au ieşit la lumină, aşa cum mai devreme sau mai târziu adevărul nu poate să nu iasă la lumină oricât de bine ar fi ascuns.

Inculpatul Toader Vlad, inculpata Melania Vlad, inculpata Vasilica Ilie vor fi deferiţi justiţiei pentru crima şi tăinuire de crima. Orice pedeapsă, cât de mare ar fi ea, este prea mică pentru asemenea indivizi care au călcat în picioare orice urmă de omenie.

Faptele voastre murdare au fost scoase la iveală de nişte tineri, după vârstă, neieşiţi încă din anii copilăriei. În numele unei întregi generaţii de tineri din care fac parte, tinerii care v-au prins vă acuză.

Bunicul închise aparatul şi se lăsă uşor pe pernă. Era obosit. Nu simţea nicio satisfacţie deosebită. Ca de fiecare dată, după încheierea unei misiuni, şi acum se simţea numai liniştit, atâta tot.

— Nene, da’ frumos ai mai vorbit, pă cuvânt!

Bunicul nu putu răspunde. Telefonul începu să sune. Era Alexiu.

— Bunicule, ai fost cum trebuie, ca totdeauna de altfel, spuse căpitanul.

— Domnule Alexiu, poţi să-ţi rupi câteva minute pentru mine?

— Cu plăcere, Bunicule, dar ce s-a întâmplat?

— Nimic deosebit, sau ca să fiu mai precis, absolut nimic.

— În câteva clipe voi fi la dumneata.

Bunicul se ridică din pat şi începu să se plimbe prin cameră. Un uşor zâmbet i se vedea în colţul gurii.

— Nene, mata eşti vesel când prinzi pe bandiţi?

Bunicul mai făcu câţiva paşi în jurul mesei, apoi răspunse.

— Sunt şi trist, şi vesel, Andrei. Trist că mai există asemenea oameni şi vesel că am scăpat societatea de câţiva dintre ei.

— Degeaba, nene, că a spus tata, odată, când era în pat cu mama, că tot n-o să vă ridice statuie.

— Ar fi trist, Andrei, dacă fiecare om ar lucra pentru statuie.

— Nene, eu când o să fiu mare, pentru statuie o să lucrez, pă cuvânt. Să stai aşa într-un parc şi să te uiţi cum se plimbă lumea, e o chestie.

23

Alexiu se aşeză pe sofa. Îi era cald. Îşi desfăcu gulerul de la cămaşă şi respiră uşurat. Nu se simţea în apele lui. Bunicul nu-l lăsă prea mult timp să se odihnească. Se opri din plimbat şi zise:

— Domnule căpitan. Aparatele de emisie-recepţie nu pot transmite de la o distanţă mai mare de un kilometru şi jumătate, ori unele interogatorii s-au luat şi de la patru kilometri de casa mea. Emisiunile nu s-au suprapus niciodată, casa de pe strada Amintirii nu există. Am vaga impresie că emisiunea întregului caz s-a transmis dintr-o maşină a Miliţiei şi că la ea au participat şi actori. Trebuie să mărturisesc că acestea sunt gândurile mele

intime şi că mă simt dator să vi le spun. M-am lamentat cam mult cu boala mea, v-am dat de gândit şi dumneavoastră, din stimă şi cred că şi din dragoste pentru mine, aţi vrut să mă puneţi pe picioare, încorporându-mă într-o misiune care de fapt n-a existat. Cred că nu meritam atât.

Se auzi telefonul sunând şi Alexiu puse mâna pe receptor, în timp ce cu cealaltă mână îşi ştergea fruntea de transpiraţie. Când auzi cine era la aparat, luă poziţia de drepţi şi trecu receptorul Bunicului. Era colonelul Leonte.

— Te felicit, Bunicule, pentru reuşită. Am fost tot timpul la curent cu ancheta. Alexiu a găsit o metodă admirabilă. Pe viitor o s-o extindem. E cu mult mai operativă. Cum te simţi?

— Mulţumesc, domnule colonel, mă simt excelent.

— Foarte bine. Am un dosar serios pentru dumneata. Mâine, dacă îţi scoate ghipsul, vreau să te văd la mine să bem o cafea. Tovarăşul general, cu care am discutat acum câteva minute, te felicită şi el.

— Vă mulţumesc, tovarăşe colonel.

Bunicul aşeză receptorul în furcă. Nu mai înţelegea nimic.

Alexiu îşi aprinse o ţigară şi începu să tuşească, uitându-se undeva în podea.

Pe uşă năvăliră Alina şi Doru. Fata îi sări Bunicului de gât, fu cât pe-aci să-l dărâme. Îl sărută pe obraz.

— Sunt fericită, Bunicule.

— Dar tu, Dorule? întrebi Bunicul, uitându-se la bandajul de la fruntea tânărului.

— Vasilica Ilie a ridicat scândura pe care stăteam şi am căzut.

Bunicul se apropie de tânăr şi îi desfăcu legătura albă. O rană proaspătă, nu prea adâncă, sângera încă. Rana era adevărată şi prin existenţa ei Bunicul se simţi şi mai uluit.

— Văd că te îndoieşti, Bunicule. Sau numai mi se pare? spuse Alexiu, care cu greu îşi putea ascunde zâmbetul. Eu zic că nu-i bine să te îndoieşti de ceea ce nu se îndoieşte un colonel şi un general.

— Alexiu, dragul meu, eu cred că totuşi a fost o însce…

— Ce-ţi baţi atâta capul, nene? interveni Andrei. Cine vrea crede aşa, cine vrea crede aşa.

Bunicul ridică din umeri şi se îndreptă spre frigider. Avea o sticlă de şampanie păstrată pentru un prilej deosebit. Or, în

întreaga lui carieră o asemenea misiune şi un asemenea prilej ca acesta nu mai avusese.

S F Â R Ş I T